

Kommunikationsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation och av vissa lagar som har samband med den

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation och av vissa lagar som har samband med den (RP 98/2020 rd): Ärendet har remitterats till kommunikationsutskottet för betänkande och till grundlagsutskottet, utrikesutskottet och kulturutskottet för utlåtande.

Utlåtanden

Utlåtande har lämnats av

- grundlagsutskottet GrUU 35/2020 rd
- utrikesutskottet UtUU 6/2020 rd
- kulturutskottet KuUU 10/2020 rd

Sakkunniga

Utskottet har hört

- avdelningschef Laura Vilkkonen, kommunikationsministeriet (distanskontakt)
- enhetschef, regeringsråd Elina Immonen, kommunikationsministeriet
- enhetschef Sini Wirén, kommunikationsministeriet
- ledande expert Päivi-Maria Virta, kommunikationsministeriet
- kommunikationsråd Emil Asp, kommunikationsministeriet
- kommunikationsråd Kaisa Laitinen, kommunikationsministeriet
- lagstiftningsråd Piia Nyström, kommunikationsministeriet
- konsultativ tjänsteman Olli Lehtilä, kommunikationsministeriet
- konsultativ tjänsteman Katariina Vuorela, kommunikationsministeriet
- äldre regeringssekreterare Kosti Honkanen, försvarsministeriet (distanskontakt)
- dataadministrationsdirektör Mikko Soikkeli, försvarsministeriet (distanskontakt)
- lagstiftningsråd Tiina Ferm, inrikesministeriet (distanskontakt)
- specialsakkunnig Mikko Jääskeläinen, inrikesministeriet (distanskontakt)
- konsultativ tjänsteman Juha Vehmaskoski, inrikesministeriet (distanskontakt)
- direktör Miina Ojajärvi, Konkurrens- och konsumentverket (distanskontakt)
- direktör Sauli Pahlman, Transport- och kommunikationsverket (distanskontakt)
- chef Mari Österberg, Transport- och kommunikationsverket (distanskontakt)

Betänkande KoUB 16/2020 rd

- direktör för nödcentralstjänsterna Marko Nieminen, Nödcentralverket (distanskontakt)
- polisinspektör Kimmo Ulkuniemi, Polisstyrelsen (distanskontakt)
- chef, polisråd Antti Pelttari, skyddspolisen (distanskontakt)
- specialsakkunnig Leena Karjalainen, Nationella audiovisuella institutet (distanskontakt)
- biträdande direktör Saara Salomaa, Nationella audiovisuella institutet (distanskontakt)
- generalsekreterare Merja Heikkonen, Riksomfattande handikapprådet (distanskontakt)
- direktör Ismo Silvo, Rundradion (distanskontakt)
- direktör, juridik och reglering Sanna Tuominen, Digita Oy (distanskontakt)
- Senior Advisor Markku Lamminluoto, DNA Ab (distanskontakt)
- jurist Rami Peltosaari, Elisa Abp (distanskontakt)
- säkerhetsdirektör Jaakko Wallenius, Elisa Abp (distanskontakt)
- Chief Product Security Officer Mikko Karikytö, Ericsson (distanskontakt)
- Communications Manager Milla Nummenpää, Ericsson (distanskontakt)
- Vice President Mika Lauhde, Huawei Technologies Finland Co. Ltd. (distanskontakt)
- Vice President Marko Hautakangas, Insta DefSec Oy (distanskontakt)
- direktör för samhällskontakter Karol Mattila, Nokia Oyj (distanskontakt)
- direktör för kommunikation och samhällsrelationer Marcus Wiklund, Sanoma Media Finland Oy (distanskontakt)
- Senior Advisor Tapio Haapanen, Telia Finland Oyj (distanskontakt)
- expert Sanna-Maria Bertell, Finlands näringsliv rf (distanskontakt)
- verkställande direktör Jarmo Matilainen, Finnet-förbundet rf (distanskontakt)
- verksamhetsledare Hanna Gorschnik, Språkexperter rf (distanskontakt)
- specialsakkunnig Sami Virtanen, Finska Hörsselförbundet rf
- ledande expert Johanna Halkola, Medieförbundet rf (distanskontakt)
- servicechef Iiro Nummela, Synskadades förbund rf (distanskontakt)
- juridisk chef Marko Lahtinen, Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto, FiCom ry (distanskontakt).

Skriftligt yttrande har lämnats av

- justitieministeriet
- undervisnings- och kulturministeriet
- försvarsministeriet
- inrikesministeriet
- arbets- och näringsministeriet
- miljöministeriet
- Ålands landskapsregering
- DIGITALEUROPE
- Transport- och kommunikationsverket
- Konkurrens- och konsumentverket
- Barnombudsmannens byrå
- Dataombudsmannens byrå
- Riksomfattande handikapprådet
- Nödcentralverket
- Polisstyrelsen
- skyddspolisen
- Nationella audiovisuella institutet

Betänkande KoUB 16/2020 rd

- Strålsäkerhetscentralen
- Tammerfors universitet
- Rundradion
- Finlands Kommunförbund
- BaseN Corporation
- Digita Oy
- Discovery Networks Finland Oy
- DNA Ab
- Elisa Abp
- F-Secure Oyj
- Sanoma Media Finland Oy
- Suomen Erillisverkot Oy
- Telia Finland Oyj
- Bilimportörerna och -industrin rf
- Electronic Frontier Finland - Effi ry
- Finlands näringsliv rf
- Esittävien taiteilijoiden ja äänitteiden tuottajien tekijänoikeusyhdistys GRAMEX ry
- Finnet-förbundet rf
- Språkexperter rf
- Finska Hörsselförbundet rf
- Finlands Dövas Förbund rf
- Medieförbundet rf
- Synskadades förbund rf
- RadioMedia
- Finlands Fastighetsförbund rf
- Elöverkänsliga i Finland rf
- Upphovsrättens informations- och övervakningscentral rf
- Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto, FiCom ry.

Inget yttrande av

- finansministeriet
- Teknologiska forskningscentralen VTT Ab.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation, fordonslagen, lagen om bildprogram, lagen om varningsmeddelanden, markanvändnings- och bygglagen och konsumentskyddslagen ändras. Propositionen hänför sig till den strategiska helheten Ett livskraftigt Finland i regeringsprogrammet för statsminister Sanna Marins regering. I enlighet med regeringsprogrammet är målet en fungerande kommunikation och informationsförmedling samt trygghet av en hög konsumentskyddsnivå. Genom förslaget genomförs det så kallade kodexdirektivet som gäller nät och tjänster för elektronisk kommunikation och det så kallade AVMS-direktivet som gäller televisions- och radioverksamhet och andra audiovisuella innehåll. I samband med genomförandet av direktiven föreslås också enskilda ändringar i lagstiftningen till följd av andra EU-rättsakter och nationella behov.

Betänkande KoUB 16/2020 rd

De ändringar som föreslås i bestämmelserna om användningen av frekvenser i kommunikationsnät gäller i huvudsak mobilnät i EU inom de frekvensområden som är harmoniserade för detta ändamål. I lagen föreslås bestämmelser om bland annat ett förfarande för sakkunnigbedömning, nya förfaranden för nätkoncessioner samt tidsfrister för det nationella ibruktage av mobilfrekvenser. Bestämmelserna i anslutning till användningen av frekvenser ändras dessutom på grund av nationella behov. De samhällsomfattande tjänsterna för bredband och telefonitjänster förbättras. Längden på tidsbegränsade avtal om kommunikationstjänster begränsas i fråga om telefonabonnemang till mobilnät, och konsumenternas tillgång till information förbättras. Den särskilda prissättningen av riksomfattande abonnentnummer slopas. Det föreslås ett stort antal ändringar i bestämmelserna om överlåtelse av nyttjanderätt och samtrafik, men huvudprinciperna för regleringen förblir desamma. De viktigaste ändringarna hänför sig till de nya bestämmelserna om företag med betydande marknadsinflytande i kodexdirektivet, såsom bestämmelserna om avveckling och utbyte av befintlig infrastruktur och saminvesteringar.

Det föreslås att bestämmelserna om audiovisuella innehållstjänster utvidgas till att utöver traditionella televisionssändningar och audiovisuella innehållstjänster som beställs även omfatta videodelningsplattformar. Tillämpningsområdet för lagen om bildprogram ska också utvidgas till att omfatta sådana plattformar. Den föreslagna nya regleringen innehåller skyldigheter som syftar till att skydda i synnerhet minderåriga samt allmänheten. Genom förslaget förbättras också tillgängligheten till audiovisuella innehållstjänster genom att de skyldigheter som hänför sig till ljud- och textningstjänster och deras kvalitet utökas. Genom förslaget görs regleringen av reklam mer flexibel i fråga om traditionella televisionssändningar. Dessutom åläggs leverantörer av beställ-tv nya skyldigheter för att främja europeiska produktioner och säkerställa deras synlighet.

Lagen om varningsmeddelanden föreslås få bestämmelser om ett applikationsbaserat förmedlingssätt. I lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation föreslås ändringar som uppdaterar bestämmelserna om varningsmeddelanden. Förslagen förbättrar medborgarnas tillgång till information i nödsituationer.

Lagarna avses huvudsakligen träda i kraft den 21 december 2020, dock så att de ändringar som AVMS-direktivet förutsätter träder i kraft senast den 19 september 2020.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmänt

Genom propositionen genomförs nationellt de ändringar som gjorts i direktivet om en europeisk kodex för elektronisk kommunikation (EU) 2018/1972 och direktivet om audiovisuella medietjänster (2010/13/EU, AVMS-direktivet). Propositionen innehåller dock också betydande nationella lagändringar som hänför sig bland annat till kommunikationens funktionalitet och säkerhet och till konsumentskyddet. Utskottet anser att den reglering som främjar den nationella säkerheten i fråga om kritiska delar av nätet och den nätverksutrustning som används i dem är särskilt viktig.

Betänkande KoUB 16/2020 rd

Kommunikationsutskottet anser att propositionen är väl beredd och att de förslag som lagts fram i propositionen är mycket motiverade. Utskottet har också av det föredragande ministeriet fått ett täckande och motiverat svar med anledning av de ändringsförslag som framförts vid sakkunnigutfrågningen och andra frågor som tagits upp vid behandlingen av ärendet.

Sammantaget anser utskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Utskottet tillstyrker lagförslagen, men med vissa ändringar.

Skyddandet av den nationella säkerheten i cyberomgivningen

Cybersäkerheten är av ökande samhälls- och betydelse och kräver tillräckliga resurser. Också lagstiftningen måste göra det möjligt att vidta de åtgärder som behövs för att samhället ska kunna förebygga och återhämta sig från problem.

Det moderna samhället är till nästan alla centrala och livsviktiga funktioner beroende av hur datasystemen och kommunikationsnäten fungerar. Öppna kommunikationsnät som binder samman informationssystem har en nyckelroll när det gäller att uppnå cybersäkerhet. Störningar i kommunikationsnäten kan ha mycket omfattande och allvarliga konsekvenser för hela den övriga cybermiljön och de samhällsfunktioner som är beroende av den. På grund av detta beroende är kommunikationsnät och kommunikationstjänster också allt attraktivare objekt för olika slags attacker och de utnyttjas som redskap för påverkan på olika funktioner. Utskottet anser utifrån inkommen utredning att det är sannolikt att samhällets beroende av cybermiljön kommer att fördjupas ytterligare under de närmaste åren bland annat i och med att 5G-näten tas i bruk. 5G-tekniken är förknippad med många möjligheter, men också med risker. En risk som identifierats också vid sakkunnigutfrågningen är spionage och fientlig påverkan bland annat via utrustningsleverantörer och utläggningar på entreprenad.

Tekniken i anslutning till cybermiljön och användningen av tekniken utvecklas snabbt. Det är mycket svårt att bedöma hur tekniken och miljön kommer att utvecklas på längre sikt än några år. De metoder som utnyttjas för angrepp och fientlig påverkan följer och försöker förutse den tekniska utvecklingen, så lagstiftningen måste på samma sätt kunna förutse denna utveckling.

Genom propositionen genomförs den åtgärd i unionens gemensamma verktygslåda för 5G-säkerhet som gäller skyddet av kritiska delar av nätet. Den föreslagna regleringen i 244 a § gäller dock alla allmänna kommunikationsnät och även vissa separata nät som är viktiga med tanke på samhällets funktioner. Enligt propositionen får nätverksutrustning inte användas i ett allmänt kommunikationsnäts kritiska delar, om det finns vägande skäl att misstänka att användningen av utrustningen äventyrar den nationella säkerheten eller försvaret. Transport- och kommunikationsverket kan under vissa förutsättningar bestämma att sådan utrustning ska avlägsnas.

Vid sakkunnigutfrågningen framfördes det att bestämmelserna om utrustning som används i kritiska delar av kommunikationsnätet har formulerats alltför extensivt, eftersom det i förslaget inte förutsätts något konkret hot mot den nationella säkerheten eller att äventyrandet av den nationella säkerheten ska vara uppenbart.

Betänkande KoUB 16/2020 rd

Med nätverksutrustning avses i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation utrustning som är avsedd att användas för överföring eller styrning av meddelanden i kommunikationsnät. Enligt propositionsmotiven är en nätverksutrustning en del av kommunikationsnätet, såsom en central, en nätverkshubb eller en router. Med användning av utrustning avses också underhåll, administration och uppföljning av utrustningen.

Utskottet anser att tillförlitlighet och säkerhet i kommunikationsnäten och kommunikationstjänsterna är ovillkorliga förutsättningar för samhällets vitala funktioner och för den nationella säkerheten. Utskottet anser det vara bra att den nationella säkerheten och försvaret i och med förslaget blir en central aspekt vid bedömningen av nätutrustningens säkerhet.

Utskottet anser det vara nödvändigt att man kan ingripa mot nätverksutrustning som äventyrar den nationella säkerheten innan samhället och dess vitala funktioner förorsakas skada. Därför anser utskottet det motiverat att den föreslagna regleringen tillämpas i alla situationer där det finns vägande skäl att misstänka att nätverksutrustning äventyrar den nationella säkerheten eller försvaret.

En del av de sakkunniga har ansett att de kritiska delarna av kommunikationsnätet bör definieras noggrannare och så att bedömningen av säkerheten gäller en så liten del som möjligt av nätet. Å andra sidan har det föreslagits att de åtgärder som lagförslaget möjliggör i fråga om nätverksutrustning ska vara möjliga i hela kommunikationsnätet utan några begränsningar.

Utskottet anser det vara viktigt att de åtgärder för att skydda den nationella säkerheten som föreslås i propositionen och som gäller nätverksutrustning ska vara möjliga för alla centrala funktioner i kommunikationsnäten och för de åtgärder genom vilka tillträde till nätet och trafiken i nätet på ett väsentligt sätt styrs eller kontrolleras. Utskottet anser att proportionalitetsprincipen har iakttagits på behörigt sätt i propositionen genom att regleringen inriktas på de delar av nätet och de funktioner där den nätverksutrustning som används kan leda till att den nationella säkerheten eller försvaret äventyras. För att regleringen i skäligen utsträckning ska motstå tiden är det i en verksamhetsmiljö som utvecklas snabbt i praktiken inte möjligt att i reglering på lagnivå genom tekniska definitioner skriva in de olika delar av kommunikationsnätet vars betydelse med tanke på säkerheten sannolikt förändras. Utskottet betonar att det på grund av den tekniska utvecklingen och den förändrade nätstrukturen i praktiken är nödvändigt att Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om den tekniska definitionen av de kritiska delarna av nätet.

Grundlagsutskottet har i sitt utlåtande (GrUU 35/2020 rd — RP 98/2020 rd) förutsatt att kritiska delar av kommunikationsnätet av orsaker som beror på 15 och 80 § i grundlagen måste definieras noggrannare än vad som föreslås i lagen. Dessutom måste närmare bestämmelser utfärdas om när användningen av nätverksutrustning äventyrar den nationella säkerheten eller försvaret på ett sådant sätt att utrustningen inte får användas eller kan avlägsnas från kommunikationsnätet. Utskottet har preciserat dessa bestämmelser på det sätt som grundlagsutskottet förutsätter i utlåtandet. Utskottet konstaterar dock att en exakt reglering inte till alla delar utan problem är förenlig med den teknikneutralitet och flexibilitet som är helt nödvändig i en bransch som utvecklas.

Betänkande KoUB 16/2020 rd

Dessutom har utskottet med anledning av grundlagsutskottets utlåtande preciserat bestämmelserna om ersättningar för avlägsnande av en nätanordning så att också en nätägare eller nätinnehavare som med anledning av ett användningsförbud som direkt följer av 244 a § 1 mom. på eget initiativ avstår från att använda en viss nätverksutrustning har rätt till ersättning på samma villkor som ett teleföretag som avlägsnar utrustning efter åläggande av Transport- och kommunikationsverket. Utskottet betonar att det i alla situationer är nödvändigt med diskussioner och ett nära samarbete mellan nätets ägare eller innehavare och Transport- och kommunikationsverket om genomförandet av åtgärderna.

I ett sakkunnigyttrande har det också framförts att utrustning i kritiska delar av kommunikationsnätet inte får kontrolleras av tredje parter eller länder som inte omfattas av finsk lagstiftning. Det gäller också hanteringen av programvara för utrustningen. Utskottet anser att frågan och dess regleringsbehov i fortsättningen bör bedömas och utredas också i fråga om praxis under normala förhållanden.

Utskottet noterar att sakkunniga delvis kritiserade de riktlinjer som dragits upp i propositionen och ansåg att de kritiska delarna av nätet har definierats alltför snävt. Utöver den tekniska utrustningen kan även programvara och uppdateringar av den och andra icke-fysiska delar av nätet hota informationssäkerheten. Med tanke på säkerhetshot är det svårt att göra en exakt åtskillnad mellan stomnätet och andra delar av nätet. Utskottet anser det vara viktigt att man i fortsättningen följer de åtgärder som de övriga medlemsstaterna vidtar vid genomförandet av unionens gemensamma metodarsenal och säkerställer att den reglering och de tillvägagångssätt som Finland tillämpar är tillräckligt enhetliga, täckande och effektiva för att de gemensamma målen ska nås.

Delegationen för nätsäkerhet

Den nya delegationen för nätsäkerhet (244 b § i lagförslag 1) har till uppgift att på ett övergripande sätt utvärdera hur den nationella säkerheten förverkligas i kommunikationsnäten. Delegationen kan bland annat ge rekommendationer om säkerheten i kommunikationsnäten.

Kommunikationsutskottet anser i likhet med utrikesutskottet (UtUU 6/2020 rd — RP 98/2020 rd) att det är viktigt att delegationen för nätsäkerhet inrättas och konstaterar att också riksdagen i fortsättningen bör hållas tillräckligt informerad om delegationens arbete och viktiga ställningstaganden. Kommunikationsutskottet betonar att delegationens sammansättning ska vara balanserad och tillräckligt bred, så att sakkunskap inom de olika aspekterna av nätsäkerhet säkerställs.

Förordnande om spärrning av information

Enligt inkommen utredning är det föreslagna förordnandet om spärrning enligt 185 § 2 mom. avsett att i sista hand ingripa i olagligt innehåll på nätet när en tillhandahållare av lagringstjänster som omfattas av den gällande regleringen är okänd eller står utanför Finlands jurisdiktion. Den föreslagna regleringen ger således de brottsbekämpande myndigheterna ett nytt medel att ingripa mot brottslighet som sker på nätet.

Vid sakkunnigutfrågningen kritiserades det delvis att den föreslagna gränsen på minst två år för det strängaste straffet lämnar regleringen öppen för väldigt många brottsrekvisit. Utskottet beto-

Betänkande KoUB 16/2020 rd

nar dock att kravet i lagstiftningen, enligt vilket det uttryckligen ska vara straffbart att hålla viss information tillgänglig för allmänheten eller förmedla den, avsevärt begränsar de brottsrekvisit som lämpar sig som grund för förordnandet.

Enligt uppgift är brottsrekvisiten, utifrån bestämmelserna i strafflagen, närmast krigsanstiftan (12 kap. 2 §), röjande av statshemlighet (12 kap. 7 §), offentlig uppmaning till brott (17 kap. 1 §), offentlig uppmaning till brott i terroristiskt syfte (34 a § 1 mom. 2 punkten), alkoholbrott (50a kap.), hets mot folkgrupp (11 kap. 10 §), sexuellt utnyttjande av barn (20 kap. 6 och 7 §), spridning och grov spridning av barnpornografisk bild (17 kap. 18 och 18a §), grovt och vanligt bedrägeri (36 kap. 1 och 2 §), störande av datatrafik (38 kap. 6 och 7 §), förberedande brott i anslutning till datintrång (38 kap. 8 och 8 a §), grovt narkotikabrott (50 kap. 2 §) och grovt främjande av narkotikabrott (50 kap. 4 a §). Listan är dock inte uttömmande och i och med nya gärningsformer som utnyttjar kommunikationsnäten kan också nya brottsrekvisit komma i fråga i framtiden. Utskottet anser i vilket fall som helst inte att det är ändamålsenligt att de olika typerna av brott räknas upp uttömmande i bestämmelsen, eftersom sätten att begå brott förändras och utvecklas och genom den tekniska utvecklingen i allt högre grad överförs från den fysiska världen till nätverksmiljön.

Utskottet betonar att ett förordnande om spärning enligt förslaget kan meddelas endast i situationer där nyttan av att spärra tillgången till information kan anses vara betydligt större än begränsningen av nätanvändarnas yttrandefrihet och andra grundläggande fri- och rättigheter. Enligt utskottets uppfattning har till exempel tröskeln för att utfärda ett förordnande om spärning, som har mer omfattande konsekvenser för bland annat användarna av en viss tjänst i de sociala medierna och därigenom för det innehåll som därigenom spärras, således lagts rätt högt.

Utskottet anser att det med tanke på syftet med regleringen är viktigt att ansökningarna om förordnande om spärning är tillräckligt noggrant avgränsade bland annat i fråga om IP-adresser och andra tekniska identifierare och att teleföretagen ges tillräckligt med tid att verkställa förordnandena.

Lokala nättjänster i liten skala

Enligt 6 § 4 mom. i förslaget ska det inte krävas någon av statsrådet beviljad nätkoncession för tillhandahållande av en begränsad lokal nättjänst i ett mobilnät inom ett avgränsat område där allmän televerksamhet bedrivs, om nättjänsten tillhandahålls inom det frekvensområde som anvisats för sådan användning i statsrådets frekvensförordning. I sådan verksamhet ska aktörerna enligt inkommen utredning dock ha ett radiotillstånd beviljat av Transport- och kommunikationsverket.

Förslaget syftar i fråga om småskalig verksamhet till en lättare verksamhetsmodell för tillståndsförfaranden och till främjande av nya affärsmodeller och innovationer. Enligt propositionsmotiven kan en sådan nättjänst tillhandahållas exempelvis i en hamn, en läroanstalt, ett fabriksområde, en by eller en stadsdel, om verksamheten kan anses vara lokal och småskalig. Vid bedömningen av huruvida den verksamhet som avses i bestämmelsen är småskalig ska hänsyn tas bland annat till antalet användare, det geografiska områdets storlek samt nätets användningsändamål och omfattningen och arten av den nättjänst som tillhandahålls. Enligt propositionsmotiven avses med liten skala bland annat att antalet användare är relativt litet.

Betänkande KoUB 16/2020 rd

Vissa sakkunniga har motsatt sig delar av förslaget och lyft fram att användningen av frekvenser för allmän televerksamhet alltid bör kräva nätkoncession. Kritiken har motiverats med en jämlik konkurrens och reglering, en effektiv användning av frekvenserna och säkerhetsaspekter. Enligt säkerhetsmyndigheternas bedömningar kan man i närheten av till exempel hamnområden och myndighetsobjekt, såsom ministeriernas eller Försvarsmaktens objekt, enligt den föreslagna bestämmelsen utan nätkoncession bedriva nättjänstverksamhet vars övervakning kan vara bristfällig och därför utgöra en risk för informationssäkerheten. Därför bör förslaget enligt dessa yttranden strykas.

Utskottet fäster med tanke på både jämlikheten i regleringen och säkerhetsaspekterna vikt vid att det enligt bestämmelsens ordalydelse är fråga om allmän televerksamhet, så de aktörer som bedriver sådan verksamhet som avses i bestämmelsen är med tanke på lagen om elektroniska kommunikationstjänster entydigt teleföretag. Således omfattas de av alla lagstadgade skyldigheter och rättigheter som gäller teleföretag. När det gäller informationssäkerhet och nätverkens kvalitet samt tryggnad av verksamheten finns det bestämmelser bland annat i 243, 244, 244 a, 247, 272 och 273 §.

Utskottet betonar att det ska fästas stor vikt vid tillsynen över den verksamhet som avses i bestämmelsen och dess tillräcklighet, och i synnerhet om verksamheten bedrivs i närheten av ovan nämnda myndighetsobjekt och andra motsvarande objekt. Enligt utskottet har den myndighet som utövar tillsyn över efterlevnaden av lagen i sig effektiva metoder för att ingripa i lagstridig verksamhet. Enligt 330 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation kan Transport- och kommunikationsverket fatta ett tillsynsbeslut, det vill säga ge den som bryter mot lagen eller mot bestämmelser som utfärdats eller föreskrifter, beslut och tillståndsvillkor som meddelats med stöd av lagen en anmärkning samt ålägga denne att inom en skälig tid avhjälpa sitt fel eller sin försummelse. Om ett fel eller en försummelse som avser den lagen eller bestämmelser som utfärdats eller föreskrifter, beslut eller tillståndsvillkor som meddelats med stöd av lagen utgör ett direkt och allvarligt hot mot allmän ordning, mot allmän säkerhet eller mot folkhälsan eller orsakar allvarliga ekonomiska eller operativa olägenheter för andra företag, för abonnenter eller användare eller för kommunikationsnätets eller kommunikationstjänsternas funktion, får Transport- och kommunikationsverket utan dröjsmål besluta om behövliga interimistiska åtgärder oberoende av den tidsfrist som avses i 330 §. Som en interimistisk åtgärd kan Transport- och kommunikationsverket avbryta verksamhet som orsakar fara eller allvarlig olägenhet. Dessutom kan Transport- och kommunikationsverket begränsa användningen av frekvenser eller besluta om jämförbara åtgärder.

Transport- och kommunikationsverket kan med stöd av 332 § förena ovan nämnda tillsynsbeslut med tvångsmedel, såsom vite eller hot om tvångsutförande. Dessutom kan Transport- och kommunikationsverket med stöd av 340 § förbjuda ett teleföretag att utöva televerksamhet, om teleföretaget trots vissa påföljder allvarligt och på ett väsentligt sätt bryter mot eller försummar att iaktta bestämmelser i lagen eller föreskrifter eller beslut som meddelats med stöd av den. Transport- och kommunikationsverket kan förbjuda teleföretagets verksamhet helt eller delvis.

Utskottet betonar dock att det är viktigt att säkerställa att tillsynen över verksamheten är heltäckande och effektiv, så att tillsynsmyndigheten vid behov kan utöva sina befogenheter.

Betänkande KoUB 16/2020 rd

Utskottet konstaterar att man för att säkerställa säkerhetsaspekterna också bör fästa vikt vid villkoren för radiotillstånd och bedöma om man med hjälp av dem kan förhindra att eventuella säkerhetshot realiseras. Utskottet betonar att om beviljandet av radiotillstånd kan ha betydande konsekvenser för kommunikationsmarknadens allmänna utveckling eller för den nationella säkerheten, ska beslutet om beviljande av radiotillstånd fattas av statsrådet.

Tillgänglighet

Utskottet anser i princip att det är bra att man genom propositionen i många avseenden utvecklar tillgängligheten till tjänster. Vid sakkunnigutfrågningen har det dock framförts att de ljud- och textningskrav samt kvalitetskrav på textning som föreslås i propositionen medför oskäligen kostnader för aktörerna inom branschen. Utskottet konstaterar att de ändringar som föreslås i 211 § i propositionen grundar sig på artikel 7 i AVMS-direktivet, som tillämpas både på utövare av televisionsverksamhet och på leverantörer av beställ-tv. Utskottet anser det vara bra att regleringen förbättrar möjligheterna för grupper med särskilda behov att också använda audiovisuella medietjänster.

För att kvalitetskravet för textning ska uppfyllas förutsätts att textningen i de program som omfattas av textningsskyldigheten genomförs tillräckligt tydligt och begripligt för tittaren, och vid bedömningen beaktas de standarder som hänför sig till textningens kvalitet samt den tekniska utvecklingen. Enligt inkommen utredning kan textningstjänsten genomföras med hjälp av mänsklig arbetskraft eller med hjälp av automatisk talidentifieringsteknik. Enligt utredningen kan den automatiska talidentifieringstekniken dock på dess nuvarande utvecklingsnivå medföra utmaningar när det gäller att uppfylla kvalitetskraven. Utskottet anser det vara viktigt att man vid fastställandet av nivån på kvalitetskravet i fortsättningen också beaktar teknikens funktionsduglighet och dess utvecklingsnivå.

Den föreslagna skyldigheten att tillhandahålla ljud- och textningstjänst begränsar sig i fråga om beställ-tv endast till de programutbud på vilka skyldigheten att tillhandahålla ljud- och textningstjänst redan tillämpas vid visning i tv. Skyldigheten att tillhandahålla ljud- och textningstjänst har därtill begränsats till 30 procent av de program som tillhandahålls i ifrågavarande beställ-tv. Kostnaderna för skyldigheten att tillhandahålla ljud- och textningstjänst får enligt gällande lag inte överstiga en procent av omsättningen under den föregående räkenskapsperioden för utövaren av kommersiell televisionsverksamhet. Syftet med bestämmelsen är att trygga ställningen för utövare av televisionsverksamhet och förhindra att kostnaderna för ljud- och textningstjänsten blir oskäligen.

Under sakkunnigutfrågningen ansågs det också att de bestämmelser som föreslås för att trygga tillgängligheten är otillräckliga; bland annat den föreslagna textningsskyldigheten på 30 procent för beställningsprogramtjänster ansågs i vissa yttranden vara otillräcklig. Dessutom har det föreslagits att textningsskyldigheten årligen ska höjas stegvis och utvidgas också till andra betydande televisionskanaler och direktavstjälpningstjänster. Vidare har sakkunniga också lyft fram behovet av textning av direktsändningar och behovet av att öka programutbudet på teckenspråk.

Uti från inkommen utredning anser utskottet att de föreslagna bestämmelserna i nuläget är proportionerliga och motiverade när frågan bedöms med tanke på såväl konsumenterna som de objekt

Betänkande KoUB 16/2020 rd

som omfattas av skyldigheterna. Med beaktande av de nämnda bestämmelser som begränsar aktörernas kostnader och å andra sidan de skyldigheter som följer av EU-lagstiftningen anser utskottet således att den föreslagna regleringen är motiverad. Enligt uppgift bedöms textning av direktsändningar separat i ett lagstiftningsprojekt som redan inletts. Det är viktigt att ställa upp kvalitetskrav, så att tillgängligheten också i praktiken förverkligas i enlighet med regleringens syfte.

Utskottet noterar att medlemsstaterna enligt artikel 7 i AVMS-direktivet utan onödigt dröjsmål ska se till att leverantörerna av medietjänster inom den egna jurisdiktionen successivt gör sina tjänster tillgängliga för syn- och hörselskadade personer genom proportionella åtgärder. Av regleringen följer således, utöver den nu föreslagna regleringen, också en skyldighet för medlemsstaterna att vidareutveckla tillgängligheten. Utskottet betonar behovet av att genomföra regleringen och följa situationen. Utskottet anser det vara viktigt att tillgängligheten vidareutvecklas både genom praktiska åtgärder och genom en kontinuerlig bedömning av om lagstiftningen kan främja denna utveckling. Utskottet håller med kulturutskottet (KuUU 10/2020 rd — RP 98/2020 rd) om att det är nödvändigt att gå vidare med främjandet av televisionsprogrammets tillgänglighet på ett mångsidigt sätt som beaktar olika specialgrupper.

Utskottet anser det också viktigt att man ser till att varningsmeddelanden är tillgängliga och att metoderna för varningsmeddelanden även i fortsättningen utvecklas.

Maximal giltighetstid för ett tidsbegränsat avtal om kommunikationstjänster

Enligt 109 § i propositionen kan ett teleföretag ingå ett tidsbegränsat avtal om kommunikationstjänster för högst 12 månader med en konsument, medan maximilängden för närvarande är 24 månader.

Under sakkunnigutfrågningen framfördes det mycket divergerande åsikter om saken. I en del sakkunniguttranden föreslogs det att maximilängden inte ska ändras från nuvarande, medan det i andra däremot föreslogs en maximilängd på 6 månader.

Utskottet anser utifrån inkommen utredning att den föreslagna maximitiden är en ändamålsenlig kompromiss som förbättrar konsumentens ställning och möjligheter att byta abonnemang. Samtidigt är ändringskostnaderna skäliga för aktörerna inom branschen. Den föreslagna maximitiden kan ses som en ändamålsenlig kompromiss också i det avseendet att aktörerna inom branschen har mycket olika praxis när det gäller tidsbegränsade avtal.

Enligt 109 § 5 mom. ska konsumenten erbjudas möjlighet att på ett kostnadsfritt och enkelt sätt omedelbart kontrollera datumet för när det tidsbegränsade telefonabonnemangsavtalet för mobilnätet löper ut. Utskottet har preciserat den föreslagna bestämmelsen i fråga om det tekniska genomförandet av den. Utskottet betonar att tjänsten bör vara så lättanvänd och enkel som möjligt, så att den faktiskt underlättar till exempel byte av tjänsteleverantör om konsumenten så önskar.

Hastigheten för samhällsomfattande tjänster

Vid sakkunnigutfrågningen framfördes det att hastigheten för de samhällsomfattande tjänsterna i fråga om internetförbindelse inte bör höjas genom en sådan förordning av statsrådet som avses i

Betänkande KoUB 16/2020 rd

87 § och att höjningen i vilket fall som helst bör vara högst 50 procent av den nuvarande hastigheten på 2 Mbit/s. Enligt yttrandena i fråga bör det inte heller genom förordning fastställas kvalitetskrav för förbindelsen. Den föreslagna höjningen av hastigheten har i yttrandena uppskattats medföra kostnader på 10—22 miljoner euro för teleföretagen, och i vissa yttranden har det ansetts sannolikt att kostnaderna måste ersättas av statens medel i enlighet med den gällande regleringens mekanism för ersättning av nettokostnaderna. I vissa sakkunnigyttanden har det å andra sidan föreslagits att hastigheten redan nu höjs till 10 Mbit/s.

Enligt inkommen utredning ska bestämmelser inte bara om hastigheten utan också om kvalitetskraven för anslutningen fastställas i statsrådets förordning om minimihastigheten för en ändamålsenlig internetförbindelse i anslutning till samhällsomfattande tjänster och om minimikraven för tjänster som tillhandahålls grupper med särskilda behov.

Enligt uppgift räcker den nuvarande hastigheten för de samhällsomfattande tjänsterna i huvudsak till för att använda de minimitjänster som definieras i bilaga V till teledirektivet. I synnerhet i fråga om mobiltelenät bör man dock beakta att det i fråga om hastigheten för samhällsomfattande tjänster är fråga om maximihastigheten för dataöverföring. Till exempel i situationer där flera användare i samma hushåll samtidigt använder en anslutning till samhällsomfattande tjänster räcker den nuvarande minimihastigheten inte nödvändigtvis till för alla användare.

Utskottet anser att också covid-19-pandemin har visat att bland annat distansarbete förutsätter tillräckligt snabba internetuppkopplingar och menar att en ökning av hastigheten för de samhällsomfattande tjänsterna kan främja medborgarnas jämlikhet som användare av tjänster och jämlika deltagare i samhällsverksamheten. Därför anser utskottet att en höjning av hastigheten för samhällsomfattande tjänster till 5 Mbit/s i detta skede är motiverad och nödvändig med tanke på såväl marknadsutvecklingen som användarnas behov. Enligt uppgift medför de kostnader som uppskattats i propositionen sannolikt ännu inte någon ersättningsskyldighet för staten i fråga om nettokostnaderna. Utskottet konstaterar att det vid beredningen av den nämnda förordningen är viktigt att beakta statens eventuella ersättningsskyldighet när nivån på kvalitetskraven fastställs.

Riksomfattande abonnentnummer

Enligt 65 § i propositionen kan teleföretagen i fortsättningen inte separat prissätta samtalsorigineri-
ning i telefonnätet i fråga om riksomfattande abonnentnummer. Vid sakkunnigutfrågningen mötte förslaget motstånd, eftersom det försvagar företagens valmöjligheter och till och med kan leda till att kundernas ställning försämrars, tillgången till telefontjänster minskar eller tjänsterna flyttas så att de kan nås via servicenummer. Enligt inkommen utredning skyddar konsumentskyddslagen (38/1978) och förvaltningslagen (434/2003) dock en miniminivå för konsumenternas och medborgarnas tillgång till rådgivningstjänster. Exempelvis avtalskunder ska med stöd av konsumentskyddslagen erbjudas ett servicenummer med en normaltaxa. Dessutom har det i sakkunnigyttanden framförts att förslaget minskar teleföretagens omsättning från abonnentnummer. Å andra sidan har sakkunniga understött förslaget med motiveringen att det förbättrar konsumentens ställning. Vid behandlingen av ärendet har det också föreslagits att övergångsperioden för regleringen ska förlängas med ett år, bland annat därför att iakttagandet av bestämmelsen, på basis av den övergångsperiod som föreslås i propositionen, börjar under de nuvarande, pågående avtalsperioderna.

Betänkande KoUB 16/2020 rd

Utskottet anser att förslaget ökar transparensen i prissättningen både för konsumenterna och för andra aktörer som köper telefonitjänster. Utskottet anser utifrån inkommen utredning att förslaget är ändamålsenligt, men anser att teleföretagen behöver mer tid för att genomföra de ändringar som det medför. Således har utskottet förlängt övergångstiden för propositionen med cirka ett år fram till den 31 december 2023.

Kommunikationsförbindelserna i glesbygdsområden och skärgårdsområden

Utskottet välkomnar att propositionen innehåller ett flertal smärre lagändringar som kan ha en viss positiv effekt på kommunikationsförbindelserna i glesbygden.

Enligt uppgift har i synnerhet covid-19-pandemin och inte minst det ökande distansarbetet dock på ett mycket konkret sätt lyft fram brister i kommunikationsnätens täckning och funktion i glesbygden och i skärgårdsregionerna. I många regioner utförs distansarbete ganska allmänt också i fritidsbostäder. Den nu gällande skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster gäller i fråga om en ändamålsenlig internetförbindelse inte fritidsbostäder, endast den plats där medborgaren permanent bor.

Utöver problemen med internetförbindelser finns det fortfarande klara brister på många områden också när det gäller täckningen för telefonitjänster. På vissa orter försvagar den ökade användningen av fritidsbostäder avsevärt också de mobila kommunikationsförbindelserna för de fast bosatta invånarna. Också till exempel säkerhetssystemen och sedvanliga apparater i hemmet, fritidsbostäderna och företagslokalerna kräver numera fungerande kommunikationsförbindelser.

Enligt uppgift skulle dock en utvidgning av skyldigheten att inom ramen för de samhällsomfattande tjänsterna tillhandahålla internetaccesstjänster också i fritidsbostäder som helhet, beroende på olika faktorer, innebära merkostnader på flera tiotals miljoner euro eller rentav hundratals miljoner euro för teleföretagen. Staten är enligt gällande lagstiftning ersättningsskyldig gentemot företag som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster till den del tillhandahållandet av tjänsterna anses medföra en oskälig ekonomisk belastning för företaget.

I synnerhet i vissa skärgårdsområden har också tv-sändningarna enligt uppgift delvis försvagats under de senaste åren, vilket ytterligare accentuerar behovet av fungerande internetförbindelser. Eftersom utvecklingen samtidigt går mot att innehåll och tjänster i allt högre grad konsumeras via bredbandsnät, anser utskottet att kommunikationsförbindelsernas funktion i mycket stor utsträckning är en fråga som gäller medborgarnas jämlikhet. Behovet av fungerande och tillräckligt snabba kommunikationsförbindelser framhävs särskilt i glesbygdsområden och i skärgårdsområden där avstånden är långa eller där det annars är svårare att röra sig och det finns mindre tillgång till fysiska tjänster. I dag kan frågan också ses som en säkerhetsfråga.

Utskottet betonar att betydelsen och behovet av väl fungerande kommunikationsförbindelser kommer att bli allt viktigare för medborgarna och även för företagen under de närmaste åren. I synnerhet tillgången till tjänster som är nödvändiga för medborgarna och förmedlas via bredbandsnät måste i fortsättningen kunna säkerställas jämnt i hela landet inklusive glesbygden. Utskottet anser att det kräver att både de fasta näten och de trådlösa näten utnyttjas och utvecklas.

DETALJMOTIVERING

1. Lagen om ändring av lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation

Ingressen. Utskottet har ändrat lagens ingress med anledning av de ändringar som gjorts i 253, 253 b och 260 § i den gällande lagen.

3§. Definitioner. Utskottet har korrigerat definitionen av slutanvändare så att den innehåller en för definitionen central aspekt om att slutanvändaren själv använder en tjänst eller begär att få tillgång till en tjänst. Dessutom har utskottet på grund av den ändrade definitionen ändrat 253, 253 b och 260 § i den gällande lagen, där termen slutanvändare har använts i en något annorlunda bemärkelse. Paragraferna i fråga ingår inte i propositionens lagförslag.

40§. Beviljande av radiotillstånd. Utskottet har utifrån inkommen utredning till 8 mom. fogat en bestämmelse om att ett hinder för beviljande av radiotillstånd är en sådan offentlig uppmaning till brott i terroristiskt syfte som avses i 34 a kap. 1 § 1 mom. 2 punkten i strafflagen. I och med ändringen motsvarar förutsättningarna för kortvarig och långvarig radioverksamhet till denna del varandra.

65§. Ersättning för användning av telefonnät. Utskottet anser att teleföretagen behöver mer tid för att genomföra ändringarna i förslaget. Enligt inkommen utredning skulle iakttagandet av bestämmelsen, på basis av den övergångsperiod som föreslås i propositionen, åtminstone hos en del aktörer börja under de nu gällande avtalsperioderna. Därför har utskottet förlängt övergångsperioden med cirka ett år.

106 b §. Information som ska ges innan avtal ingås och sammanfattning av avtalet.

Grundlagsutskottet ansåg i sitt utlåtande att de föreslagna hänvisningarna till tillgänglighetsdirektivet för produkter och tjänster i 106 b och 107 § inte är lämpliga som bestämmelser om genomförande av unionsrätt. Hänvisningen till direktivet bör därför strykas eller regleringen ändras på något annat sätt så att de grunder för individens rättigheter och skyldigheter som förutsätts i 80 § i grundlagen framgår. Direktivet (EU) 2019/882 om tillgänglighetskrav för produkter och tjänster (tillgänglighetsdirektivet för produkter och tjänster) tillämpas i enlighet med dess artikel 2.2 också på elektroniska kommunikationstjänster. Direktivet tillämpas dock på tjänster som tillhandahålls konsumenter efter den 28 juni 2025. Det har inte heller ännu genomförts nationellt och enligt uppgift har ännu inte något beredningsprojekt inletts vid statsrådet.

I tillgänglighetsdirektivet för produkter och tjänster behandlas tillgängligheten till information i avsnitt 3 i bilaga I och i bilaga V. Där ställs synnerligen detaljerade och tekniska krav. I motiveeringen till 106 b § i propositionen ges en sammanfattning av de allmänna tillgänglighetskrav för elektroniska kommunikationstjänster som ingår i avsnitt III i bilaga I till direktivet. Enligt avsnittet ska den information som avses i 1 och 2 mom. kunna uppfattas med mer än ett sinne. Som ett exempel på att kravet uppfylls nämns i direktivet en situation där teleföretaget lämnar en synskadad person uppgifter i form av en elektronisk fil som datorn kan läsa högt. Informationen ska också presenteras på ett begripligt sätt och på ett sätt som användaren kan uppfatta. Vidare ska informationen göras tillgänglig i textformat som kan användas för att skapa alternativa stödjande format som kan presenteras på olika sätt och kan uppfattas med mer än ett sinne. Informationen ska

Betänkande KoUB 16/2020 rd

också presenteras i ett typsnitt med lämplig storlek och form, med tillräcklig kontrast samt justerbart avstånd mellan bokstäver, rader och stycken.

Utskottet anser i nuläget att det är en ändamålsenlig lagteknisk lösning att stryka hänvisningarna till tillgänglighetsdirektivet för produkter och tjänster. De nämnda bestämmelserna i direktivet ger teleföretagen ett bra exempel på vad som i den ändrade bestämmelsen avses med en form av information som lämpar sig för personer med funktionsnedsättning.

107§. Avtalsvillkor och offentliggörande av uppgifter. Utskottet har strukit hänvisningen till tillgänglighetsdirektivet för produkter och tjänster av de skäl som framförts ovan i motiveringen till 106 b §.

109§. Giltighetstiden för avtal om kommunikationstjänster. Utskottet har preciserat bestämmelsen i 5 mom. i enlighet med bestämmelsens syfte så att möjligheten att kontrollera slutdatumet för ett telefonabonnemang ska erbjudas genom ett textmeddelande eller på något annat motsvarande, lättanvänt sätt som möjliggör omedelbar kontroll. Utskottet anser att tillgången till information till exempel på en webbplats eller i en applikation där man efter inloggning får tillgång till informationen i nuläget inte uppfyller kraven på att inspektionsmöjligheten ska vara omedelbar och lätt att använda för alla konsumenter. Den preciserade bestämmelsen gör det möjligt att på ett teknikneutralt sätt förbättra kontrollmöjligheten i takt med att tekniken utvecklas.

167§. Anteckning av uppgifter i domännamnsregistret och offentliggörande av uppgifter. Grundlagsutskottet noterade i sitt utlåtande ändringen av 167 § 2 mom. i lagförslaget, där bestämmelsen om att domännamnet och användarens namn i fråga om fysiska personer kan publiceras på webbsidor stryks. Det har föreslagits att ändringen slopas, eftersom den enligt propositionsmotiven har ansetts stå i strid med EU:s allmänna dataskyddsförordning (förordning (EU) 2016/679) och den kompletterande dataskyddslagen (1050/2018). Enligt grundlagsutskottets utlåtande kan slopandet av bestämmelsen dock leda till uppfattningen att avsikten inte är att begränsa offentliggörandet av uppgifter om en fysisk person utan att slopa den avgränsning som gäller uppgifterna. Grundlagsutskottet ansåg det därför motiverat att bestämmelsen om en uttrycklig avgränsning bibehålls i lagen.

Kommunikationsutskottet anser att syftet med att stryka bestämmelsen inte har varit att slopa begränsningen av uppgifterna utan att skydda fysiska personers rättigheter vid offentliggörande av uppgifter. Enligt uppgift publicerar Transport- och kommunikationsverket, som för domännamnsregistret, inte längre uppgifter om fysiska personer i domännamnsregistret på grund av kraven i dataskyddsförordningen. För att undanröja den oro som grundlagsutskottet framfört och för att undvika felaktiga tolkningar har utskottet dock till paragrafen fogat en informativ hänvisning till dataskyddsförordningen och den kompletterande dataskyddslagen. Utskottet konstaterar att det i och med hänvisningen är klart att offentliggörandet av fysiska personers uppgifter kommer att bedömas i enlighet med den förordningen och den lagen. På utlämnande av uppgifter tillämpas i övrigt 16 § i offentlighetslagen.

216§. Avbrytande av vissa audiovisuella program för reklam. Kommunikationsutskottet har bedömt det förslag som kulturutskottet lagt fram i sitt utlåtande om att i paragrafen ta in ett uttryckligt förbud mot avbrytande av barnprogram genom teleshoppinginslag, vilket förutsätts i

Betänkande KoUB 16/2020 rd

AVMS-direktivet. Utskottet har fogat detta förbud till 2 mom. för att förtydliga bestämmelserna. Utskottet gör dessutom en teknisk korrigerings i 3 mom. i den finska språkdräkten.

244 a §. Utrustning som används i kommunikationsnätens kritiska delar. Grundlagsutskottet har i sitt utlåtande (GrUU 35/2020 rd — RP 98/2020 rd) förutsatt att kritiska delar av kommunikationsnätet av orsaker som beror på 15 och 80 § i grundlagen måste definieras noggrannare än vad som föreslås i lagen. Dessutom måste närmare bestämmelser utfärdas om när användningen av nätverksutrustning äventyrar den nationella säkerheten eller försvaret på ett sådant sätt att utrustningen inte får användas eller kan avlägsnas från kommunikationsnätet.

Utskottet har preciserat paragrafen på det sätt som grundlagsutskottet förutsätter i sitt utlåtande. Paragrafen har preciserats i fråga om i vilka situationer användningen av nätverksutrustning äventyrar den nationella säkerheten och försvaret på ett sådant sätt att det är förbjudet att använda utrustningen och det kan meddelas ett åläggande att den ska avlägsnas. Enligt preciseringen är en förutsättning att det finns vägande skäl att misstänka att användning av utrustningen äventyrar den nationella säkerheten eller försvaret så att användningen möjliggör utländsk underrättelseverksamhet eller sådan verksamhet genom vilken man stör, lamslår eller annars på ett skadligt sätt påverkar Finlands viktiga intressen, grundläggande samhällsfunktioner eller demokratiska samhällsordning. De termer som används i preciseringen har använts och deras innehåll har behandlats bland annat i regeringens proposition med förslag till lagstiftning om civil underrättelseinhämtning RP 202/2017 rd och i regeringens proposition med förslag till ändring av 10 § i grundlagen RP 198/2017 rd. I den precisering som utarbetats i diskussionen mellan olika ministerier har termerna använts i samma bemärkelse.

Dessutom har utskottet med anledning av grundlagsutskottets utlåtande preciserat definitionen av kritisk del av kommunikationsnätet så att som en kritisk del av kommunikationsnätet betraktas endast de centrala funktioner och åtgärder genom vilka tillgången till nätet och trafiken på nätet kontrolleras eller styrs på ett väsentligt sätt. Enligt uppgift har preciseringen gjorts efter diskussioner mellan olika ministerier. Utskottet har dock fogat ordet "centrala" till ändringen på grund av grundlagsutskottets utlåtande. De kritiska delarna av kommunikationsnätet har en central betydelse med tanke på nätets funktion, upprätthållandet av nätet samt kommunikationens konfidentialitet och nätets informationssäkerhet. Regleringen av kommunikationsnätens kritiska delar gäller inte sådan teleterminalutrustning som avses i den gällande 3 § 1 mom. 25 punkten, såsom mobiltelefoner, modem eller annan utrustning som är kopplade till en anslutning i ett allmänt kommunikationsnät, som utnyttjar kommunikationsnätet och som används av slutanvändaren.

Utskottet betonar att regleringen nödvändigtvis kräver en viss flexibilitet för att nätets kritiska delar i och med den tekniska utvecklingen ska kunna bedömas enligt den aktuella situationen, för att trygga den nationella säkerheten och försvaret.

Grundlagsutskottet påpekade i sitt utlåtande dessutom att rättsskyddet för innehavare av nätverksutrustning också förbättras om de före ett investeringsbeslut kan få ett förhandsbeslut i ärendet. Utskottet anser att det vid tillämpningen av bestämmelsen i praktiken från första början oundvikligen behövs diskussioner och nära samarbete mellan nätets ägare eller innehavare och Transport- och kommunikationsverket. Utskottet anser således inte att ett egentligt förhandsbeslut är nödvändigt. Utskottet har dock fogat ett nytt 4 mom. till paragrafen, enligt vilket Transport- och

Betänkande KoUB 16/2020 rd

kommunikationsverket ska ge ägaren eller innehavaren av kommunikationsnätet råd om tolkningen av denna paragraf i enlighet med 8 § i förvaltningslagen. Därmed blir 4 och 5 mom. i propositionen 5 och 6 mom.

244 b §. Delegationen för nätsäkerhet. Utskottet har ändrat 3 mom. så att Transport- och kommunikationsverkets rätt att lämna ut uppgifter gäller delegationen och inte en enskild medlem av delegationen. Dessutom har utskottet lagtekniskt korrigerat hänvisningen i 4 mom. till offentlighetslagen (621/1999) för att realisera syftet att tystnadsplikt och förbud mot utnyttjande ska tillämpas på delegationens medlemmar.

253 §. Skyldigheter för tillverkare av radioutrustning. Utskottet har ändrat 8 och 10 punkten på grund av den ändring som gjorts i definitionen av slutanvändare i 3 §. I stället för slutanvändare används i paragrafen termen "användare av radioutrustning". Genom ändringen ändras inte den gällande regleringens rättsliga betydelse, och ändringen motsvarar bestämmelsens syfte. Paragrafen fanns inte med i propositionen.

253 b §. Skyldigheter för importörer av radioutrustning. Utskottet har ändrat 5 och 7 punkten på grund av den ändring som gjorts i definitionen av slutanvändare i 3 §. I stället för slutanvändare används i paragrafen termen "användare av radioutrustning". Genom ändringen ändras inte den gällande regleringens rättsliga betydelse, och ändringen motsvarar bestämmelsens syfte. Paragrafen fanns inte med i propositionen.

260 §. Hantering av radioutrustning som utgör en risk. Utskottet har ändrat 2 och 7 mom. på grund av den ändring som gjorts i definitionen av slutanvändare i 3 §. I stället för slutanvändare används i paragrafen termen "användare av radioutrustning". Genom ändringen ändras inte den gällande regleringens rättsliga betydelse, och ändringen motsvarar bestämmelsens syfte. Paragrafen fanns inte med i propositionen.

278 §. Allmänt nödnummer. Utskottet har i paragrafen ersatt Nödcentralverket med nödcentralen. I och med ändringen är teleföretagen skyldiga att lämna de uppgifter som avses i paragrafen också till Ålands alarmcentral. Ändringen motsvarar propositionens syfte och den gällande regleringen.

280 §. Teleföretags skyldighet att förmedla riktade myndighetsmeddelanden. Utskottet gör en teknisk korrigering i 2 mom.

301 a §. Ersättning för nätverksutrustning som ska avlägsnas. Utskottet har ändrat paragrafrubriken så att den bättre beskriver innehållet i paragrafen.

Förbudet mot användning av nätverksutrustning enligt det föreslagna 244 a § 1 mom. följer direkt av lagen och börjar redan innan ett eventuellt åläggande om avlägsnande av nätverksutrustning meddelas. Grundlagsutskottet noterade i sitt utlåtande att de föreslagna bestämmelserna om ersättning i 301 a § möjliggör ersättning endast om Transport- och kommunikationsverket har meddelat ett åläggande om att avlägsna utrustningen. Grundlagsutskottet konstaterade att det därför är motiverat att precisera regleringen så att ett användningsförbud alltid förutsätter att Transport- och kommunikationsverket fattar ett särskilt beslut om det.

Betänkande KoUB 16/2020 rd

För att målen med regleringen ska uppnås är det enligt inkommen utredning dock viktigt att teleföretagen utöver ett eventuellt åläggande att avlägsna nätverksutrustning också har en direkt skyldighet enligt lagen som gäller förbud att använda nätverksutrustning. Utskottet har således svarat på grundlagsutskottets anmärkning om ersättningsbestämmelsernas tillämpningsområde genom att precisera bestämmelserna om ersättning för nätverksutrustning som ska avlägsnas i 301 a §. Genom ändringen har också en nätägare eller nätinnehavare som med anledning av ett användningsförbud som direkt följer av 244 a § 1 mom. på eget initiativ avstår från att använda viss nätverksutrustning rätt till ersättning på samma villkor som ett teleföretag som avlägsnar utrustning efter åläggande av Transport- och kommunikationsverket. Utskottet betonar att det i alla situationer i praktiken är nödvändigt med diskussioner och ett nära samarbete mellan nätets ägare eller innehavare och Transport- och kommunikationsverket.

321§. Rätt för myndigheter som tar emot nödmeddelanden att få information. Utskottet har i paragrafen ersatt Nödcentralverket med nödcentralen. I och med ändringen är teleföretagen skyldiga att lämna de uppgifter som avses i paragrafen också till Ålands alarmcentral. Ändringen motsvarar propositionens syfte och den gällande regleringen.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser. Utskottet har ändrat övergångsbestämmelsen i 6 mom. så att 65 § 1 mom. tillämpas först från och med den 31 december 2023, alltså ungefär ett år senare än vad som sägs i propositionen. Dessutom har utskottet ändrat det datum då lagen enligt 11 mom. ska börja tillämpas och gjort lagtekniska korrigeringar i ikraftträdandebestämmelserna.

2. Lagen om ändring av 25 § i fordonslagen

25§. Fordons konstruktion, manöverorgan och utrustning. Utskottet har ändrat ordalydelsen "som tillhandahålls på marknaden" i 7 mom. till "som släppts ut på marknaden". Enligt uppgift motsvarar detta den vedertagna tolkningen av utsläppande på marknaden och förtydligar förpliktelsens innehåll.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser. Utskottet har ändrat ordalydelsen i övergångsbestämmelsen så att den motsvarar ändringen i 25 § och har ändrat datumet för när lagen ska börja tillämpas.

4. Lagen om ändring av lagen om varningsmeddelanden

7§. Processen med att utfärda varningsmeddelanden. Utskottet har ändrat en böjningsform i 2 och 3 mom. från plural till singular för att lagen om varningsmeddelanden (466/2012) ska vara enhetlig i det avseendet.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Kommunikationsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 3, 5 och 6 i proposition RP 98/2020 rd utan ändringar.

Betänkande KoUB 16/2020 rd

*Riksdagen godkänner lagförslag 1, 2 och 4 i proposition RP 98/2020 rd med ändringar.
(Utskottets ändringsförslag)*

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om ändring av lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014) 14 § 1 mom., 39 § 2 mom., 57, 58, 62, 72 §, 75 § 3 mom., 91 och 133 §, av dem 14 § 1 mom., 39 § 2 mom., 57, 58, 62 och 72 §, 75 § 3 mom., sådana de lyder i lag 1003/2018,

ändras 2 §, 3 § 1, 2 och 37 punkten, 4, 11, 12 och 16 §, 18 § 5 och 6 mom., 20 §, 25 § 1 mom. 3 punkten, 26 § 3 mom. 6 och 7 punkten, 28 § 1 mom., 30 § 5 mom., 32 § 1 mom. 1 punkten, 36 § 1 mom. 3 punkten, 39 § 3 och 7 mom., 40 §, 41 § 1 mom., 42 § 2 mom., 45 § 2 och 3 mom., 51–53, 55, 56, 59 och 61 §, 65 § 1 mom., 67—69 §, 71 § 4 mom., 71 § 5 mom. 5 punkten, 74 §, 75 § 1 mom., 77 §, 80 § 1 mom., 82–84 §, 85 § 2 mom., 86–88 §, 93 och 95 §, 96 § 6 mom., 100 § 3 mom., 103 § 2 mom., 106–109 §, 112 § 1 mom., 114 § 4 mom., 116 §, 117 § 2 mom., 118 § 2 mom., 119, 121–124, 129 och 130 §, rubriken för 16 kap., 157 § 1 mom., 167 § 2 och 4 mom., 171 § 1 mom., 185 och 186 §, 206 § 4 mom. 2 punkten, 209 § 4 mom., 211, 216 och 220 §, 221 § 1 mom. 1 punkten, 222, 228 och 229 §, 234 § 3 mom., 237 § 2 mom., 244 §, 253 § 8 och 10 punkten, 253 b § 5 och 7 punkten, 260 § 2 och 7 mom. och 264 §, 265 § 3 mom., 266 § 3 mom., 270 § 2 mom., 275, 278, 279, 280 § 1–3 mom. och 5 mom., 283 §, 287 § 2 mom., 288 § 1 mom., 289 § 3 mom., 293 §, 304 § 1 mom. 13 punkten, 308 § 1 mom., 310 och 311 §, 314 § 1 och 5 mom., 315 § 6 mom., 318 § 1 och 4 mom., 321 § 1 mom., 325 § 3 mom., 333 § 1 mom., den finska språkdiräkten i 336 § 1 mom. samt 339, 344 § och 345 §,

av dem 4, 11, 12 och 16 §, 18 § 5 och 6 mom., 25 § 1 mom. 3 punkten, 26 § 3 mom. 6 och 7 punkten, 28 § 1 mom., 30 § 5 mom., 36 § 1 mom. 3 punkten, 39 § 3 och 7 mom., 40 §, 41 § 1 mom., 42 § 2 mom., 45 § 2 och 3 mom., 51–53, 55, 56 och 61 §, 65 § 1 mom., 67—69 §, 71 § 4 mom., 74 § 5 mom. 5 punkten, 74 §, 75 § 1 mom., 77 och 82–84 §, 85 § 2 mom., 86, 87 och 93 §, 96 § 6 mom., 100 § 3 mom., 103 § 2 mom., 124 och 130 §, 157 § 1 mom., 167 § 2 och 4 mom., 171 § 1 mom., 209 § 4 mom., 228 och 244 §, 265 § 3 mom., 266 § 3 mom., 270 § 2 mom., 275 och 278 §, 287 § 2 mom., 288 § 1 mom., 289 § 3 mom., 308 § 1 mom., 311 §, 314 § 1 och 5 mom., 315 § 6 mom., 318 § 1 och 4 mom., 325 § 3 mom., 333 § 1 mom., den finska språkdiräkten i 336 § 1 mom., 253 § 8 och 10 punkten, 253 b § 5 och 7 punkten, 260 § 2 och 7 mom. samt 344 och 345 § sådana de lyder i lag 1003/2018, 32 § 1 mom. 1 punkten och 211 § sådana de lyder i lag 68/2018, 108 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 456/2018, 116 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 68/2018,

Betänkande KoUB 16/2020 rd

264 § sådan den lyder i lag 456/2016 och 304 § 1 mom. 13 punkten sådan den lyder i lag 350/2019, samt

fogas till 3 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 456/2016 och 52/2019, nya 2 b-, 7 a-, 10 a-, 11 a-, 11 b-, 12 a-, 27 a-, 32 a-, 36 a- och 36 b-punkter, till lagen en ny 4 a §, till 5 §, sådan den lyder i lag 1003/2018, ett nytt 3 mom., till 6 §, sådan den lyder i lag 52/2019, ett nytt 4 mom., till lagen en ny 7 a §, till 8 § ett nytt 3 mom., till lagen nya 17 a och 17 b §, till 18 §, sådan den lyder i lag 1003/2018, ett nytt 9 mom., till 20 § ett nytt 3 mom., till 26 § 3 mom., sådant den lyder i lag 1003/2018, en ny 8 punkt, till 30 §, sådan den lyder i lag 1003/2018, ett nytt 6 mom., till lagen nya 51 a och 53 a §, till 54 §, sådan den lyder i lag 1003/2018, ett nytt 3 mom., varvid de nuvarande 3 och 4 mom. blir 4 och 5 mom., till lagen ett nytt 7 a kap., till 60 § ett nytt 3 mom., till lagen nya 81 a–81 c och 91 a §, till 99 §, sådan den lyder i lag 1003/2018, ett nytt 4 mom., till 100 §, sådan den lyder i lag 1003/2018, ett nytt 6 mom., till 102 §, sådan den lyder i lag 1003/2018, ett nytt 2 mom., varvid de nuvarande 2–4 mom. blir 3–5 mom., till lagen nya 106 a, 106 b, 108 a och 110 a §, till lagen en ny 113 §, i stället för den 113 § som upphävts genom lag 68/2018, till lagen en ny 134 a §, till lagen en ny 217 a §, till 222 § 2 mom. en ny 7 punkt, till lagen ett nytt 26 a kap., en ny 244 a § och 244 b§, till 270 §, sådan den lyder i lag 1003/2018, ett nytt 4 mom., varvid de nuvarande 4–7 mom. blir 5–8 mom., till lagen en ny 301 a §, och till 304 § 1 mom., sådant det lyder i lagarna 1003/2018 och 350/2019, nya 14–17 punkter som följer:

2 §

Tillämpning av vissa bestämmelser

Bestämmelserna i 136—145 och 247 § tillämpas på verksamhetsutövare som avses i dessa bestämmelser, om

1) verksamhetsutövaren har ett verksamhetsställe i Finland eller i övrigt står under finsk jurisdiktion,

2) verksamhetsutövaren inte har något verksamhetsställe inom Europeiska unionens medlemsstaters territorium, men verksamhetsutövarens viktiga anordningar för förmedling av kommunikation som ingår i en tjänst är belägna i Finland eller administreras i Finland, eller

3) verksamhetsutövaren inte har något verksamhetsställe inom Europeiska unionens medlemsstaters territorium, men användarna finns i Finland och det utgående från innehållet i den tjänst som tillhandahålls eller av dess marknadsföring är uppenbart att tjänsten är riktad till Finland.

En i 247 a § avsedd leverantör av internetbaserade marknadsplatser, sökmotortjänster och molntjänster ska anses stå under jurisdiktionen i den medlemsstat där leverantören har sitt faktiska verksamhetsställe. En i den paragrafen avsedd leverantör som inte är etablerad i Europeiska unionen ska utse en företrädare i Europeiska unionen. Företrädaren ska vara etablerad i en av de medlemsstater där tjänsterna tillhandahålls. Leverantören ska anses stå under jurisdiktionen i den medlemsstat där företrädaren är etablerad.

Denna paragraf begränsar inte tillämpningen av internationellt privaträttsliga bestämmelser i finsk lagstiftning.

Betänkande KoUB 16/2020 rd

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *audiovisuellt program* en film, ett televisionsprogram, ett videoklipp, förmedling av evenemang till allmänheten eller någon annan motsvarande helhet som huvudsakligen består av rörliga bilder med tillhörande ljud,

2) *audiovisuell innehållstjänst* en tjänst eller en del som kan särskiljas från tjänsten och vars huvudsakliga syfte är att tillhandahålla allmänheten televisionssändningar eller beställ-tv i kommersiellt syfte och för vilka leverantören av audiovisuella innehållstjänster är redaktionellt ansvarig,

2 b) *nät med mycket hög kapacitet* ett kommunikationsnät som helt består av fiberoptiska element eller som har kapacitet att under normala högtrafikförhållanden leverera liknande nätprestanda; Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation fastställer riktlinjer för de krav som ett nät ska uppfylla för att det ska betraktas som ett nät med mycket hög kapacitet,

7 a) *användargenererad video* en uppsättning av i huvudsak rörliga bilder med ljud som skapats av en användare och laddats upp på en videodelningsplattform av samma eller någon annan användare,

10 a) *slutanvändare* en fysisk eller juridisk person som använder eller begär att få tillgång till en kommunikationstjänst eller mervärdestjänst och som inte tillhandahåller allmänna elektroniska kommunikationsnät eller allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster,

11 a) *mikroföretag* sådana mikroföretag som avses i kommissionens rekommendation om definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag (2003/361/EG) och små företag sådana små företag som avses i den rekommendationen av kommissionen,

11 b) *nummeroberoende interpersonell kommunikationstjänst* en interpersonell kommunikationstjänst som inte använder ett eller flera nummer i nationella eller internationella nummerplaner,

12 a) *trådlös accesspunkt med kort räckvidd* utrustning i ett trådlöst lokalt nät som möjliggör mobil bredbandskommunikation eller kommunikation i ett trådlöst lokalt nät eller utrustning med litet täckningsområde i ett mobilnät,

27 a) *lämnande av information i varaktig form* lämnande av information personligen antingen skriftligt eller elektroniskt så att mottagaren kan bevara och återge informationen i oförändrad form,

32 a) *företag som är verksamt på grossistmarknaden* ett företag som inte självt bedriver eller planerar att bedriva verksamhet på någon detaljistmarknad och i fråga om vilket inte heller ett företag som hör till samma i 6 § i bokföringslagen (1336/1997) avsedda koncern eller ett företag som samma slutliga ägare har i 5 § i bokföringslagen avsett bestämmande inflytande i bedriver el-

Betänkande KoUB 16/2020 rd

ler planerar att bedriva sådan verksamhet; företaget får inte heller vara skyldigt att handla med ett annat företag som är verksamt på detaljistmarknaden genom ett avtal om ensamrätt eller något annat avtal som de facto avser ensamrätt,

36 a) *videodelningsplattformstjänst*, en tjänst eller en särskiljbar del av tjänsten som tillhandahålls kommersiellt och har som huvudsakligt syfte att tillhandahålla allmänheten sådana program eller användargenererade videor för vilka leverantören av videodelningsplattformen inte har redaktionellt ansvar, och där det är leverantören av videodelningsplattformen som bestämmer om presentation, taggning, sekvensering och annan organisering genom algoritmer, automatiserade metoder eller på annat sätt,

36 b) *leverantör av videodelningsplattform* en fysisk eller juridisk person som tillhandahåller en videodelningsplattformstjänst,

37) *kommunikationstjänst* en tjänst som helt eller huvudsakligen utgörs av överföring av meddelanden i kommunikationsnät samt överförings- och sändningstjänster i masskommunikationsnät och interpersonella kommunikationstjänster,

43 a) *mobilnät som använder harmoniserade radiofrekvenser* ett mobilnät som fungerar i ett frekvensområde för vilket harmoniserade villkor för tillgång och effektiv användning har fastställts genom tekniska genomförandeåtgärder i enlighet med artikel 4 i Europaparlamentets och rådets beslut nr 676/2002/EG om ett regelverk för radiospektrumpolitiken i Europeiska gemenskapen (*radiospektrumbeslutet*).

4 §

Anmälningsskyldighet som gäller bedrivande av verksamhet

När det gäller följande verksamheter ska verksamhetsutövaren göra en elektronisk anmälan till Transport- och kommunikationsverket innan verksamheten inleds:

- 1) allmän televerksamhet (*televerksamhetsanmälan*),
- 2) annan än koncessionspliktig televisionsverksamhet, om den som levererar tjänsten är etablerad i Finland (*programverksamhetsanmälan*),
- 3) beställ-tv-verksamhet, om den som levererar tjänsten är etablerad i Finland (*beställ-tv-anmälan*),
- 4) verksamhet där verksamhetsutövaren använder avkodningssystem i samband med tillhandahållande av linjära betal-tv-tjänster i ett markbundet digitalt masskommunikationsnät (*betaltv-anmälan*),
- 5) tillhandahållande av en videodelningsplattformstjänst, om den som tillhandahåller tjänsten är etablerad i Finland (*anmälan om videodelningsplattformstjänst*).

En anmälan enligt 1 mom. behöver dock inte göras om verksamhet som är kortvarig eller annars av ringa betydelse eller om verksamheten gäller tillhandahållande av nummeroberoende interpersonella kommunikationstjänster.

En anmälan enligt 1 mom. ska innehålla alla de identifierings- och kontaktuppgifter om företaget eller organisationen som behövs för tillsynen samt en beskrivning av verksamheten. Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som ska lämnas, om anmälningarnas form och om hur de ska lämnas in.

Betänkande KoUB 16/2020 rd

Transport- och kommunikationsverket ska utan dröjsmål underrättas om sådana förändringar i verksamheten som är relevanta för de anmälda uppgifterna och om avslutande av verksamheten.

Om ett teleföretag eller en aktör som levererar betal-tv-tjänster inte längre, av någon orsak som inte kunnat förutses, kan tillhandahålla abonnenterna avtalsenliga kommunikationstjänster eller andra tjänster eller iaktta avtalade villkor vid uppsägning av en tjänst, ska företaget utan dröjsmål eller senast två veckor innan tjänsten upphör meddela abonnenterna och Transport- och kommunikationsverket att tjänsten upphör. Samtidigt ska teleföretaget informera abonnenterna om hur de kan bevara sina meddelanden.

Om orsaken till att en kommunikationstjänst upphör enligt 5 mom. är att nättjänsten avbryts, ska det nätföretag inom vars kommunikationsnät tjänsteföretaget verkar underrätta det teleföretag som tillhandahåller kommunikationstjänsten och Transport- och kommunikationsverket om saken senast fyra veckor innan nättjänsten avbryts.

4 a §

Skyldighet att lämna uppgifter för leverantörer av audiovisuella innehållstjänster

Leverantörer av audiovisuella innehållstjänster ska på ett enkelt, direkt och fortlöpande sätt hålla åtminstone följande uppgifter tillgängliga för tjänstemottagarna:

- 1) tjänsteleverantörens namn, geografiska adress i etableringsstaten, e-postadress eller webbadress samt annan sådan kontaktinformation som gör det möjligt att nå leverantören snabbt, direkt och effektivt,
- 2) uppgift om den medlemsstat under vars jurisdiktion tjänsteleverantören lyder samt uppgift om centrala regleringsmyndigheter,
- 3) uppgifter om tjänsteleverantörens ägarstruktur.

5 §

Förteckning över anmälningar

Transport- och kommunikationsverket förmedlar mottagna televerksamhetsanmälningar till Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation.

6 §

Verksamhet som kräver nätkoncession

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 1 mom. krävs nätkoncession inte för tillhandahållande av lokala nättjänster i liten skala i ett sådant mobilnät där det bedrivs allmän televerksamhet inom ett begränsat område, om nättjänsten tillhandahålls inom det frekvensområde som anvisats för sådan användning i en statsrådsförordning som utfärdats med stöd av 95 § 1 mom.

Betänkande KoUB 16/2020 rd

7 a §

Förfarandet för sakkunnigbedömning

Kommunikationsministeriet ska till Europeiska kommissionens grupp för radiospektrumpolitik anmäla sin avsikt att i ett förfarande enligt 8 § bevilja nätkoncession för ett mobilnät som använder harmoniserade radiofrekvenser. Anmälan ska göras innan nätkoncessionen förklaras ledig att sökas. Kommunikationsministeriet ska samtidigt meddela om det begär att gruppen ordnar sakkunnigbedömning.

Om sakkunnigbedömning ordnas på begäran av kommunikationsministeriet eller undantagsvis på initiativ av gruppen för radiospektrumpolitik, ska kommunikationsministeriet motivera hur beviljande av nätkoncession enligt 1 mom. främjar Europeiska unionens allmänna och frekvenspolitiska mål. Kommunikationsministeriet kan be gruppen för radiospektrumpolitik lämna ett utlåtande om ministeriets utredning.

8 §

Beviljande av nätkoncession

Statsrådet kan samarbeta med Europeiska unionens medlemsstater och Europeiska kommissionens grupp för radiospektrumpolitik när det bereder beviljande av nätkoncession.

11 §

Beviljande av nätkoncession genom auktion

Statsrådet ska bevilja koncession enligt 8 § 2 mom. till det företag eller den organisation som vid auktionen har lagt det vinnande budet på ett frekvensband eller frekvensbandpar, om det inte finns särskilt vägande skäl att misstänka att den nationella säkerheten uppenbart äventyras om koncession beviljas.

Auktionen ordnas av Transport- och kommunikationsverket. Auktionen ska ordnas så att den är opartisk, klar, öppen för insyn och icke-diskriminerande samt teknik- och tjänsteneutral.

Bestämmelser om antalet frekvensband eller frekvensbandpar som beviljas, om maximiantalet frekvenser som beviljas per företag och organisation, om den tillämpade auktionsmodellen, om budens bindande verkan samt om utgångspriset för de frekvenser som auktioneras ut utfärdas genom förordning av statsrådet.

Transport- och kommunikationsverket förklarar auktionen avslutad efter den budrunda där inga nya bud har lagts på något frekvensbandpar eller frekvensband.

12 §

Närmare föreskrifter om auktionsförfarandet

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om auktionsförfarandet. Föreskrifterna kan gälla

Betänkande KoUB 16/2020 rd

- 1) sättet och tiden för anmälan till auktionen,
- 2) läggande av bud,
- 3) höjande av bud,
- 4) flyttning av bud mellan ett frekvensbandpar och frekvensband så att värdet på de bud som redan lagts på dem inte sjunker till följd av flyttningen,
- 5) hur rätten att lägga bud bestäms i respektive budrunda,
- 6) hur det vinnande budet bestäms,
- 7) avbrytande eller återkallande av auktionen på grund av ett oöverstigligt hinder eller av tekniska orsaker,
- 8) andra motsvarande auktionsregler och det sätt på vilket auktionen ordnas tekniskt.

16 §

Villkor för nätkoncession

Statsrådet beviljar nätkoncession för viss tid, högst 20 år.

Statsrådet beviljar för minst 15 år nätkoncession för mobilnät som använder harmoniserade radiofrekvenser. Nätkoncession kan beviljas för kortare tid än detta

- 1) i ett begränsat geografiskt område där trådlösa bredbandsnät med hög hastighet inte finns tillgängliga eller där utbudet av sådana nät är begränsat,
- 2) för specifika kortvariga projekt,
- 3) för alternativ användning av frekvenser som avviker från den harmoniserade användning av frekvensområden som fastställts av Europeiska unionen,
- 4) för att säkerställa att nätkoncessionerna löper ut samtidigt i ett eller flera frekvensområden.

I en nätkoncession kan teleföretagets geografiska verksamhetsområde samt nätets täckningsområde anges.

Koncessionen kan förenas med

- 1) krav som främjar de syften som föreskrivs i 1 §,
- 2) villkor som kompletterar kraven enligt 243 § eller tekniska föreskrifter som Transport- och kommunikationsverket meddelat med stöd av 244 §, och som gäller kommunikationsnätets tekniska egenskaper eller ett effektivt utnyttjande av frekvenserna,
- 3) villkor som gäller den mängd kapacitet som ska reserveras för en innehavare av programkoncession eller samarbete mellan innehavare av programkoncession i frågor som gäller fördelning av kapacitet eller elektroniska programguider,
- 4) villkor som gäller sändningsteknik och kodning av sändningar,
- 5) villkor som gäller koncessionshavarens skyldighet att i sin verksamhet avhjälpa störningar som orsakas annan radiokommunikation som uppfyller föreskrivna krav och att ersätta kostnaderna för avhjälpan av störningarna,
- 6) villkor som gäller mobilnätets nättekniska överföringshastighet inom täckningsområdet.

Villkoren för nätkoncessionen får inte hindra gemensamt utnyttjande av radiofrekvenser.

Nätkoncession för tillhandahållande av nättjänster i ett markbundet masskommunikationsnät kan beviljas på villkor att koncessionshavaren för sin del sörjer för att Rundradion Ab samt innehavare av programkoncession enligt 22 § i denna lag och i 3 § 1 mom. i landskapslagen om radio- och televisionsverksamhet (Ålands författningssamling 2011:95) får tillgång till den kapacitet de behöver för verksamheten.

Betänkande KoUB 16/2020 rd

Statsrådet ska genom de koncessionsvillkor som avses i denna paragraf se till att de utövare av televisions- och radioverksamhet som nämns i 6 mom. i alla situationer får tillgång till den kapacitet som de behöver för verksamheten.

17 a §

Förlängning av nätkoncession

Statsrådet ska senast två år före utgången av nätkoncessionens giltighetstid enligt 16 § 1—2 mom. besluta om giltighetstiden för en nätkoncession som beviljats ett mobilnät som använder harmoniserade radiofrekvenser kan förlängas.

Statsrådet ska förlänga giltighetstiden för nätkoncessionen med minst fem år, om

1) det inom statsrådet inte har inletts ett sådant återkallande av nätkoncession som avses i 19 §, 2) ett förfarande som gäller tillsynsbeslut eller tvångsmedel enligt 42 kap. inte har inletts vid Transport- och kommunikationsverket på grund av koncessionshavarens försummelse enligt 330 §, och

3) en förlängning av nätkoncessionen inte försvårar uppnåendet av de mål som anges i 1 § eller de till allmänintresset hänförliga mål som avser trygghet av människoliv, allmän ordning och säkerhet samt försvaret.

17 b §

Förnyande av nätkoncession

Statsrådet ska inom en skälig tid eller på begäran av en nätkoncessionshavare tidigast fem år före utgången av nätkoncessionens giltighetstid enligt 16 § 1 eller 2 mom. besluta om en nätkoncession som beviljats ett mobilnät som använder harmoniserade radiofrekvenser kan förnyas för en viss tid, om inte förnyande har förbjudits i samband med beviljandet av nätkoncessionen.

18 §

Överföring av nätkoncession

Om det bestämmande inflytandet förändras genom ett företagsförvärv som enligt konkurrenslagen (948/2011) ska anmälas till Konkurrens- och konsumentverket eller enligt rådets förordning (EG) nr 139/2004 om kontroll av företagskoncentrationer (EG:s koncentrationsförordning) ska anmälas till Europeiska kommissionen, nedan kommissionen, ska statsrådets beslut meddelas inom två månader från den dag då avgörandet om företagsförvärvet vann laga kraft.

Statsrådet ska på begäran av en nätkoncessionshavare överföra en nätkoncession som beviljats i ett förfarande enligt 11 §, om

1) statsrådet inte har särskilt vägande skäl att misstänka att överföringen hindrar konkurrensen eller uppenbart äventyrar den nationella säkerheten, och

2) det är uppenbart att verksamheten fortsätter i enlighet med koncessionsvillkoren och statsrådet inte har några skäl att misstänka att den nya koncessionshavaren inte kan iaktta villkoren.

Betänkande KoUB 16/2020 rd

Statsrådet ska offentliggöra information om nätkoncessioner som avses i 8 § 2 mom.

20 §

Uthyrning av nyttjanderätt till frekvenser

En koncessionshavare vars koncession har beviljats i ett sådant auktionsförfarande som avses i 8 § 2 mom. kan hyra ut nyttjanderätten till de frekvenser som koncessionen avser till ett annat företag eller en annan organisation. Koncessionshavaren ska dock alltså svara för de skyldigheter som följer av koncessionen och tillhörande radiotillstånd enligt 39 § och frekvensreservering enligt 44 §.

Statsrådet ska på ansökan av koncessionshavaren godkänna att nyttjanderätt hyrs ut till ett annat företag, om

1) det inte finns särskilt vägande skäl att misstänka att uthyrningen uppenbart äventyrar den nationella säkerheten eller hindrar konkurrensen, och

2) uthyraren förbinder sig att svara för att villkoren i nätkoncessionen iakttas.

Statsrådet ska besluta om godkännandet inom två månader från det att ansökan kom in.

Beslutet om godkännande fattas av Transport- och kommunikationsverket, om frekvenser hyrs ut för tillhandahållande av lokala nättjänster i liten skala i ett mobilnät som fungerar inom ett begränsat område.

Transport- och kommunikationsverket ska godkänna uthyrning av nyttjanderätt i enlighet med vad som föreskrivs i 2 mom. Transport- och kommunikationsverket ska besluta om godkännandet inom en månad från det att ansökan kom in. Om godkännandet av ansökan kan ha konsekvenser för den nationella säkerheten eller konkurrensen på marknaden ska ärendet avgöras av statsrådet.

25 §

Beviljande av programkoncession

Transport- och kommunikationsverket ska bevilja sökande programkoncession enligt 22 § 1 mom. om

3) det inte finns uppenbar anledning att misstänka att sökanden bryter mot denna lag eller bestämmelserna i 6 § i lagen om bildprogram (710/2011) om iakttagande av åldersgränser för bildprogram, eller att sökanden gör sig skyldig till hets mot folkgrupp enligt 11 kap. 10 § i strafflagen (39/1889), grov hets mot folkgrupp enligt 10 a § i det kapitlet eller offentlig uppmaning till brott i terroristiskt syfte enligt 34 a kap. 1 § 1 mom. 2 punkten i strafflagen, och

Betänkande KoUB 16/2020 rd

26 §

Beviljande av programkoncession för televisionsverksamhet som tjänar allmänintresset

Programkoncession ska beviljas om

- 6) i sändningarna ingår sådana ljud- och textningstjänster som avses i 211 §,
 - 7) sökanden har lämnat in tillräcklig utredning om hur programdistributionen ska ordnas, och
 - 8) den dagliga sändningstiden för programutbudet är minst åtta timmar.
-

28 §

Kortvarig programkoncession

Transport- och kommunikationsverket ska bevilja programkoncession för kortvarig televisions- och radioverksamhet i ett digitalt markbundet masskommunikationsnät utan sådant förfarande som anges i 23 och 25 §, om det inte finns uppenbar anledning att misstänka att sökanden bryter mot denna lag eller bestämmelserna i 6 § i lagen om bildprogram om iakttagande av åldersgränser för bildprogram, eller att sökanden gör sig skyldig till hets mot folkgrupp enligt 11 kap. 10 § i strafflagen, grov hets mot folkgrupp enligt 10 a § i det kapitlet eller offentlig uppmaning till brott i terroristiskt syfte enligt 34 a kap. 1 § 1 mom. 2 punkten i strafflagen och verksamheten

- 1) pågår högst tre månader, eller
 - 2) per vecka pågår högst tolv timmar.
-

30 §

Överföring av programkoncession

Om det bestämmande inflytandet förändras genom ett företagsförvärv som enligt konkurrenslagen ska anmälas till Konkurrens- och konsumentverket eller enligt EG:s koncentrationsförordning ska anmälas till kommissionen, ska koncessionsmyndighetens beslut meddelas inom två månader från den dag då avgörandet om företagsförvärvet vann laga kraft.

Koncessionsmyndigheternas befogenhet bestäms i enlighet med 25 § 3 mom. Om ett koncessionsärende överförs från Transport- och kommunikationsverket till statsrådet ska statsrådet avgöra ärendet inom två månader från det att ärendet överfördes.

32 §

Återkallande av programkoncession

Koncessionsmyndigheten kan återkalla en koncession helt eller delvis, om

Betänkande KoUB 16/2020 rd

1) koncessionshavaren upprepade gånger och allvarligt har brutit mot denna lag, mot bestämmelserna i 62 § 2 mom. 1 punkten i lotterilagen (1047/2001) om försäljning eller förmedling av lotter, mot bestämmelserna i 6 § i lagen om bildprogram om iakttagande av åldersgränser för bildprogram eller mot de koncessionsvillkor som avses i 27 eller 37 § i denna lag, eller har gjort sig skyldig till hets mot folkgrupp enligt 11 kap. 10 § i strafflagen, grov hets mot folkgrupp enligt 10 a § i det kapitlet eller offentlig uppmaning till brott i terroristiskt syfte enligt 34 a kap. 1 § 1 mom. 2 punkten i strafflagen,

36 §

Beviljande av programkoncession för analog radioverksamhet

Transport- och kommunikationsverket ska bevilja en sökande programkoncession enligt 34 §, om

3) det inte finns uppenbar anledning att misstänka att sökanden bryter mot denna lag eller gör sig skyldig till hets mot folkgrupp enligt 11 kap. 10 § i strafflagen, grov hets mot folkgrupp enligt 10 a § i det kapitlet eller offentlig uppmaning till brott i terroristiskt syfte enligt 34 a kap. 1 § 1 mom. 2 punkten i strafflagen.

39 §

Radiotillstånd

Radiotillstånd för innehav och användning av en radiosändare behövs inte, om radiosändaren används endast på en samfrekvens som Transport- och kommunikationsverket har fastställt för den och om dess överensstämmelse har säkerställts på det sätt som föreskrivs i denna lag. Transport- och kommunikationsverket får meddela sådana föreskrifter om begränsning av användningen av radiosändaren som behövs för att frekvenserna ska användas effektivt och ändamålsenligt samt för att förebygga eller avhjälpa störningar.

Försvarsmakten och Gränsbevakningsväsendet behöver inte radiotillstånd för innehav och användning av radiosändare, om radiosändaren endast används på de frekvensområden som fastställts enbart för försvarsmaktens och Gränsbevakningsväsendets bruk i föreskrifter som Transport- och kommunikationsverket meddelat med stöd av 96 § 1 mom.

Betänkande KoUB 16/2020 rd

40 §

Beviljande av radiotillstånd

Radiotillstånd beviljas av Transport- och kommunikationsverket. I ansökan ska de uppgifter lämnas som Transport- och kommunikationsverket begär och som behövs för handläggningen av ansökan.

Radiotillstånd för radiofrekvenser som har anvisats för att användas av elektroniska kommunikationstjänster ska beviljas inom sex veckor från det att Transport- och kommunikationsverket fått in alla dokument som behövs för att avgöra ärendet. Transport- och kommunikationsverket kan förlänga tidsfristen på sex veckor med högst åtta månader, om det behövs för att säkerställa att ansökningsförfarandet är opartiskt, skäligt, klart och öppet för insyn, för komplettering av ansökningarna eller av andra särskilda skäl. En förlängning av tidsfristen ska meddelas offentligt.

Om beviljandet av ett enskilt radiotillstånd kan påverka den allmänna utvecklingen av kommunikationsmarknaden, ska Transport- och kommunikationsverket höra och samarbeta med kommunikationsministeriet när det bereder tillståndsbeslutet. Om beviljandet av radiotillståndet kan få avsevärda följder för den allmänna utvecklingen av kommunikationsmarknaden eller uppenbart avsevärda följder för den nationella säkerheten ska radiotillståndet beviljas av statsrådet.

Radiotillstånd beviljas för högst tio år åt gången. Radiotillstånd för radiosändare som används för televerksamhet som kräver nätkoncession enligt 6 § eller för utövande av digital televisions- och radioverksamhet enligt 22 § eller analog radioverksamhet enligt 34 § beviljas dock för högst 20 år åt gången.

En aktör som fått koncession i ett auktionsförfarande enligt 11 § eller som fått en sådan koncession genom överföring beviljar Transport- och kommunikationsverket på ansökan radiotillstånd efter det att koncessionshavaren har betalat den första posten av den koncessionsavgift som avses i 287 §.

Radiotillstånd för i 34 § 2 mom. avsedd verksamhet som pågår i högst tre månader får beviljas på nytt för samma eller delvis samma täckningsområde och till samma verksamhetsutövare eller för tillhandahållande av huvudsakligen samma programutbud tidigast två månader från det att det föregående radiotillståndet upphörde att gälla. Vad som föreskrivs ovan gäller dock inte verksamhet som är tillfällig eller av annan orsak inte är fortlöpande eller regelbunden.

För sådan i 34 § 2 mom. avsedd radioverksamhet i liten skala som utövas på ett begränsat område beviljas radiotillstånd för högst ett år åt gången.

Radiotillstånd för i 34 § 2 mom. avsedd verksamhet ska beviljas om det inte finns uppenbar anledning att misstänka att sökanden bryter mot denna lag eller att sökanden gör sig skyldig till hets mot folkgrupp enligt 11 kap. 10 § i strafflagen eller grov hets mot folkgrupp enligt 10 a § i det kapitlet eller offentlig uppmaning till brott i terroristiskt syfte enligt 34 a kap. 1 § 1 mom. 2 punkten i den lagen.

41 §

Förutsättningar för beviljande av radiotillstånd och frekvensreservering

Om inte något annat följer av 2—4 mom. i denna paragraf ska radiotillstånd eller sådan frekvensreservering som uppfyller villkoren enligt 44 § beviljas, om

Betänkande KoUB 16/2020 rd

1) de söks för ett frekvensområde som i en statsrådsförordning som utfärdats med stöd av 95 § 1 mom. eller i en föreskrift som Transport- och kommunikationsverket meddelat med stöd av 96 § 1 mom. har anvisats för sådan användning som avses i ansökan,

2) det inom frekvensområdet finns tekniskt ändamålsenliga radiofrekvenser som kan anvisas sökanden för användning eller reservering,

3) radiosändarens överensstämmelse med uppställda krav har säkerställts, och

4) det inte finns grundad anledning att misstänka att sökanden bryter mot bestämmelser, föreskrifter eller med radiotillståndet förenade villkor som gäller radiokommunikation eller uppenbart äventyrar den nationella säkerheten.

42 §

Tillståndsvillkor

I tillståndsvillkoren för radiosändare som medför stora risker för störningar kan det bestämmas att det inom sex månader från ikraftträdandet av ett radiotillstånd som berättigar till användning av sändaren eller ikraftträdandet av en ändring av ett radiotillstånd som gäller sändarens tekniska egenskaper ska granskas att sändaren och dess funktion överensstämmer med bestämmelserna och villkoren i radiotillståndet. Transport- och kommunikationsverket utför granskningen på ansökan av tillståndshavaren. Transport- och kommunikationsverket bestämmer vilka typer av radiosändare som anses medföra stora risker för störningar samt utfärdar närmare föreskrifter om granskningsförfarandet och om inställning av sändarna och andra förutsättningar för användning av sändarna.

45 §

Beviljande av frekvensreservering

Transport- och kommunikationsverket beviljar utan ansökan frekvensreservering till innehavare av en nätkoncession som avses i 6 §, räknat från det att koncessionen träder i kraft.

Om giltighetstiden för ett radiotillstånd som avser verksamhet enligt en nätkoncession som avses i 6 § upphör medan koncessionen fortfarande är i kraft, träder frekvensreserveringen på nytt i kraft utan ansökan.

51 §

Marknadsdefinition

Transport- och kommunikationsverket ska regelbundet definiera de relevanta kommunikationsmarknader som ska omfattas av en marknadsanalys i enlighet med 52 §. Transport- och kommunikationsverket ska så noggrant som möjligt beakta kommissionens riktlinjer för marknadsanalyser och bedömning av betydande marknadsinflytande samt kommissionens rekommendation

Betänkande KoUB 16/2020 rd

om relevanta produkt- och tjänstemarknader. Dessutom ska Transport- och kommunikationsverket vid behov beakta resultatet av en sådan geografisk kartläggning som avses i 51 a §.

51 a §

Geografisk kartläggning av kommunikationsnät

Transport- och kommunikationsverket ska minst vart tredje år göra en geografisk kartläggning av bredbandsnätens täckning.

Verket kan i kartläggningen inkludera en prognos över tillgången till bredbandsnät. Prognosen ska innehålla relevant information om företagens eller myndigheternas avsikt att anlägga nya nät eller att bygga ut eller förbättra befintliga nät i den utsträckning sådan information finns tillgänglig och kan lämnas genom rimliga åtgärder.

Verket kan identifiera sådana områden inom vilka det enligt kartläggningen och prognosen inte planeras att ett nät med mycket hög kapacitet anläggs eller att förbättringar eller utbyggnader av nätet genomförs för att höja det befintliga nätets nedladdningshastighet till minst 100 megabit per sekund under den tidsperiod som prognosen omfattar.

Verket kan begära att företag och myndigheter meddelar sin avsikt att anlägga nät med mycket hög kapacitet i de områden som identifierats. Om ett företag eller en myndighet på basis av en sådan begäran meddelar om sådana avsikter, kan verket ålägga andra företag att meddela sina motsvarande avsikter eller planer att göra betydande förbättringar eller utbyggnader av det befintliga nätet i det identifierade området. Verket ska meddela ett företag som uttryckt sitt intresse om det finns eller sannolikt kommer att finnas ett kommunikationsnät i området. Verket ska iaktta ett effektivt, opartiskt, öppet och icke-diskriminerande förfarande.

Myndigheterna ska beakta resultaten av kartläggningen och prognosen samt de identifierade områdena när de utarbetar nationella bredbandsplaner, beviljar offentligt stöd för byggande av bredbandsnät, fastställer täckningsskyldigheter som är knutna till nätkoncessioner och granskar tillgången till tjänster som omfattas av skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster.

52 §

Marknadsanalys och beslut om betydande marknadsinflytande

Transport- och kommunikationsverket ska i syfte att klarlägga konkurrensläget regelbundet göra en marknadsanalys av grossist- och detaljistmarknader som definierats som relevanta. Marknadsanalysen ska göras senast tre år efter det att kommissionen utfärdat en marknadsrekommendation, om det är fråga om marknader som inte definierats tidigare, och med högst fem års mellanrum när det är fråga om marknader som definierats tidigare. Tidsfristen på fem år kan förlängas med högst ett år, om Transport- och kommunikationsverket begär det av kommissionen minst fyra månader innan tidsfristen löper ut och kommissionen inte förbjuder detta inom en månad från det att begäran lämnades. När Transport- och kommunikationsverket gör marknadsanalysen ska det så noggrant som möjligt beakta kommissionens riktlinjer för marknadsanalyser och bedömning av betydande marknadsinflytande.

Betänkande KoUB 16/2020 rd

Transport- och kommunikationsverket kan be Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation om bistånd med att göra marknadsanalysen, om Transport- och kommunikationsverket anser att det inte kan göra analysen inom den tidsfrist som anges i 1 mom.

Transport- och kommunikationsverket kan införa sådana skyldigheter på marknaden som avses i 53, 53 a eller 54 §, om

1) det finns stora och icke tillfälliga strukturella, rättsliga eller regulatoriska hinder för marknadsinträde,

2) marknadsstrukturen inte tenderar att utvecklas i riktning mot en effektiv konkurrens inom den relevanta tidsperioden, och

3) enbart tillämpning av konkurrenslagstiftningen inte räcker för att avhjälpa störningar på marknaden.

Transport- och kommunikationsverket ska anse att de villkor som avses i 3 mom. uppfylls automatiskt, om den marknad som granskas hör till de marknader som förtecknas i kommissionens rekommendation om relevanta produkt- och tjänstemarknader, om inte verket särskilt konstaterar att ett eller flera av de villkor som avses i 3 mom. inte uppfylls.

Vid den marknadsanalys som avses i 1 mom. ska Transport- och kommunikationsverket bedöma marknaden ur ett framtidsorienterat perspektiv med beaktande av

1) utvecklingstrender på marknaden som påverkar sannolikheten för effektiv konkurrens,

2) konkurrensbegränsningar på grossist- och slutkundsnivå,

3) andra åtgärder och skyldigheter som har införts för den berörda marknaden, och

4) skyldigheter som införts för andra relevanta marknader på grund av betydande marknadsinflytande.

Transport- och kommunikationsverket kan tillsammans med den berörda regleringsmyndigheten i en annan medlemsstat i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, nedan *EES-stat*, begära att Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation gör en sådan analys av en eventuell gränsöverskridande marknad utifrån vilken kommissionen får meddela beslut om fastställande av gränsöverskridande marknader.

Om det är fråga om en gränsöverskridande marknad, ska Transport- och kommunikationsverket när det gör marknadsanalysen samarbeta med regleringsmyndigheten i den andra EES-staten och tillsammans med denna samordnat besluta om de skyldigheter som införs, ändras eller upphävs i enlighet med 53, 53 a eller 54 §. Transport- och kommunikationsverket kan samarbeta med regleringsmyndigheten i den andra EES-staten också i en situation där marknadsförhållandena i länderna är tillräckligt enhetliga. Transport- och kommunikationsverket och regleringsmyndigheten i den andra EES-staten ska så noggrant som möjligt beakta kommissionens riktlinjer för marknadsanalyser och bedömning av betydande marknadsinflytande.

Transport- och kommunikationsverket kan tillsammans med regleringsmyndigheten i den andra EES-staten begära att Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation gör en analys av en eventuell gränsöverskridande efterfrågan från slutanvändare. Transport- och kommunikationsverket kan göra en begäran, om det upptäcker allvarliga problem med tillgodoseendet av efterfrågan på de marknader som förtecknas i den rekommendation av kommissionen som avses i 51 §. Transport- och kommunikationsverket ska motivera begäran och styrka den. Om Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation utifrån analysen utfärdar riktlinjer om gemensamma strategier, ska Transport- och kommunikationsverket beakta dem så noggrant som möjligt när det inför sådana skyldigheter som avses i 53, 53 a och 54 §.

Betänkande KoUB 16/2020 rd

Transport- och kommunikationsverket ska genom sitt beslut bestämma att ett företag är ett företag med betydande marknadsinflytande, om företaget utifrån en marknadsanalys konstateras ensamt eller tillsammans med andra ha ett sådant ekonomiskt inflytande på en viss marknad att det i betydande utsträckning kan verka oberoende av konkurrenter, konsumenter eller andra användare. När Transport- och kommunikationsverket bedömer om ett företag har betydande marknadsinflytande ska det mycket noggrant beakta kommissionens riktlinjer för marknadsanalyser och bedömning av betydande marknadsinflytande.

Ett företag som enligt 9 mom. har betydande inflytande på en viss marknad kan anses ha samma ställning även på en närliggande marknad, om företaget kan utvidga sitt marknadsinflytande från den förstnämnda marknaden till den närliggande marknaden och på så sätt stärka sitt inflytande även på denna marknad.

Transport- och kommunikationsverket ska ändra ett beslut om betydande marknadsinflytande, om det utifrån en marknadsanalys konstateras ha skett betydande förändringar i konkurrensläget på marknaden. Transport- och kommunikationsverket ska besluta att upphäva ett företags ställning som ett företag med betydande inflytande på en viss marknad, om det utifrån en marknadsanalys konstateras att företaget inte längre har ett sådant betydande marknadsinflytande som avses i 9 mom. eller om de ändrade förhållandena på marknaden inte längre uppfyller de villkor som anges i 3—5 mom. Ett företag med betydande marknadsinflytande ska meddela de parter som berörs av att skyldigheterna upphävs om att skyldigheterna upphävs. Transport- och kommunikationsverket kan sätta ut en tidsfrist för meddelandet samt fastställa särskilda villkor och övergångsperioder i samband med meddelandet.

53 §

Skyldigheter för företag med betydande inflytande på grossistmarknaden

Transport- och kommunikationsverket ska genom sitt beslut ålägga företag med betydande marknadsinflytande de skyldigheter som avses i 56, 61 och 65 § samt i 10 kap., om de behövs för att undanröja konkurrenshinder eller främja konkurrensen på den relevanta marknaden i fråga.

Med avvikelse från 1 mom. kan Transport- och kommunikationsverket genom sitt beslut ålägga ett företag sådana skyldigheter som avses i 68—71 och 74 §, om företaget anses ha sådant betydande marknadsinflytande som avses i 52 § 9 mom. också på en till den relevanta marknaden närliggande marknad.

När Transport- och kommunikationsverket överväger att ålägga skyldigheter enligt 1 och 2 mom. ska verket bedöma om de skyldigheter som ålagts med stöd av 55 §, kommersiella erbjudanden om nyttjanderätt eller skyldigheter som tidigare ålagts med stöd av 53, 53 a eller 54 § räcker till för att trygga slutanvändarnas intressen.

De skyldigheter som avses i 1 och 2 mom. ska stå i rätt proportion till det mål som eftersträvas och när de åläggs ska i synnerhet följande beaktas:

- 1) samtrafikens eller nyttjanderättens tekniska och ekonomiska ändamålsenlighet med hänsyn till marknadens utvecklingsgrad och samtrafikens eller nyttjanderättens art,
- 2) nyttjanderättens genomförbarhet med hänsyn till den tillgängliga kapaciteten,
- 3) krav som hänför sig till dataskydd och informationssäkerhet,
- 4) investeringar som gjorts och risker som tagits av företag med betydande marknadsinflytande, särskilt investeringar i nät med mycket hög kapacitet,
- 5) behovet att trygga konkurrensen på sikt,

Betänkande KoUB 16/2020 rd

- 6) relevanta immateriella rättigheter,
- 7) tillhandahållande av europeiska tjänster,
- 8) den förväntade tekniska utvecklingen som påverkar planeringen och förvaltningen av nätet,
- 9) behovet av att säkerställa teknikneutralitet.

I sitt beslut om betydande marknadsinflytande ska Transport- och kommunikationsverket bedöma vilken inverkan de skyldigheter som åläggs företag har på marknaden.

Transport- och kommunikationsverket ska ändra beslut som avses i 1 och 2 mom. om det sker betydande förändringar i de omständigheter som avses i 1—3 mom. eller i konkurrensläget på marknaden.

53 a §

Skyldigheter för företag med betydande inflytande som är verksamma endast på grossistmarknaden

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 53 § 1 mom. kan Transport- och kommunikationsverket genom sitt beslut ålägga ett sådant företag med betydande marknadsinflytande som är verksamt endast på grossistmarknaden endast sådana skyldigheter som avses i 56 § 3 mom. och 61, 67 och 68 § samt sådana skyldigheter att tillämpa en rättvis och rimlig prissättning som avses i 71 § 2 mom. 3 punkten, om de är motiverade på basis av en marknadsanalys och en förhandsbedömning av verksamheten hos företaget.

Transport- och kommunikationsverket ska ändra ett sådant beslut som avses i 1 mom., om det sker betydande förändringar i de omständigheter som beslutet grundade sig på. De företag som avses i det momentet ska utan oskäligt dröjsmål underrätta Transport- och kommunikationsverket om sådana betydande förändringar.

Transport- och kommunikationsverket ska dessutom ändra ett beslut som avses i 1 mom., om verket på basis av de villkor som ett företag med betydande marknadsinflytande som är verksamt endast på grossistmarknaden erbjuder sina kunder bedömer att det har uppstått eller sannolikt kommer att uppstå konkurrensproblem som påverkar användarna negativt samt vid behov genom sitt beslut utöver de skyldigheter som avses i 1 mom. ålägga företaget skyldigheter enligt 56 § 1 och 2 mom. och 69—71 och 74 §.

54 §

Skyldigheter för företag med betydande inflytande på detaljistmarknaden

För att uppnå de mål som avses i 1 mom. och för att skydda slutanvändarnas intressen kan Transport- och kommunikationsverket dessutom ålägga ett företag med betydande inflytande på detaljistmarknaden en skyldighet att iaktta

- 1) de maximipriser som Transport- och kommunikationsverket har fastställt,
 - 2) en kostnadsorienterad prissättning,
 - 3) prissättningen på motsvarande marknader, eller
 - 4) skyldigheter i fråga om övervakningen av prissättningen.
-

Betänkande KoUB 16/2020 rd

55 §

Skyldigheter som åläggs på andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande

Transport- och kommunikationsverket kan genom sitt beslut ålägga ett teleföretag och ett företag som avses i 55 a § 1 mom., 55 d § 2 mom. och 55 e § sådana skyldigheter enligt 7 a kap. som gäller överlåtelse av nyttjanderätt och samtrafik samt till dem relaterade skyldigheter också på andra grunder än betydande marknadsinflytande under de förutsättningar som anges nedan i denna lag.

Skyldigheterna ska vara opartiska, öppna för insyn, proportionella och icke-diskriminerande.

Transport- och kommunikationsverket ska utvärdera resultaten av de skyldigheter och villkor som har ålagts med stöd av 1 mom. fem år efter det att skyldigheterna har ålagts. Transport- och kommunikationsverket ska ändra eller återkalla ett beslut som avses i 1 mom. om det sker betydande förändringar i de omständigheter som utgör förutsättningar för skyldigheten i fråga.

7 a kap.

Skyldigheter vid överlåtelse av nyttjanderätt och vid samtrafik på andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande

55 a §

Skyldigheter vid överlåtelse av nyttjanderätt på andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande

Transport- och kommunikationsverket kan genom ett beslut enligt 55 § ålägga teleföretag och andra ägare av ledningar och kablar en skyldighet att på andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande överlåta nyttjanderätt till ledningar och kablar samt tillhörande faciliteter i byggnader eller fram till den i beslutet angivna första koncentrations- eller distributionspunkten utanför byggnaden, om parallell anläggning av ledningar och kablar är ekonomiskt ineffektivt eller fysiskt omöjligt.

Transport- och kommunikationsverket kan förena skyldigheten enligt 1 mom. med bestämmelser om nyttjanderätt till ledningar och kablar samt tillhörande faciliteter och tjänster, om öppenhet och icke-diskriminering, om fördelning av kostnaderna för nyttjanderätt samt om eventuell anpassning för att beakta riskfaktorer.

Transport- och kommunikationsverket kan ålägga en skyldighet att överlåta nyttjanderätt enligt 1 mom. bortom den första koncentrations- eller distributionspunkten, om de ekonomiska eller fysiska hindren för parallell anläggning av ledningar och kablar är så stora och bestående att den skyldighet som ålagts enligt 1 mom. inte räcker till för att förhindra en betydande minskning av konkurrensen. Transport- och kommunikationsverket kan ålägga skyldighet att överlåta nyttjanderätt på rättvisa och skäliga villkor till en punkt som är tillräckligt nära slutanvändarna för att vara kommersiellt lönsam. När Transport- och kommunikationsverket fastställer punkten ska verket så noggrant som möjligt beakta riktlinjerna från Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation. Transport- och kommunikationsverket kan förena skyldig-

Betänkande KoUB 16/2020 rd

heten med aktiva eller virtuella tillträdesskyldigheter om det är berättigat av tekniska och ekonomiska skäl.

Transport- och kommunikationsverket får inte ålägga skyldigheter enligt 3 mom., om ett företag som bedriver verksamhet endast på grossistmarknaden i enlighet med 53 a § tillhandahåller andra teleföretag ett motsvarande alternativ genom vilket teleföretagen kan få nyttjanderätt till andras ledningar, kablar och tillhörande faciliteter på rättvisa, icke-diskriminerande och skäliga villkor.

Med avvikelse från 4 mom. kan Transport- och kommunikationsverket genom sitt beslut ålägga skyldigheter enligt 3 mom., om ett nät som innehas av ett företag som är verksamt endast på grossistmarknaden är offentligt finansierat.

Transport- och kommunikationsverket kan tillämpa 4 mom. också på sådana teleföretag som tillhandahåller nyttjanderätt till ett nät med mycket hög kapacitet på rättvisa, icke-diskriminerande och skäliga villkor.

Transport- och kommunikationsverket får inte ålägga skyldigheter enligt 3 mom., om skyldigheterna skulle äventyra den ekonomiska och finansiella hållbarheten för anläggningen av ett nytt nät.

Ägare av kablar och ledningar får inte åläggas sådana skyldigheter som avses i 1 och 3 mom., om kablarna och ledningarna används i sådan verksamhet i säkerhetsnät som avses i lagen om verksamheten i den offentliga förvaltningens säkerhetsnät.

55 b §

Skyldigheter vid överlåtelse av nyttjanderätt till elektroniska programguider och programmeringsgränssnitt

Transport- och kommunikationsverket kan genom ett beslut enligt 55 § på basis av någon annan omständighet än betydande marknadsinflytande ålägga ett teleföretag skyldighet att på rättvisa, skäliga och icke-diskriminerande villkor överlåta en nyttjanderätt

1) till en elektronisk programguide för digital television eller radio, om det är nödvändigt för att säkerställa att uppgifter om digitala televisions- och radiosändningar och tilläggstjänster som omfattas av distributionsskyldighet enligt 227 § görs tillgängliga för allmänheten i en elektronisk programguide,

2) till programmeringsgränssnittet i ett televisions- eller radiosystem, om det är nödvändigt för att säkerställa att digitala televisions- och radiosändningar och tilläggstjänster som omfattas av distributionsskyldighet enligt 227 § kan fogas till det programmeringsgränssnitt som används.

55 c §

Skyldigheter som gäller gemensamt utnyttjande av passiv infrastruktur och lokala roamingavtal på andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande

Transport- och kommunikationsverket kan genom ett beslut enligt 55 § på basis av någon annan omständighet än betydande marknadsinflytande ålägga teleföretag en skyldighet som gäller gemensamt utnyttjande av passiv infrastruktur och skyldighet att ingå lokala avtal om roaming. Transport- och kommunikationsverket kan ålägga en skyldighet, om det är direkt behövligt för att tillhandahålla lokala tjänster som baserar sig på användningen av radiofrekvenser och om det inte

Betänkande KoUB 16/2020 rd

är möjligt för andra företag att få nyttjanderätt till motsvarande infrastruktur på rättvisa och skäliga villkor. Transport- och kommunikationsverket kan ålägga sådan skyldighet endast om det i området finns oöverstigliga ekonomiska eller fysiska hinder för att på marknadsvillkor bygga ut den infrastruktur som används för att tillhandahålla nät eller tjänster som kräver radiofrekvenser, och slutanvändarna därför har mycket begränsade möjligheter att få tillträde till nätet eller använda tjänsterna. Transport- och kommunikationsverket kan ålägga skyldigheter enligt 1 mom. endast om möjligheten att ålägga skyldigheter tydligt har konstaterats vid beviljande av nätkoncession enligt 6 § 1 mom. eller av radiotillstånd enligt 39 § 1 mom.

Vid åläggandet av de skyldigheter som avses i 1 mom. ska Transport- och kommunikationsverket beakta

1) behovet av att maximera bredbandsförbindelserna i Europeiska unionen, längs de viktigaste transportvägarna och i särskilda områden samt utbudet av tjänster för användarna och tjänsternas kvalitet,

2) effektiv användning av radiofrekvenser,

3) den tekniska genomförbarheten i fråga om gemensamt utnyttjande och därmed förbundna villkor,

4) konkurrensen på infrastruktur- och tjänstenivå,

5) teknisk innovation,

6) skapande av incitament för utbyggnad av infrastruktur.

Transport- och kommunikationsverket kan ålägga tillträdesskyldigheter enligt 1 mom. också för aktiv infrastruktur, om skyldigheterna enligt 1 mom. inte räcker till för att avhjälpa situationen.

I samband med avgörande av tvister enligt 314 § kan Transport- och kommunikationsverket påföra den som fått nyttjanderätt till infrastruktur enligt 1 mom. en skyldighet att på det område som omfattas av skyldigheten enligt 1 mom. ge den som innehar infrastruktur rätt till gemensamt utnyttjande av de radiofrekvenser som den som fått nyttjanderätt har rätt att använda.

55 d §

Samtrafikskyldighet på andra grunder än på grund av betydande marknadsinflytande

Transport- och kommunikationsverket kan genom ett beslut enligt 55 § på basis av någon annan omständighet än betydande marknadsinflytande ålägga ett teleföretag som administrerar användarnas förbindelser till ett kommunikationsnät

1) samtrafikskyldighet enligt 61 §, om det är nödvändigt för att säkerställa kommunikationsnätens slutanvändares möjlighet att nå varandra,

2) skyldighet att i nödvändig utsträckning se till att tjänsterna är interoperabla med andra teleföretags tjänster.

Transport- och kommunikationsverket kan genom ett beslut enligt 55 § även ålägga leverantörer av nummeroberoende interpersonella kommunikationstjänster en skyldighet att tillhandahålla interoperabla tjänster, om den tjänst som företaget tillhandahåller är betydande i fråga om omfattning och användarkrets, om skyldigheten är nödvändig för säkerställande av slutanvändarnas möjlighet att nå varandra och av interoperabiliteten hos interpersonella kommunikationstjänster och om interoperabiliteten annars skulle äventyras. Transport- och kommunikationsverket kan ålägga en sådan skyldighet endast om kommissionen har godkänt genomförandeåtgärder i saken.

Betänkande KoUB 16/2020 rd

Transport- och kommunikationsverket kan förena skyldigheten enligt 2 mom. med proportionella skyldigheter som gäller offentliggörande, tillåtelse till användning, ändring och spridning av relevanta uppgifter som lämnats av myndigheter och andra tjänsteleverantörer samt skyldighet att använda europeiska eller internationella standarder och specifikationer.

55 e §

Samlokalisering och gemensamt utnyttjande

Transport- och kommunikationsverket kan ålägga ett nätföretag att tillåta andra teleföretag att gemensamt utnyttja eller samlokalisera egendom, om nätföretaget

1) med stöd av ett beslut som avses i 233 § har placerat telekablar eller radiomaster, tillhörande utrustning, kablar, smärre konstruktioner eller stolpar på ett område som ägs eller innehas av någon annan,

2) med stöd av ett beslut som avses i 233 § har placerat en basstation för mobiltelefoni, en där-till ansluten anordning eller kabel i en byggnad som ägs eller innehas av någon annan, eller

3) på det sätt som avses i 236 § har försett byggnader eller konstruktioner med behövlig utrustning.

Transport- och kommunikationsverket kan ålägga en skyldighet enligt 1 mom. om byggandet eller placeringen inte annars kan ordnas på ett tillfredsställande sätt och till rimlig kostnad. En förutsättning är dessutom att skyldigheten inte oskäligt hindrar eller begränsar nätföretagets egen användning. De skyldigheter som Transport- och kommunikationsverket ålägger ska vara opartiska, öppna för insyn, icke-diskriminerande och proportionella.

Om parterna inte kommer överens om kostnaderna för det gemensamma utnyttjandet eller samlokaliseringen kan Transport- och kommunikationsverket bestämma hur kostnaderna ska fördelas.

55 f §

Prissättning av samtalsterminering i telefonnät

Med avvikelse från 71 § får Transport- och kommunikationsverket inte genom sitt beslut ålägga teleföretag skyldigheter som gäller prissättningen av samtalsterminering.

Med avvikelse från 1 mom. kan Transport- och kommunikationsverket genom ett beslut enligt 55 § ålägga ett teleföretag skyldigheter som gäller prissättningen av samtalsterminering, om kommissionen beslutar att inte fastställa unionsomfattande maximipriser för samtalsterminering i telefonnät. Innan beslut fattas ska Transport- och kommunikationsverket göra en sådan marknadsanalys som avses i 52 §. Genom förordning av statsrådet utfärdas bestämmelser om de principer, grunder och parametrar som Transport- och kommunikationsverket ska använda när det fastställer maximipriser på relevanta marknader.

Transport- och kommunikationsverket ska årligen till kommissionen och Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation rapportera om tillämpningen av denna paragraf.

Betänkande KoUB 16/2020 rd

8 kap.

Skyldigheter vid överlåtelse av nyttjanderätt

56 §

Skyldigheter vid överlåtelse av nyttjanderätt på grund av betydande marknadsinflytande

Transport- och kommunikationsverket kan genom ett beslut enligt 53 eller 53 a § ålägga företag med betydande marknadsinflytande en skyldighet att överlåta rimlig nyttjanderätt till byggnadsteknisk infrastruktur, inklusive överlåtelse av nyttjanderätt till byggnader, ingångar till byggnader, ledningar i byggnader, master, antenner, torn, andra stödkonstruktioner, kabelkanaler, kabelbrunnar, tomma rör och kabelskåp. Transport- och kommunikationsverket kan ålägga en skyldighet, om det behövs för utvecklingen av en hållbar konkurrensmarknad eller för tillgodoseendet av slutanvändarnas intressen.

Transport- och kommunikationsverket kan ålägga en skyldighet enligt 1 mom. också i fråga om infrastruktur som enligt en marknadsanalys enligt 52 § inte utgör en del av den relevanta marknaden, om verket anser att skyldigheten är behövlig och står i rätt proportion till de mål som anges i 1 §.

Om de skyldigheter som ålagts enligt 1 mom. inte i tillräcklig utsträckning främjar konkurrensen och slutanvändarnas intressen, kan Transport- och kommunikationsverket genom ett beslut enligt 53 eller 53 a § ålägga företag med betydande marknadsinflytande en skyldighet att även överlåta annan rimlig nyttjanderätt än sådan som avses i 1 mom. till kommunikationsnät eller till tillhörande tjänster eller tillhörande faciliteter som har samband med kommunikationsnät eller kommunikationstjänster. Transport- och kommunikationsverket kan ålägga en skyldighet att överlåta nyttjanderätt om det behövs för utvecklingen av en hållbar konkurrensmarknad inom detaljhandeln eller för att trygga slutanvändarnas intressen. Sådan nyttjanderätt kan innebära skyldighet att

- 1) överlåta nyttjanderätt till ett kommunikationsnät eller till delar av nätet,
- 2) överlåta nyttjanderätt till ett kommunikationsnäts kapacitet,
- 3) tillhandahålla samlokalisering och andra sätt att gemensamt utnyttja tillhörande faciliteter, inklusive överlåtelse av nyttjanderätt till kabelkanaler, utrymmen för kabelutrustning samt radio-master,
- 4) överlåta nyttjanderätt till sådana tillhörande tjänster som gör det möjligt att tillhandahålla kommunikationsnät eller kommunikationstjänster eller som stöder tjänster via nätet eller tjänsten i fråga,
- 5) erbjuda faciliteter för roaming på mobilnät och andra tjänster som krävs för att säkerställa samverkan mellan tjänster från ände till ände, fram till slutanvändarna,
- 6) möjliggöra utnyttjande av telefonitjänster som tillhandahålls av ett annat teleföretag, både med en kod för val av leverantör av telefonitjänster för enstaka samtal och med utnyttjande av sådant förval som vid behov kan förbigås genom att slå en kod för val av leverantör av telefonitjänster,
- 7) överlåta nyttjanderätt till aktiva eller virtuella nätelement och tjänster,
- 8) avstå från att återkalla redan beviljad nyttjanderätt till faciliteter,
- 9) förhandla med god vilja med företag som begär nyttjanderätt,
- 10) tillhandahålla vissa tjänster i grossistledet till tredje part för återförsäljning,

Betänkande KoUB 16/2020 rd

11) överlåta annan sådan i 1 mom. avsedd nyttjanderätt som kan jämföras med de nyttjanderätter som avses i 1—10 punkten och som kan anses vara rimlig.

Transport- och kommunikationsverket får förena de skyldigheter att överlåta nyttjanderätt som avses i 1—3 mom. med villkor som gäller ärlighet, rimlighet och tidsfrister.

Sådan skyldighet som avses i 1 eller 3 mom. föreligger dock inte, om överlåtelse av nyttjanderätt leder till att dataskyddet eller den nationella säkerheten äventyras eller om det är tekniskt oändamålsenligt eller annars oskäligt för företaget.

59 §

Eget bruk eller eget rimligt framtida behov

Oberoende av att en skyldighet införts med stöd av 56 § föreligger skyldigheten inte, om föremålet för nyttjanderätten är i teleföretagets eget bruk eller behövs för företagets eget rimliga framtida behov.

60 §

Förhandlingsskyldighet

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om de förfaranden som ska tillämpas för att få nyttjanderätt och i fråga om samtrafik.

61 §

Samtrafikskyldighet på grund av betydande marknadsinflytande

Transport- och kommunikationsverket kan genom ett beslut enligt 53 eller 53 a § ålägga ett företag med betydande marknadsinflytande att sammankoppla ett kommunikationsnät med ett annat teleföretags kommunikationsnät (*samtrafikskyldighet*). Företaget ska då förhandla om samtrafiken med det andra nätföretaget på villkor som inte står i strid med de skyldigheter som ålagts företaget genom beslutet i fråga.

Transport- och kommunikationsverket får förena den samtrafikskyldighet som avses i 1 mom. med villkor som gäller ärlighet, rimlighet och tidsfrister.

Teleföretag som Transport- och kommunikationsverket har ålagt att bedriva samtrafik ska iaktta 63 och 64 §, om en överenskommelse om samtrafikskyldighetens innehåll inte annars kan nås.

65 §

Ersättning för användning av telefonnät

Ett teleföretag som är skyldigt att bedriva samtrafik ska separat prissätta sådana ersättningar för användning av telefonnätet som hos ett annat teleföretag tas ut för användning av nätet till att upprätta en talförbindelse, när förbindelsen upprättas från teleföretagets nät till det andra teleföretagets nät (*samtalsoriginering*) och förbindelsen upprättas

Betänkande KoUB 16/2020 rd

- 1) till ett avgiftsfritt nummer, eller
 - 2) till ett servicenummer.
-

10 kap.

Övriga skyldigheter

67 §

Tekniska skyldigheter vid överlåtelse av nyttjanderätt

Transport- och kommunikationsverket kan genom beslut om skyldighet att överlåta nyttjanderätt och om samtrafik ålägga ett teleföretag sådana tekniska skyldigheter och ställa sådana villkor för nyttjande av överlåtelseskyldigheten som är nödvändiga för det tekniska fullgörandet av skyldigheten att överlåta nyttjanderätten.

68 §

Skyldigheter i fråga om icke-diskriminering

Transport- och kommunikationsverket kan genom ett beslut enligt 53 eller 53 a § ålägga ett teleföretag icke-diskrimineringsskyldighet när det gäller överlåtelse av nyttjanderätt eller för samtrafik.

Med icke-diskrimineringsskyldighet avses skyldighet att iaktta prissättning (*icke-diskriminerande prissättning*) eller villkor (*icke-diskriminerande villkor*) som på ett jämbördigt sätt berör teleföretag som är i samma situation. Om ett teleföretag använder en viss tjänst självt eller levererar den till sitt dotterbolag eller till någon annan sådan aktör, ska det till konkurrerande teleföretag tillhandahålla motsvarande tjänst på motsvarande villkor och av motsvarande beskaffenhet.

69 §

Skyldighet att offentliggöra information

Transport- och kommunikationsverket kan genom ett beslut enligt 53 eller 53 a § ålägga ett teleföretag skyldighet att offentliggöra bokföringsuppgifter, villkor för tillhandahållande och användning, tekniska specifikationer, nätets egenskaper och förväntade utveckling, prislistor samt ingångna avtal och annan information som är relevant för överlåtelse av nyttjanderätt eller för samtrafik, till den del som informationen inte innehåller företagshemligheter eller konfidentiell information.

Om ett teleföretag i enlighet med 68 § har ålagts icke-diskrimineringsskyldighet kan företaget åläggas skyldighet att offentliggöra ett referenserbjudande om nyttjanderätt eller samtrafik. Referenserbjudandet ska vara så specificerat att de som ber om nyttjanderätt inte blir tvungna att betala för produkter som inte är nödvändiga med tanke på den tjänst som tillhandahålls.

Betänkande KoUB 16/2020 rd

Oberoende av vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. ska Transport- och kommunikationsverket ålägga ett teleföretag att offentliggöra ett referenserbjudande, om företaget har ålagts skyldighet att överlåta nyttjanderätt som avser ett kommunikationsnät eller en del av det. Transport- och kommunikationsverket ska så noggrant som möjligt beakta riktlinjerna från Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation och vid behov säkerställa att de viktigaste indikatorerna för prestanda och motsvarande servicenivåer anges.

71 §

Skyldigheter vid prissättning av nyttjanderätt och samtrafik

När Transport- och kommunikationsverket ålägger skyldighet enligt 2 mom. 1 punkten att tillämpa kostnadsorienterad prissättning kan det ålägga ett företag med betydande marknadsinflytande att vid prissättningen av en reglerad produkt eller tjänst också tillämpa det maximipris som Transport- och kommunikationsverket på förhand har fastställt. Maximipriset kan fastställas om en prissättning som strider mot prissättningsskyldigheten skulle medföra allvarlig skada på marknaden och om den i 2 mom. 1 punkten avsedda skyldigheten inte kan anses vara tillräcklig för att undanröja konkurrenshinder eller för att främja konkurrensen. Maximipriset kan fastställas för högst fem år åt gången.

De prissättningsskyldigheter som avses i 1—4 mom. ska

5) tillåta en rimlig avkastning på det kapital som bundits i den reglerade verksamheten med beaktande av de risker som är förenade med investeringen.

74 §

Kostnadsberäkningssystem

Transport- och kommunikationsverket kan genom ett beslut enligt 53 eller 53 a § ålägga ett teleföretag skyldighet att använda ett kostnadsberäkningssystem, om det behövs för tillsynen över den prissättningsskyldighet som ålagts företaget.

Företaget får självt bestämma vilket kostnadsberäkningssystem det använder. Transport- och kommunikationsverket kan dock i fråga om produkter eller tjänster som regleras med stöd av 53 eller 53 a § kräva att kostnaderna ska fördelas enligt huvudkategori i kostnadsberäkningssystemet, om det behövs för tillsynen över den prissättningsskyldighet som ålagts företaget. Företaget ska för Transport- och kommunikationsverket göra upp en beskrivning av kostnadsberäkningssystemet, varav framgår åtminstone kostnadernas huvudkategorier och de regler enligt vilka kostnaderna fördelas.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som ska samlas in med hjälp av kostnadsberäkningssystemet, om kostnadernas huvudkategorier och om beskrivningen av kostnadsberäkningssystemet. Föreskrifterna kan gälla

1) uppgifter som är nödvändiga för att visa sambandet mellan kostnadsberäkningssystemet och prissättningen,

2) fördelningen av kostnaderna enligt huvudkategori och reglerna för fördelningen av kostnaderna,

Betänkande KoUB 16/2020 rd

- 3) innehållet i och utformningen av beskrivningen av kostnadsberäkningssystemet,
- 4) hur beskrivningen av kostnadsberäkningssystemet ska lämnas till Transport- och kommunikationsverket.

75 §

Tillsyn över kostnadsberäkningssystemet

Företaget ska välja en sådan revisor som avses i revisionslagen (1141/2015) för granskning av företagets kostnadsberäkningssystem i samband med revisionen av företaget. Revisorn ska upprätta en berättelse över granskningen. Företaget ska offentliggöra berättelsen och på begäran lämna den till Transport- och kommunikationsverket före utgången av augusti månad efter det att företagets räkenskapsperiod har gått ut.

77 §

Skyldighet att anmäla ägarbyte

Ett företag med betydande marknadsinflytande ska minst tre månader i förväg anmäla till Transport- och kommunikationsverket om det avser att överlåta sitt lokalnät eller en betydande del av det till en separat affärsenhet som det inrättat eller till en separat juridisk person under ett annat ägarskap. Ett företag med betydande marknadsinflytande ska dessutom anmäla till Transport- och kommunikationsverket om ändringar som gäller denna avsikt samt om resultatet av ägarbytet.

Vid ett ägarbyte enligt 1 mom. kan ett företag med betydande marknadsinflytande i ett förfarande enligt 81 a § erbjuda godtagbara och tillräckligt detaljerade åtaganden beträffande de villkor för nyttjanderätt som ska tillämpas på företagets nät för att säkerställa en faktisk och icke-diskriminerande nyttjanderätt.

Efter att ha tagit emot anmälan ska Transport- och kommunikationsverket göra en ny marknadsanalys enligt 52 § av den relevanta marknaden för kommunikationsnätet, om överlåtelsen har betydande inverkan på marknaden. När Transport- och kommunikationsverket gör marknadsanalysen ska det beakta de åtaganden som avses i 2 mom. Transport- och kommunikationsverket kan genom sitt beslut göra åtagandena enligt 2 mom. helt eller delvis bindande.

Transport- och kommunikationsverket kan ålägga det nät som är föremål för ägarbytet skyldigheter enligt 53 §, om verket anser att de åtaganden som avses i 3 mom. inte är tillräckliga med hänsyn till lagens syften.

80 §

Konfidentiell information mellan teleföretag

Ett teleföretag får använda sådan information om ett annat teleföretag som det erhållit i samband med förhandlingar om överlåtelse av nyttjanderätt enligt 7, 7 a, 8 och 10 kap. och om samtrafik enligt 9 kap. eller som det erhållit med stöd av 79 § endast för det ändamål för vilket informationen har lämnats till teleföretaget. Informationen får vid teleföretaget behandlas endast av

Betänkande KoUB 16/2020 rd

dem som ovillkorligen behöver den i sitt arbete. Informationen ska även annars behandlas så att det andra teleföretagets företagshemligheter inte äventyras.

— — — — —

81 a §

Åtagandeförfarande i fråga om företag med betydande marknadsinflytande

Transport- och kommunikationsverket kan på ansökan av ett företag med betydande marknadsinflytande besluta att åtaganden som företaget gjort i anslutning till nyttjanderättsvillkor eller investeringsvillkor ska vara helt eller delvis bindande. Åtagandena kan gälla

1) samarbetsarrangemang som kan inverka på bedömningen av åläggandet av de skyldigheter som avses i 53 §,

2) saminvesteringsavtal som avses i 81 b §,

3) ägarbyten som avses i 77 §, eller

4) andra omständigheter än sådana som avses i 1—3 punkten.

Transport- och kommunikationsverket ska utifrån företagets ansökan utföra ett marknadstest särskilt i fråga om de villkor som är förenade med åtagandet. Transport- och kommunikationsverket behöver inte utföra ett marknadstest, om ett åtagande från ett företag med betydande marknadsinflytande inte klart uppfyller villkoren enligt denna paragraf.

Vid bedömningen av det samarbetsarrangemang som avses i 1 mom. 1 punkten ska Transport- och kommunikationsverket särskilt beakta

1) bevis för att de erbjudna åtagandena är rättvisa och rimliga,

2) om de erbjudna åtagandena är öppna för alla marknadsaktörer,

3) huruvida nyttjanderätt ges snarast möjligt på rättvisa, rimliga och icke-diskriminerande villkor innan detaljisttjänster börjar tillhandahållas, och

4) de erbjudna åtagandenas allmänna lämplighet för att möjliggöra en hållbar konkurrens och främja gemensam anläggning av nät med mycket hög kapacitet för att trygga slutanvändarnas intressen.

Åtagandet från ett företag med betydande marknadsinflytande ska innehålla uppgifter som är tillräckligt detaljerade för utförandet av den bedömning som avses i 3 mom.

Arrangemangen ska bestämmas vara bindande för en viss tid. Åtaganden enligt 81 b § som gäller saminvesteringar kan bestämmas vara bindande minst sju år. Transport- och kommunikationsverket ska bedöma om åtagandena ska fortsätta att vara bindande när tidsfristen för dem löper ut.

När Transport- och kommunikationsverket gör en marknadsanalys enligt 52 § ska verket beakta de åtaganden som verket har bestämt att ska vara bindande i enlighet med denna paragraf.

81 b §

Saminvesteringar i nät med mycket hög kapacitet

Transport- och kommunikationsverket kan i ett förfarande enligt 81 § fatta beslut om att ett saminvesteringsavtal som ingås mellan ett företag med betydande marknadsinflytande och ett eller flera andra teleföretag och som gäller ett nät med mycket hög kapacitet bestående av fiberoptiska element fram till slutanvändarnas lokaler eller basstationen ska vara bindande, om avtalet uppfyller villkoren i denna paragraf. Transport- och kommunikationsverket får inte ålägga sådana skyl-

Betänkande KoUB 16/2020 rd

digheter som åläggs med stöd av 53, 53 a och 54 § i fråga om nät enligt ett bindande saminvesteringssavtal.

Transport- och kommunikationsverket kan dessutom i motiverade fall ålägga ett företag med betydande marknadsinflytande skyldigheter enligt 8—10 kap., om verket konstaterar att skyldigheterna är nödvändiga för att lösa betydande konkurrensproblem på marknaden på grund av dessa marknadens särdrag.

För ett beslut krävs det att erbjudandet om saminvestering uppfyller åtminstone följande villkor:

- 1) erbjudandet om saminvestering är på ett icke-diskriminerande sätt öppet för alla teleföretag när som helst under nätets livstid,
- 2) de som gemensamt investerat i ett nät kan faktiskt konkurrera på marknader i efterföljande led,
- 3) saminvesterarna får på rättvisa, rimliga och icke-diskriminerande villkor nyttjanderätt till hela kapaciteten i det nät som är föremål för saminvestering,
- 4) saminvesterarna kan delta i saminvesteringen med en värde- och tidsmässigt flexibel andel som kan ökas i framtiden,
- 5) saminvesterarna får ömsesidiga rättigheter på rättvisa och skäliga villkor till det nät som är föremål för saminvestering efter det att nätet tagits i bruk,
- 6) i erbjudandet fastställs på förhand en färdplan för saminvesteringsprojektet,
- 7) de rättigheter som förvärvats vid en saminvestering kan överföras vidare med samma rättigheter, och
- 8) erbjudandet om saminvestering har gjorts i god tro.

Ett företag med betydande marknadsinflytande ska offentliggöra erbjudandet om saminvestering i god tid, i fråga om andra än i 53 a § avsedda företag som är verksamma endast på grossistmarknaden minst sex månader innan nätet tas i bruk. Ett erbjudande om saminvestering ska offentliggöras på företagets webbplats så att det är lätt att upptäcka och är tillgängligt. Dessutom ska detaljerade uppgifter om erbjudandet ges utan dröjsmål.

Ett företag med betydande marknadsinflytande kan i erbjudandet inkludera skäliga villkor som hänför sig till företagets ekonomiska förutsättningar att delta i saminvestering.

Om ett nät som innehas av ett företag med betydande marknadsinflytande ersätts genom saminvestering med ett nytt nät bestående av fiberoptiska element, ska ett sådant företag som inte deltar i saminvesteringen få tillträde till det nät som är föremål för saminvesteringen på samma villkor i fråga om kvalitet, hastighet och möjlighet att nå slutanvändarna som i det gamla nätet innan det ersätts med det nät som är föremål för saminvesteringen och vilka Transport- och kommunikationsverket fastställer genom ett beslut enligt 1 mom. Transport- och kommunikationsverket kan förena ett beslut enligt 1 mom. med villkor som gör det möjligt att på ett icke-diskriminerande sätt anpassa nyttjanderättens art med beaktande av utvecklingen på detaljistmarknaden och bevarandet av incitament till saminvesteringar.

När Transport- och kommunikationsverket bedömer ett saminvesteringsåtagande ska det beakta riktlinjerna från Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation.

Transport- och kommunikationsverket kan till ett saminvesteringssavtal foga en skyldighet för företag med betydande marknadsinflytande att årligen lämna försäkran om överensstämmelse.

Betänkande KoUB 16/2020 rd

81 c §

Utbyte eller avveckling av ett befintligt nät som innehåller av ett företag med betydande marknadsinflytande

Ett företag med betydande marknadsinflytande ska anmäla till Transport- och kommunikationsverket när det avser att avveckla eller byta ut sitt befintliga nät eller delar av det med ett nytt nät. Anmälan ska lämnas elektroniskt till Transport- och kommunikationsverket.

Anmälan ska göras i god tid och senast sex månader före den dag då avvecklingen eller utbytet enligt planerna ska inledas. Om tidsplanen för avveckling eller utbyte bestäms av orsaker som inte beror på företaget med betydande marknadsinflytande, ska företaget utan dröjsmål anmäla till Transport- och kommunikationsverket om det utbyte eller den avveckling som planeras.

Till anmälan ska fogas tillräckliga uppgifter om det företag med betydande marknadsinflytande som planerar utbytet eller avvecklingen, om det nät som ska avvecklas eller nedmonteras samt om de planerade åtgärderna. Närmare bestämmelser om innehållet i och lämnande av elektronisk anmälan utfärdas genom förordning av statsrådet.

Transport- och kommunikationsverket kan före den angivna dagen för inledandet av åtgärderna genom sitt beslut ålägga företag med betydande marknadsinflytande skyldigheter att tillämpa en transparent tidsplan samt villkor som gäller uppsägnings- eller övergångstider eller andra villkor vid utbyte eller avveckling av nätet, om detta behövs för att trygga konkurrensen och tillgodose slutanvändarnas intressen. Om Transport- och kommunikationsverket genom sitt beslut ålägger skyldigheter enligt detta moment ska verket fatta beslut om åläggande av skyldigheter minst två månader före den angivna dagen för inledandet av åtgärderna, om anmälan i enlighet med 2 mom. har lämnats till Transport- och kommunikationsverket sex månader före den angivna dagen för inledande av åtgärderna.

Transport- och kommunikationsverket kan dessutom före den angivna dagen för inledandet av åtgärderna genom sitt beslut ålägga skäliga skyldigheter för att säkerställa att det finns tillgång till alternativa produkter av minst samma kvalitet som ger nyttjanderätt till den förnyade nätinfrastuktur som ersätter de tidigare nätelementen, om detta behövs för att trygga konkurrensen och slutanvändarnas intressen.

Transport- och kommunikationsverket kan upphäva de skyldigheter som ålagts med stöd av 53, 53 a och 54 § i fråga om de delar av nätet som enligt anmälan ska avvecklas eller bytas ut, om den som tillhandahåller nyttjanderätten

1) har fastställt lämpliga villkor för migreringen genom att tillhandahålla en alternativ tillträdesprodukt av minst samma kvalitet som gör det möjligt att nå samma slutanvändare som den befintliga infrastrukturen, eller på annat motsvarande sätt, och

2) har iakttagit de villkor och förfaranden som avses i denna paragraf och som Transport- och kommunikationsverket har fastställt med stöd av denna paragraf.

82 §

Yttrande om marknadsdefinitioner, marknadsanalyser och betydande marknadsinflytande

Om åtgärden eller beslutet i fråga påverkar handeln mellan EES-staterna, ska Transport- och kommunikationsverket ge kommissionen, Organet för europeiska regleringsmyndigheter för

Betänkande KoUB 16/2020 rd

elektronisk kommunikation och regleringsmyndigheterna i de övriga EES-staterna tillfälle att en månad på förhand yttra sig om

- 1) marknadsdefinitioner som avviker från kommissionens rekommendation,
- 2) marknadsanalyser,
- 3) beslut om betydande marknadsinflytande,
- 4) beslut enligt 76 §,
- 5) beslut enligt 55 § gällande företag på andra grunder än betydande marknadsinflytande,
- 6) beslut om upphävande av skyldighet enligt 270 §.

Transport- och kommunikationsverket ska skjuta upp ett beslut som avses i 1 mom. med två månader, om kommissionen meddelat att den anser att det föreslagna beslutet strider mot EU-rätten eller skapar hinder för den inre marknaden. Verket ska inom sex månader från meddelandet återta eller ändra det beslut som avses i 1 mom., om kommissionen kräver det.

Om Transport- och kommunikationsverket på yrkande av kommissionen ändrar sitt beslutsförslag enligt 1 mom. ska verket ge de parter vars rättigheter eller intressen beslutet gäller möjlighet att yttra sig om det ändrade beslutsförslaget i enlighet med 310 § samt göra en ny anmälan enligt 1 mom. till kommissionen. När Transport- och kommunikationsverket fattar sitt slutliga beslut ska det så noggrant som möjligt också beakta yttranden som avses i 1 mom. Transport- och kommunikationsverket ska underrätta kommissionen och Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation om sitt beslut.

Transport- och kommunikationsverket ska göra en anmälan enligt 1 mom. tillsammans med regleringsmyndigheten i en annan EES-stat, om marknadsdefinitionen har utförts tillsammans med regleringsmyndigheten i en annan EES-stat i enlighet med 52 § 7 mom.

83 §

Yttrande om företags skyldigheter när det gäller betydande marknadsinflytande

Transport- och kommunikationsverket ska ge kommissionen och Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation tillfälle att yttra sig inom en månad innan verket fattar ett beslut som påverkar handeln mellan EES-staterna och genom vilket verket på basis av betydande marknadsinflytande eller på någon annan grund ålägger, ändrar eller upphäver skyldigheter enligt 7 a eller 8—10 kap., med undantag för beslut som grundar sig på 55 f eller 76 §.

Transport- och kommunikationsverket ska så noggrant som möjligt beakta de yttranden som avses i 1 mom.

Om kommissionen meddelar att den anser att Transport- och kommunikationsverkets beslutsförslag enligt 1 mom. skulle utgöra ett hinder för den inre marknaden eller om kommissionen allvarligt betvivlar att verkets beslutsförslag är förenligt med EU-rätten ska Transport- och kommunikationsverket senarelägga sitt beslut med tre månader från kommissionens meddelande. Verket ska då fortsätta beredningen av beslutet i samråd med kommissionen och Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation.

Transport- och kommunikationsverket kan ändra eller dra tillbaka beslutsförslaget inom den tidsfrist som avses i 3 mom. Om Transport- och kommunikationsverket ändrar sitt beslutsförslag eller håller det i kraft som sådant kan kommissionen ytterligare rekommendera en lösning i fråga om Transport- och kommunikationsverkets beslutsförslag eller återkalla det meddelande som avses i 3 mom. Transport- och kommunikationsverket ska inom en månad från det att rekommendationen gavs underrätta kommissionen och Organet för europeiska regleringsmyndigheter för

Betänkande KoUB 16/2020 rd

elektronisk kommunikation om sitt slutliga beslut. Tidsfristen kan emellertid förlängas, om det behövs för att parterna ska kunna höras.

Om Transport- och kommunikationsverket trots kommissionens rekommendation beslutar att inte ändra eller dra tillbaka beslutet ska verket motivera sitt beslut. Med avvikelse från vad som föreskrivs i 4 och 5 mom. om Transport- och kommunikationsverkets möjlighet att inte ändra eller dra tillbaka sitt beslutsförslag, ska Transport- och kommunikationsverket ändra eller dra tillbaka ett beslutsförslag enligt 55 a § 3 mom. eller 81 b §, om kommissionen kräver det genom sitt beslut.

Transport- och kommunikationsverket ska ge tillfälle att lämna yttrande enligt 1 mom. tillsammans med regleringsmyndigheten i en annan EES-stat, om beslutet har beretts tillsammans med regleringsmyndigheten i en annan EES-stat i enlighet med 52 § 7 mom.

84 §

Förfarandet i brådskanie fall

Marknadsdefinitioner och marknadsanalyser kan utföras och Transport- och kommunikationsverkets beslut om betydande marknadsinflytande och om skyldigheter som ska åläggas teleföretag kan fattas utan att kommissionen, Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation och regleringsmyndigheterna i de övriga EES-staterna hörs, om åtgärden är

- 1) brådskanie,
- 2) nödvändig för att säkerställa konkurrensen och skydda konsumenternas intressen,
- 3) tillfällig, och
- 4) i rätt proportion till det eftersträvade målet.

Transport- och kommunikationsverket ska utan dröjsmål informera kommissionen, Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation och regleringsmyndigheterna i de övriga EES-staterna om åtgärder som avses i 1 mom.

85 §

Utseende av leverantörer av samhällsomfattande tjänster

Transport- och kommunikationsverket ska fatta beslut om att utse ett eller flera teleföretag eller företag som levererar kontaktinformationstjänster till leverantörer av samhällsomfattande tjänster, om det är nödvändigt för att säkerställa att samhällsomfattande tjänster tillhandahålls inom ett visst geografiskt område. Urvalsförfarandet ska vara effektivt, opartiskt, öppet och icke-diskriminerande. Vid urvalsförfarandet ska vid behov också geografiska kartläggningar enligt 51 a § beaktas. Till leverantörer av samhällsomfattande tjänster ska utses företag som har de bästa förutsättningarna för att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster.

Betänkande KoUB 16/2020 rd

86 §

Skyldighet att tillhandahålla samhällsomsfattande tjänster för allmänna telefonitjänster

Teleföretag som Transport- och kommunikationsverket i enlighet med 85 § har utsett till leverantörer av samhällsomsfattande tjänster som avser allmänna telefonitjänster är skyldiga att oberoende av geografiskt läge och till ett från en genomsnittsanvändares synpunkt rimligt pris tillhandahålla användare och mikroföretag abonnemang som ansluts till ett allmänt kommunikationsnät på den plats där de permanent bor eller är belägna. Teleföretaget ska tillhandahålla abonnemanget inom skälig tid från beställningen.

Abonnemanget ska vara sådant att alla, även personer med funktionsnedsättning, kan använda nödtjänster, ringa och ta emot inrikes- och utrikessamtal samt använda andra sedvanliga telefonitjänster. Abonnemanget ska vara tillgängligt även utan obligatoriska tilläggstjänster eller tilläggsfaciliteter.

Närmare bestämmelser om de särskilda behoven när det gäller i 1 mom. avsedda abonnemang för personer med funktionsnedsättning utfärdas genom förordning av statsrådet. Innan förordningen utfärdas ska Transport- och kommunikationsverket vid behov utarbeta en rapport om saken.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om hur anslutningar tekniskt ska genomföras eller vilka tekniska egenskaper de ska ha för att även personer med funktionsnedsättning ska kunna använda abonnemangen.

87 §

Skyldighet att tillhandahålla samhällsomsfattande tjänster för internetaccessstjänster

Teleföretag som Transport- och kommunikationsverket i enlighet med 85 § har utsett till leverantörer av samhällsomsfattande tjänster som avser internetaccessstjänster är skyldiga att oberoende av geografiskt läge och till ett från en genomsnittsanvändares synpunkt rimligt pris tillhandahålla användare och mikroföretag abonnemang som ansluts till ett allmänt kommunikationsnät på den plats där de permanent bor eller är belägna. Abonnemanget ska vara tillgängligt även utan obligatoriska tilläggstjänster eller tilläggsfunktioner. Teleföretaget ska tillhandahålla abonnemanget inom skälig tid från beställningen.

Abonnemanget ska vara sådant att alla användare och mikroföretag kan få en ändamålsenlig internetförbindelse, med beaktande av den överföringshastighet som de flesta användare har samt den tekniska genomförbarheten och kostnaderna. De tjänster som nämns i bilaga V till Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/1972 om inrättande av en europeisk kodex för elektronisk kommunikation, nedan *kodexdirektivet*, ska vara tillgängliga via abonnemanget.

Bestämmelser om minimihastigheten för en ändamålsenlig internetförbindelse utfärdas genom förordning av statsrådet. Innan förordningen utfärdas ska Transport- och kommunikationsverket vid behov utarbeta en rapport om marknaden för dataöverföringstjänster, vilken överföringshastighet som de flesta användare och abonnenter har och den tekniska utvecklingsnivån samt göra en bedömning av bestämmelsernas ekonomiska konsekvenser för teleföretagen. I rapporten ska Transport- och kommunikationsverket också beakta den rapport om bästa praxis till stöd för fastställandet av en adekvat internetanslutningstjänst via bredband som utarbetats av Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation.

Betänkande KoUB 16/2020 rd

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om hur anslutningar tekniskt ska genomföras och vilka tekniska egenskaper de ska ha.

88 §

Övriga rättigheter och skyldigheter som avser tillhandahållande av abonnemang

En leverantör av samhällsomfattande tjänster kan tillhandahålla tjänster som avses i 86 och 87 § också via flera abonnemang, om det inte medför oskäligen extra kostnader för användare eller mikroföretag.

En leverantör av samhällsomfattande tjänster ska erbjuda abonnenter som är fysiska personer möjlighet att i flera poster betala ersättning för byggande av anslutningar enligt 86 och 87 §. Leverantören får vägra fullgöra denna skyldighet endast om det för vägran finns vägande skäl som har samband med den fysiska personens betalningsförmåga.

En leverantör av samhällsomfattande tjänster har rätt att vägra ingå avtal med en användare eller ett mikroföretag om ett abonnemang enligt 86 och 87 §, om användaren eller mikroföretaget har åtalats eller under det senaste året dömts för störande av post- och teletrafik och brottet har begåtts med hjälp av ett teleföretags abonnemang eller om abonnenten har obetalda, förfallna och ostridiga skulder för användningen av ett annat abonnemang som leverantören tillhandahållit.

91 a §

Skyldighet att anmäla överlåtelse av nät

Ett teleföretag som Transport- och kommunikationsverket på det sätt som avses i 85 § har utsett till leverantör av samhällsomfattande tjänster är skyldigt att anmäla till Transport- och kommunikationsverket om det överlåter ett nät eller en del av ett nät som är nödvändigt för att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster till en juridisk person som är fristående från leverantören av samhällsomfattande tjänster.

Efter anmälan kan Transport- och kommunikationsverket ändra, återkalla eller ålägga skyldigheter att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster i enlighet med 85 §.

93 §

Nettokostnaderna för samhällsomfattande tjänster

Med nettokostnader för samhällsomfattande tjänster avses de kostnader för tjänsteproduktionen som leverantören av samhällsomfattande tjänster inte kan täcka med intäkterna från dessa tjänster.

Om det är uppenbart att tillhandahållandet av samhällsomfattande tjänster är en oskälig ekonomisk belastning för en leverantör av samhällsomfattande tjänster, ska Transport- och kommunikationsverket på leverantörens begäran beräkna nettokostnaderna för de samhällsomfattande tjänsterna. Principerna för beräkningen av nettokostnaderna samt detaljerade uppgifter om de metoder som används ska då vara allmänt tillgängliga.

Betänkande KoUB 16/2020 rd

Transport- och kommunikationsverket är vid beräkning av nettokostnaderna inte bundet av de uppgifter som leverantören av samhällsomfattande tjänster har lämnat eller de principer som leverantören har iakttagit vid kostnadsberäkningen.

Om Transport- och kommunikationsverket har beräknat nettokostnaderna, ska verket offentliggöra en årsrapport som innehåller detaljerade uppgifter om kostnaderna för skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster och där man specificerar alla berörda företags andelar och eventuella marknadsfördelar som ett företag har kunnat få på grund av skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster.

95 §

Statsrådsförordning om frekvensanvändningen och om en frekvensplan

De allmänna principerna för användning av frekvenser enligt 3 mom. fastställs genom förordning av statsrådet. Vid utfärdandet av bestämmelser om användningen av frekvenser för tillhandahållande av kommunikationstjänster ska teknik- och tjänsteneutralitet iakttagas.

I en förordning som avses i 1 mom. får emellertid avvikelse göras från nät- och kommunikationstjänsternas

1) teknikneutralitet,
a) för att undvika skadliga störningar,
b) för att skydda folkhälsan mot elektromagnetiska fält,
c) för att säkerställa tjänsternas tekniska kvalitet, gemensamt utnyttjande av radiofrekvenser eller mål av allmänt intresse, samt

2) tjänsteneutralitet,
a) för att garantera säkerhet för människors liv,
b) för att främja social, regional eller geografisk sammanhållning,
c) för att undvika ineffektivt utnyttjande av frekvenser,
d) för att främja kulturell och språklig mångfald samt mediemångfald.

Genom statsrådsförordning enligt 1 mom. fastställs en frekvensplan för

1) frekvensområden för televerksamhet som kräver nätkoncession enligt 6 § 1 och 2 mom. och för allmän televerksamhet enligt 6 § 4 mom.,

2) frekvensområden för sådan koncessionspliktig televisions- och radioverksamhet som avses i 22 och 34 §,

3) frekvensområden som avses i 96 § 5 mom.,

4) frekvensområden för verksamhet som avser produktutveckling, testning och undervisning, samt

5) frekvensområden för sådan allmännyttig televisions- och radioverksamhet som avses i 7 § i lagen om Rundradion Ab (1380/1993).

Innan statsrådet fastställer frekvensplanen ska teleföretag, Rundradion Ab och för användargrupper inom frekvensområdena ges tillfälle att yttra sig om planen. Statsrådet ska se över planen, om fler frekvensområden kan anvisas för sådan allmännyttig eller koncessionspliktig verksamhet som avses i 3 mom. eller om en aktör som avses i detta moment framställer en motiverad begäran om översyn.

Kommunikationsministeriet ska underrätta kommissionen och Europeiska unionens medlemsstater om det genom en sådan förordning av statsrådet som avses i 1 mom. tillåts en alternativ an-

Betänkande KoUB 16/2020 rd

vändning som avviker från användningsändamålet för de radiofrekvenser som harmoniserats inom Europeiska unionen inom det frekvensområde som avses i 3 mom.

Användningen av harmoniserade radiofrekvenser inom Europeiska unionen ska möjliggöras så snart som möjligt och senast 30 månader efter de tekniska genomförandeåtgärderna på frekvensområdet enligt radiospektrumbeslutet. Statsrådet kan avvika från denna tidsfrist, om

1) den alternativa användningen av frekvensområdet grundar sig på det mål av allmänt intresse som avses i 2 mom. 2 punkten underpunkt a eller d,

2) frekvenserna inte har samordnats med ett tredjeland och användningen av frekvenserna skulle leda till skadliga störningar, eller

3) den nationella säkerheten, försvaret eller ett oöverstigligt hinder kräver det.

Den tidsfrist som avses i 6 mom. kan skjutas upp med högst 30 månader, om

1) frekvenserna inte har samordnats med en medlemsstat i Europeiska unionen och användningen av frekvenserna skulle leda till skadliga störningar, eller

2) det föreligger behov att säkerställa teknisk migrering av befintliga användare av frekvenserna.

Statsrådet ska se över sådana avvikelser som avses i 6 mom. minst vartannat år. Statsrådet ska lämna en underrättelse om sådana avvikelser som avses i 6 och 7 mom. till kommissionen och till sådana medlemsstater i Europeiska unionen vars frekvensanvändning kan påverkas.

96 §

Transport- och kommunikationsverkets föreskrifter om frekvensanvändningen

Transport- och kommunikationsverket kan i syfte att främja gemensamt utnyttjande av radiofrekvenser eller av någon annan grundad anledning, för ett sådant frekvensområde som avses i en statsrådsförordning som utfärdats med stöd av 95 § 1 mom. eller för ett sådant frekvensområde som avses i föreskrifter som meddelats med stöd av 1 mom. i denna paragraf, tillåta också annan radiokommunikation än sådan som det är avsett för, om denna radiokommunikation inte mer än i ringa omfattning begränsar frekvensområdets användning för dess primära ändamål och inte leder till skadliga störningar i den primära radiokommunikationen.

99 §

Transport- och kommunikationsverkets föreskrifter om numrering

Transport- och kommunikationsverket ska lämna uppgifter om nummerområden som också kan användas utanför finskt territorium till Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation.

Betänkande KoUB 16/2020 rd

100 §

Numreringsbeslut

Transport- och kommunikationsverket ska fatta beslut om beviljande av nummer eller prefix (*numreringsbeslut*) inom tre veckor från det att verket tagit emot ansökan. Om ett nummer eller prefix har ett exceptionellt ekonomiskt värde kan numreringsbeslutet dock fattas inom sex veckor från det att verket tagit emot ansökan.

Ett teleföretag som har fått nyttjanderätt till ett nummer eller prefix får inte diskriminera andra teleföretag i fråga om nummer och prefix som behövs för användningen av deras tjänster.

102 §

Nummerportabilitet

Abonnentens rätt att överföra ett telefonnummer gäller minst 1 månad från uppsägningsdagen, om inte abonnenten avstår från denna rätt. Abonnentens avtal om det nummer som ska överföras upphör automatiskt när överföringen slutförs. Det överlämnande och det mottagande teleföretaget ska informera abonnenten om hur överföringen framskrider.

103 §

Tekniska föreskrifter om nummerportabilitet

Transport- och kommunikationsverkets föreskrifter kan gälla

- 1) telefonnummer som av tekniska skäl är befriade från nummerportabilitet,
- 2) det tekniska genomförandet av nummerportabilitet,
- 3) dirigering av samtal till nummer som överlämnats,
- 4) informationstjänst som gäller överlämnade telefonnummer,
- 5) andra tekniska förutsättningar för nummerportabilitet som är jämförbara med dem som nämns i 1—4 punkten,
- 6) det överlämnande och det mottagande teleföretagets uppgifter vid byte av tjänsteleverantör,
- 7) detaljerna kring den information som ska ges till abonnenten om överföringsförfarandet.

106 §

Tillämpningsområde och bestämmelsernas tvingande natur

Avvikelse från bestämmelserna i denna avdelning får inte genom avtal göras till nackdel för abonnenten, om inte något annat följer av 2 mom.

Betänkande KoUB 16/2020 rd

Bestämmelserna i 118 §, 125 § 2—4 mom., 126 §, 134 § 1 mom. och 135 § ska tillämpas på andra avtal än sådana som ingås med konsumenter endast om inget annat har överenskommits.

Bestämmelserna i 106 b §, 108 a § 1 och 3 mom., 109 § 2 mom., 112 § 1 mom., 113 §, 118 § 2 mom., 119 § och 121—124 § ska tillämpas förutom på avtal som ingås med konsumenter även på avtal som ingås med mikroföretag, små företag och icke-vinstdrivande sammanslutningar, om inget annat har överenskommits.

106 a §

Begränsningar av tillämpningsområdet

Med undantag för 107 § 2 mom. tillämpas bestämmelserna i denna avdelning inte på mikroföretag som tillhandahåller enbart nummeroberoende interpersonella kommunikationstjänster. De ska dock innan avtal ingås underrätta abonnenten om saken.

Bestämmelserna i 109 § 2—5 mom. samt 114 och 116 § ska inte tillämpas på nummeroberoende interpersonella kommunikationstjänster.

Bestämmelserna i 106 b §, 107 § 3 och 4 mom., 109 § 2 och 4 mom., 112 § 1 mom. och 113 § ska inte tillämpas på överföringstjänster som används för maskin till maskin-tjänster.

Bestämmelserna i 108, 112, 118, 119, 121, 122, 128 och 134 § ska inte tillämpas på kommunikationstjänster som tillhandahålls självständigt utan motprestation.

15 kap.

Avtal om kommunikationstjänster

106 b §

Information som ska ges innan avtal ingås och sammanfattning av avtalet

Teleföretaget ska innan ett avtal om kommunikationstjänster ingås ge konsumenten den information som avses i 2 kap. 8 a § eller 6 kap. 9 § i konsumentskyddslagen. Informationen ska ges på ett klart och begripligt sätt och i varaktig form. Om det inte är möjligt att lämna information i varaktig form, ska teleföretaget lämna informationen i ett dokument som tillgängliggörs för konsumenten och som är lätt att ladda ned. Teleföretaget ska informera konsumenten om dokumentet. Teleföretaget ska då uppmärksamma konsumenten på vikten av att ladda ned dokumentet för bevarande av informationen, framtida användning och oförändrad återgivning.

För att genomföra bilaga VIII i kodexdirektivet får närmare bestämmelser om den information som ska ges innan avtal om kommunikationstjänster ingås utfärdas genom förordning av statsrådet.

Den information som avses i 1 och 2 mom. ska på begäran ges i en form som lämpar sig för personer med funktionsnedsättning ~~med iakttagande av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/882 om tillgänglighetskrav för produkter och tjänster, nedan tillgänglighetsdirektivet för produkter och tjänster.~~

Teleföretaget ska innan ett avtal ingås avgiftsfritt ge konsumenten en lättläst sammanfattning av avtalet. Sammanfattning av avtalet ska göras med hjälp av den mall som fastställs i kommis-

Betänkande KoUB 16/2020 rd

sionens genomförandeförordning (EU) 2019/2243 om fastställande av en mall för avtalssammanfattning som ska användas av tillhandahållare av allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/1972. Om det är tekniskt omöjligt att ge en sammanfattning av avtalet innan avtalet ingås, ska den ges utan dröjsmål efter det att avtalet ingåtts. Då träder avtalet i kraft först när konsumenten efter att ha fått sammanfattningen av avtalet har bekräftat att denne godkänner avtalet.

107 §

Avtalsvillkor och offentliggörande av uppgifter

Avtal om kommunikationstjänster får inte innehålla villkor eller begränsningar som är oskäliga för konsumenterna.

Ett teleföretag får inte på abonnenterna tillämpa olika villkor som grundar sig på nationalitet, bosättningsort eller etableringsort, om inte olika villkor är objektivt motiverade.

Teleföretaget ska offentliggöra

- 1) sina standardavtalsvillkor,
- 2) prislister över kommunikationstjänsterna
- 3) i fråga om nummerbaserade interpersonella kommunikationstjänster som teleföretaget tillhandahåller, information om tillgången till nödtjänster samt om tillgången till lokaliseringssuppgifter om abonnemangsinnehavare och begränsningarna av tillgången till dessa uppgifter,
- 4) i fråga om nummeroberoende interpersonella kommunikationstjänster som teleföretaget tillhandahåller, information om möjligheten att använda nödtjänster.

5) detaljerad information om produkter och tjänster som är riktade till personer med funktionsnedsättning.

De uppgifter som avses i 3 mom. ska offentliggöras så att användarna enkelt och kostnadsfritt har tillgång till dem. Uppgifterna ska också offentliggöras i en form som lämpar sig för personer med funktionsnedsättning ~~med iakttagande av tillgänglighetsdirektivet för produkter och tjänster.~~

108 §

Avtal om kommunikationstjänster

Avtal mellan teleföretaget och abonnenten om kommunikationstjänster ska ingås skriftligen.

Bestämmelser om angivande av överföringshastigheten i internetaccesstjänster och av uppgifter om vissa andra internetaccesstjänster i avtal om kommunikationstjänster finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/2120 om åtgärder rörande en öppen internetanslutning och om ändring av direktiv 2002/22/EG om samhällsomfattande tjänster och användares rättigheter avseende elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster och förordning (EU) nr 531/2012 om roaming i allmänna mobilnät i unionen, nedan *EU:s förordning om den inre marknaden för elektronisk kommunikation*.

Betänkande KoUB 16/2020 rd

108 a §

Paket av tjänster som tillhandahålls av teleföretag

Om ett teleföretag tillhandahåller internetaccesstjänster eller nummerbaserade interpersonella kommunikationstjänster till konsumenter som paket tillsammans med andra tjänster eller terminalutrustning, tillämpas på paketets alla tjänster och terminalutrustning i tillämpliga delar 106 b § 4 mom., 107 § 3 och 4 mom., 109 § 1, 2 och 4 mom., 110 a § 1 mom., 114 § 4 mom. och 116 § 2, 6 och 7 mom.

Om konsumenten enligt lag har rätt att häva ett avtal om en tjänst eller terminalutrustning som ingår i ett paket som avses i 1 mom. på den grunden att tjänsten eller terminalutrustningen inte har varit förenlig med avtalet eller inte har levererats, har konsumenten rätt att häva alla avtal om tjänster eller terminalutrustning som ingår i paketet.

Om ett teleföretag har ingått ett avtal med en konsument om tillhandahållande av en internetaccesstjänst eller en nummerbaserad interpersonell kommunikationstjänst och konsumenten av teleföretaget skaffar en tilläggstjänst eller terminalutrustning som hänför sig till det tidigare avtalet, får det nya avtalet inte förlänga det ursprungliga avtalets giltighetstid, om inte konsumenten och teleföretaget uttryckligen kommer överens om något annat.

109 §

Giltighetstiden för avtal om kommunikationstjänster

Ett avtal om kommunikationstjänster gäller tills vidare, om inte något annat uttryckligen avtals.

Teleföretag får ingå högst 24 månaders tidsbegränsade avtal med konsumenter. Ett tidsbegränsat telefonabonnemangsavtal för mobilnät som ingås med en konsument får dock vara i kraft högst 12 månader.

Konsumenten är skyldig att betala de avgifter som grundar sig på ett avtal om kommunikationstjänster först från den tidpunkt då förbindelsen kan användas.

Om ett tidsbegränsat avtal fortsätter automatiskt efter avtalsperiodens utgång, kan abonnenten därefter säga upp avtalet så att det upphör två veckor efter uppsägningen. Teleföretaget ska underrätta abonnenten om att avtalet fortgår automatiskt, om sätten att säga upp avtalet samt ge råd om förmånligare priser i god tid innan det tidsbegränsade avtalet upphör att gälla. Uppgifterna ska lämnas i varaktig form.

Teleföretaget ska erbjuda konsumenten möjlighet att på ett kostnadsfritt och enkelt sätt omedelbart kontrollera datumet för när det tidsbegränsade telefonabonnemangsavtalet för mobilnätet löper ut. **Denna möjlighet ska erbjudas genom textmeddelande eller på något annat motsvarande enkelt sätt som möjliggör omedelbar kontroll.** Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om hur tjänsten tekniskt ska genomföras.

Betänkande KoUB 16/2020 rd

110 a §

Byte av leverantör av internetaccessstjänster

När abonnenten byter leverantör av internetaccessstjänster är det överlämnande teleföretaget och det mottagande teleföretaget skyldigt att säkerställa att tjänsten fortsätter med undantag för avbrott i högst ett dygn, om inte detta är tekniskt omöjligt. Företagen ska informera abonnenten om hur bytesförfarandet framskrider. Transport- och kommunikationsverket får meddela tekniska föreskrifter om internetaccessstjänsters kontinuitet och om bytesförfarandet.

Transport- och kommunikationsverkets föreskrifter kan gälla

- 1) hur kontinuitet i internetaccessstjänster tekniskt skapas,
- 2) det överlämnande teleföretagets och det mottagande teleföretagets uppgifter vid byte av tjänsteleverantör,
- 3) detaljerad information till abonnenten om bytesförfarandet,
- 4) andra tekniska förutsättningar för internetaccessstjänsters kontinuitet som kan jämföras med dem som nämns i 1 och 2 punkten.

Det avtal om internetaccessstjänster som ingåtts mellan abonnenten och den överlämnande tjänsteleverantören upphör när förfarandet för byte av internetaccessstjänst har slutförts.

112 §

Limit, förhandsbetalning och säkerhet

Teleföretaget eller konsumenten kan fastställa en skälig limit i euro för en kommunikationstjänst.

113 §

Teleföretagets informationsskyldighet

Om kommunikationstjänster faktureras utifrån användningen i tid eller volym, ska teleföretaget erbjuda konsumenten möjlighet att kostnadsfritt följa upp de avgifter som tas ut för användningen av tjänsten. Teleföretaget ska informera konsumenten och användaren av konsumentens abonnemang innan den övre gränsen för användning enligt prissättningsmodellen uppnås och när den tjänst som ingår i prissättningsmodellen har använts i sin helhet.

114 §

Ändring av avtal

Teleföretaget ska underrätta abonnenten om ändringar i avtalsvillkoren, om ändringarnas innehåll och om grunden för ändringarna senast en månad innan de ändrade villkoren träder i kraft. Teleföretaget ska samtidigt informera abonnenten om dennes rätt att säga upp avtalet, om abonnenten inte godkänner de ändrade villkoren. Underrättelsen ska göras på ett klart och begripligt

Betänkande KoUB 16/2020 rd

sätt i varaktig form. Om abonnenten vill utöva sin rätt att säga upp avtalet, ska det göras inom tre månader från teleföretagets meddelande. Om det är fråga om en överföringstjänst som används för maskin till maskin-tjänster, tillämpas detta moment endast på avtal som ingåtts med konsumenter, mikroföretag, små företag och icke-vinstdrivande sammanslutningar.

116 §

Uppsägning av avtal

En konsument kan säga upp ett avtal om kommunikationstjänster muntligen eller skriftligen. Konsumenten har rätt att när som helst säga upp ett avtal som gäller tills vidare så att det upphör att gälla två veckor efter uppsägningen.

Abbonenten har rätt att säga upp ett avtal om kommunikationstjänster så att det upphör att gälla två veckor efter uppsägningen, om teleföretaget meddelar att det ändrar avtalsvillkoren till nackdel för abonnenten. Om ändringen av avtalsvillkor beror direkt på ändringar i lagstiftningen har abonnenten dock inte rätt att säga upp ett visstidsavtal om kommunikationstjänster.

Teleföretaget ska sända konsumenten en skriftlig bekräftelse på uppsägningen.

Ett teleföretag ska säga upp ett avtal om kommunikationstjänster skriftligen.

Konsumenten har rätt att säga upp ett avtal så att det upphör att gälla två veckor efter uppsägningen, även om det ingåtts för viss tid, om konsumenten har råkat i betalningssvårigheter till följd av sjukdom, arbetslöshet eller någon annan av konsumenten oberoende orsak eller om det från konsumentens synpunkt är oskäligt att hålla avtalet i kraft av någon annan särskild orsak.

Om abonnenten med stöd av 2 eller 5 mom. har rätt att säga upp ett tidsbegränsat avtal före utgången av avtalsperioden, får teleföretaget inte hos abonnenten ta ut avgifter som hänför sig till outnyttjad avtalstid enligt avtalet om kommunikationstjänster, med undantag för ersättning för terminalutrustning som ingår i avtalet och som kvarstår i abonnentens besittning. Om abonnenten vill behålla terminalutrustning som ingår i avtalet när avtalet upphör, får teleföretaget inte ta ut en högre ersättning för terminalutrustningen än utrustningens gängse värde eller den avgift som tas ut för den återstående avtalsperioden.

Teleföretaget ska avlägsna hinder för användningen av terminalutrustningen senast när den ersättning som avses i 6 mom. har betalats till teleföretaget. För avlägsnande av hinder får ingen avgift tas ut.

Om det är fråga om en överföringstjänst som används för maskin till maskin-tjänster, tillämpas 2, 6 och 7 mom. endast på avtal som ingåtts med konsumenter, mikroföretag, små företag och icke-vinstdrivande sammanslutningar.

117 §

Hävning av avtal

Ett teleföretag har rätt att häva ett avtal om kommunikationstjänster, om kommunikationstjänsten med stöd av 115 § har varit stängd minst en månad och det fortfarande finns förutsättningar för stängning.

Betänkande KoUB 16/2020 rd

118 §

Dröjsmål vid leverans av kommunikationstjänster och rätt att hålla inne betalning

Abonnenten är skyldig att betala de avgifter som grundar sig på ett avtal om kommunikationstjänster först från den tidpunkt då förbindelsen kan användas. Efter det att tjänsten har aktiverats har en konsument rätt att hålla inne betalningen av en så stor del av avgiften som behövs som säkerhet för standardsättning och skadestånd på grund av dröjsmålet.

119 §

Standardsättning

En konsument har rätt till en standardsättning vid sådant dröjsmål som avses i 118 §. Standardsättningen uppgår till minst 20 euro för varje påbörjad vecka som leveransen fördröjs, dock sammanlagt till högst 160 euro.

Rätt till standardsättning föreligger dock inte, om teleföretaget visar att dröjsmålet orsakats av ett hinder som ligger utanför teleföretagets kontroll och som företaget inte skäligen kan förväntas ha räknat med då avtalet ingicks samt vars följder företaget inte skäligen hade kunnat undvika eller övervinna.

Om dröjsmålet beror på en person som teleföretaget har anlitat för att fullgöra avtalet eller en del av det, är teleföretaget fritt från ansvar endast om även denna person skulle vara fri från ansvar enligt 2 mom.

121 §

Rättelse av fel

Teleföretaget är skyldigt att avhjälpa ett fel eller att utföra en ny prestation i stället för den felaktiga utan att detta medför kostnader för konsumenten. Teleföretaget är dock inte skyldigt att rätta till ett fel, om detta orsakar teleföretaget oskäligen kostnader eller oskäligen olägenheter. Vid bedömningen av huruvida kostnaderna eller olägenheterna är oskäligen ska hänsyn särskilt tas till felets betydelse och prestationens värde, om den skulle vara avtalsenlig.

Även om konsumenten inte kräver att felet ska avhjälpas eller att prestationen förnyas, får teleföretaget på egen bekostnad rätta till felet, om företaget utan dröjsmål erbjuder sig att göra det när konsumenten anmäler felet. Konsumenten får avböja rättelsen om den skulle medföra väsentlig olägenhet för konsumenten eller en risk för att konsumentens kostnader inte blir ersatta, eller om konsumenten har någon annan särskild orsak att avböja.

Teleföretaget får inte åberopa att det inte har fått tillfälle att rätta till felet, om konsumenten har låtit avhjälpa det och det med beaktande av omständigheterna inte skäligen kan förutsättas att konsumenten skulle ha inväntat teleföretagets rättelse av felet.

Betänkande KoUB 16/2020 rd

122 §

Prisavdrag och standardgottgörelse

Om det inte kommer i fråga att rätta till ett fel eller utföra en ny prestation eller om felet inte avhjälpas inom en skälig tid efter att konsumenten har anmält det, har konsumenten rätt till prisavdrag som motsvarar felet.

Konsumenten har rätt till standardgottgörelse om ett fel som avses i 120 § beror på ett avbrott i leveransen. Standardgottgörelsen uppgår till minst 20 euro för varje påbörjad vecka då leveransen är avbruten, dock sammanlagt till högst 160 euro. Om standardgottgörelse betalas till konsumenten har denne inte på grund av samma avbrott rätt till prisavdrag enligt 1 mom.

Rätt till standardgottgörelse föreligger dock inte, om teleföretaget visar att avbrottet orsakats av ett hinder som ligger utanför teleföretagets kontroll och som företaget inte skäligen kan förväntas ha räknat med då avtalet ingicks samt vars följder företaget inte skäligen kunde ha undvikit eller övervunnit.

123 §

Skadeståndsskyldighet

Konsumenten har rätt till ersättning för skada som denne tillfogas på grund av dröjsmål vid leverans eller på grund av avbrott eller något annat fel i en kommunikationstjänst. Om konsumenten har rätt till standardersättning enligt 119 § gäller rätten till skadestånd endast till den del som skadan överstiger beloppet av en utbetald standardersättning.

Teleföretaget ansvarar för indirekt skada som orsakats av dröjsmål vid leverans eller av avbrott och eller något annat fel i en kommunikationstjänst endast om skadan har uppkommit genom vårdslöshet från teleföretagets sida. Som indirekt skada anses

1) inkomstförlust som konsumenten lider på grund av dröjsmålet, avbrottet eller de åtgärder som dröjsmålet eller avbrottet ger anledning till,

2) skada som beror på en förpliktelse som grundar sig på något annat avtal,

3) sådan väsentlig förlust av nytta med användningen av kommunikationstjänsten som inte medför direkt ekonomisk skada eller därmed jämförbar väsentlig olägenhet.

124 §

Anmälningsskyldighet vid fel eller dröjsmål

En konsument får inte åberopa dröjsmål, om inte konsumenten har underrättat teleföretaget om dröjsmålet inom skälig tid efter det att tjänsten levererats. En konsument får inte åberopa ett fel, om konsumenten inte har underrättat teleföretaget om felet inom skälig tid efter det att konsumenten märkte eller borde ha märkt felet.

Trots 1 mom. får en konsument åberopa ett dröjsmål eller fel, om teleföretaget har handlat grovt vårdslöst eller i strid med tro och heder eller om kommunikationstjänsten inte stämmer överens med de krav som ställs i lag eller i föreskrifter som Transport- och kommunikationsverket meddelat med stöd av lag.

Betänkande KoUB 16/2020 rd

129 §

Information om priser och numreringsändringar

Teleföretag ska minst en gång om året informera abonnenterna om de förmånligaste priserna på kommunikationstjänster.

Teleföretag ska effektivt och i god tid ge abonnenterna information om numreringsändringar som gäller telefonnätet.

130 §

Skyldighet att offentliggöra kvalitetsinformation

Leverantörer av internetaccesstjänster och allmänt tillgängliga interpersonella kommunikationstjänster ska offentliggöra aktuella uppgifter om kvaliteten på och egenskaperna hos de tjänster som företaget tillhandahåller samt om tjänsternas lämplighet för användare med funktionsnedsättning.

Åtgärderna för att säkerställa kvaliteten på teleföretagens tjänster ska stämma överens med EU:s förordning om den inre marknaden för elektronisk kommunikation.

Transport- och kommunikationsverket meddelar föreskrifter om de uppgifter som ska offentliggöras enligt 1 mom. och om hur de ska offentliggöras, med beaktande av riktlinjerna från Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation.

16 kap.

Särskilda bestämmelser om internetaccesstjänster och nummerbaserade kommunikationstjänster

134 a §

Återbetalning av oanvänt saldo vid byte av tjänsteleverantör

Om konsumenten har betalat på förhand för tjänsterna, ska det överlämnande teleföretaget på konsumentens begäran återbetala det oanvända saldot när denne byter tjänsteleverantör. Teleföretaget får ta ut en avgift för återbetalningen endast om det har avtalats om detta i avtalet om kommunikationstjänster. Avgiften får vara högst lika stor som teleföretagets faktiska kostnader för återbetalningen.

Betänkande KoUB 16/2020 rd

157 §

Skyldighet att lagra uppgifter för myndigheternas behov

Trots vad som i denna avdelning föreskrivs om behandling av förmedlingsuppgifter ska ett teleföretag som särskilt utsetts genom beslut av inrikesministeriet (lagringsskyldigt företag), under de förutsättningar som anges nedan, se till att de uppgifter som omfattas av lagringsskyldigheten enligt 2 och 3 mom. lagras under de lagringstider som anges i 4 mom. Lagringsskyldigheten gäller inte televerksamhet av ringa betydelse. Uppgifterna får endast användas för att utreda och åtalspröva brott som avses i 10 kap. 6 § 2 mom. i tvångsmedelslagen (806/2011).

167 §

Anteckning av uppgifter i domännamnsregistret och offentliggörande av uppgifter

Transport- och kommunikationsverket får på sina webbsidor och dessutom i annan elektronisk tjänst offentliggöra uppgifter ur domännamnsregistret. Bestämmelser om skydd för personuppgifter finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) och i dataskyddslagen (1050/2018), som kompletterar förordningen. I övrigt ska på utlämnande av uppgifter ur registret tillämpas 16 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

Transport- och kommunikationsverket får utfärda närmare föreskrifter om hur registreringen tekniskt ska genomföras och om de uppgifter som ska lämnas i samband med registreringen samt om identifiering av domännamnsanvändaren.

171 §

Organisering av domännamnsförvaltningen

Transport- och kommunikationsverket har till uppgift att

- 1) administrera toppdomänen fi,
- 2) bedriva och utveckla den domännamnsverksamhet som avser fi-domäner,
- 3) sörja för överföringsförbindelserna och förbindelsetrafiken från namnservrarna för fi-roten till internet,
- 4) övervaka registrarverksamheten,
- 5) sörja för informationssäkerheten i den domännamnsverksamhet som avser fi-domäner.

Betänkande KoUB 16/2020 rd

185 §

Förordnande om spärning av information

Tingsrätten kan på ansökan av en åklagare, en undersökningsledare eller den vars rätt ärendet gäller förordna att en sådan leverantör av informationssamhällets tjänster som avses i 184 § vid vite ska göra den information som denne lagrat oåtkomlig, om informationen uppenbart är sådan att det enligt lag är straffbart eller utgör grund för ersättningsansvar att hålla den tillgänglig för allmänheten eller förmedla den. Ansökan ska behandlas skyndsamt. Ansökan kan inte godkännas om inte tjänsteleverantören och innehållsproducenten getts tillfälle att yttra sig, utom i det fall att dessa inte kan höras så snabbt som ärendets brådskande natur nödvändigtvis kräver.

Ett förordnande som avses i 1 mom. kan på ansökan av åklagaren eller undersökningsledaren riktas mot ett teleföretag som förmedlar information, om en leverantör av informationssamhällets tjänster enligt 1 mom. inte kan identifieras eller om leverantören är etablerad utanför Finlands jurisdiktion och det är uppenbart att tillgänglighållande för allmänheten eller förmedling av den information som förordnandet gäller utgör ett brott för vilket det strängaste föreskrivna straffet är fängelse i minst två år. Ett förordnande som riktas mot ett teleföretag ska verkställas tekniskt så att inte nätanvändarnas skydd för konfidentiella meddelanden äventyras. Ett förordnande kan meddelas endast om de fördelar som spärningen av information medför kan anses vara avsevärt större än de begränsningar som riktas mot nätanvändarnas yttrandefrihet och andra grundläggande rättigheter, och förordnandet inte kan anses vara oskäligt för teleföretaget. Vid bedömningen ska hänsyn åtminstone tas till det aktuella brottets allvarlighet och brottets förhållande till andra innehåll eller tjänster som eventuellt blir spärrade i samband med spärningen. Ett förordnande som riktas till ett teleföretag kan inte godkännas utan att teleföretaget ges tillfälle att bli hört. På hörande av tjänsteleverantören och innehållsproducenten som avses i 1 mom. tillämpas vad som föreskrivs i 1 mom.

Tingsrättens förordnande ska delges också innehållsproducenten. Om innehållsproducenten inte är känd, kan tingsrätten bestämma att leverantören av informationssamhällets tjänster ska sköta delgivningen.

Förordnandet förfaller, om åtal för brott som grundar sig på innehållet i eller förmedling av den information som förordnandet gäller inte väcks eller, om det är fråga om ersättningsansvar, om talan inte väcks inom tre månader från det att förordnandet gavs. Tingsrätten kan på yrkande av åklagaren eller en målsägande eller part, vilket har framställts inom den tidsfrist som avses ovan, förlänga tidsfristen med högst tre månader.

Leverantören av informationssamhällets tjänster, innehållsproducenten och teleföretaget har rätt att ansöka om upphävande av förordnandet hos den tingsrätt som gett förordnandet. Vid behandlingen av ett ärende som gäller upphävande av ett förordnande ska 8 kap. i rättegångsbalken iakttas. Domstolen ska dock vidta behövliga åtgärder för att höra åklagaren. Upphävande ska sökas inom 14 dagar från det att sökanden fick del av förordnandet. Informationen får inte göras tillgänglig på nytt så länge ett ärende om upphävande är anhängigt, om inte den domstol som behandlar ärendet beslutar något annat. Även åklagaren har rätt att söka ändring i ett beslut genom vilket ett förordnande har upphävts.

Betänkande KoUB 16/2020 rd

186 §

Behörig domstol

En ansökan enligt 185 § prövas av den tingsrätt inom vars domkrets leverantören av informationssamhällets tjänster eller teleföretaget har sin hemort. Ansökan kan dock också alltid prövas av Helsingfors tingsrätt. Tingsrätten är domför även med ordföranden ensam.

206 §

Tillämpningsområde och begränsningar av det

Denna lag ska inte tillämpas på

2) videoklipp och rörliga bilder som ingår i det redaktionella innehållet i nätupplagor av tidningar och tidskrifter.

209 §

Europeiskt programutbud

Leverantörer av beställ-tv ska i sin programkatalog reservera en andel på minst 30 procent för europeiska produktioner och säkerställa sådana produktioners synlighet i programkatalogen. Skyldigheten tillämpas inte på leverantörer av beställ-tv som har en liten omsättning eller liten publik eller om det i praktiken är omöjligt eller ogrundat att tillämpa skyldigheten.

211 §

Syn- och hörselskadades tillgång till programutbud

Televisionsprogram på finska eller svenska och finskt och svenskt programutbud i beställ-tv ska försees med textning och andra program ska försees med referat eller med en tjänst där texten i ett textat program omvandlas till ljud (*ljud- och textningstjänst*) i enlighet med denna paragraf.

Ljud- och textningstjänsten ska införas i de allmännyttiga televisionsprogramutbud som avses i lagen om Rundradion Ab och i de programutbud som tillhandahålls i beställ-tv. Ljud- och textningstjänsten ska också införas i sådana televisionsprogramutbud som sänds med stöd av en riksomfattande programkoncession och som betjänar flera olika grupper bland allmänheten och i televisionsprogramutbud inom televisionsverksamhet som tjänar allmänintresset samt i programutbudet i beställ-tv för dessa. Ljud- och textningstjänst behöver dock inte införas i sådana musikföreställningar och sportprogram som sänds i direktsändning. Textningstjänsten ska genomföras på ett högklassigt sätt så att textningen är tillräckligt klar och begriplig för användaren.

Betänkande KoUB 16/2020 rd

De kostnader som ljud- och textningstjänsten medför för utövare av annan än allmännyttig televisionsverksamhet får inte överskrida en procent av utövarens omsättning under den föregående räkenskapsperioden.

Ljud- och textningstjänstens andel ska i fråga om de i 2 mom. avsedda televisionsprogramutbud som tjänar allmänintresset och de programutbud som betjänar flera olika grupper bland allmänheten vara 75 procent av programmen och i fråga om allmännyttiga programutbud 100 procent av programmen. Ljud- och textningstjänstens andel i beställ-tv som avses i 2 mom. ska vara 30 procent av programutbudet.

Leverantörer av audiovisuella innehållstjänster ska rapportera till Transport- och kommunikationsverket om sina åtgärder för att säkerställa tjänsternas tillgänglighet. Leverantörer av audiovisuella innehållstjänster ska dessutom utarbeta handlingsplaner för tillgänglighet om hur deras tjänster fortlöpande och stegvis görs tillgängliga. Handlingsplanen ska lämnas till Transport- och kommunikationsverket.

Genom förordning av statsrådet

1) kan det föreskrivas om det tekniska genomförandet och sändandet av ljud- och textningstjänsten,

2) föreskrivs det om kostnaden per programtimme för ljud- och textningstjänsten,

3) utfärdas det närmare bestämmelser om vad som betraktas som programutbud som betjänar flera olika grupper bland allmänheten,

Kommunikationsministeriet fattar beslut om vilka de programutbud är som betjänar flera olika grupper bland allmänheten och i vilka ljud- och textningstjänsten ska införas.

216 §

Avbrytande av vissa audiovisuella program för reklam

Filmer, televisionsfilmer och nyhetsprogram som ingår i televisionsverksamhet får avbrytas för reklaminslag och teleshopping en gång i varje tablålagd period på 30 minuter.

Barnprogram får dock avbrytas för reklaminslag en gång i varje tablålagd period på 30 minuter endast om programmets tablålagda längd överstiger 30 minuter. **Barnprogram får inte avbrytas för teleshopping.**

Televisionssändningar av religiösa evenemang får inte avbrytas av reklaminslag eller teleshopping.

217 a §

Överliggande inslag

Audiovisuella innehållstjänster får inte för kommersiella ändamål förändras, avbrytas eller programmet förses med överliggande inslag utan uttryckligt samtycke av leverantören av audiovisuella innehållstjänster.

Betänkande KoUB 16/2020 rd

220 §

Produktplacering

En produkt, en tjänst eller ett varumärke får mot ersättning placeras in i ett audiovisuellt program (*produktplacering*) med undantag för nyhets- och aktualitetsprogram, program om konsumentfrågor, religiösa program och barnprogram.

Som produktplacering betraktas också gratis tillhandahållande av rekvisita och produktvinster av betydande värde för att de ska ingå i ett audiovisuellt program. Sådan produktplacering får användas i andra program än barnprogram.

221 §

Genomförande av produktplacering

Vid produktplacering får inte

1) programmens innehåll eller deras programläggning i programutbudet eller programkatalogen påverkas,

222 §

Tidsbegränsningar för teleshopping och televisionsreklam

Andelen televisionsreklam och teleshoppinginslag får inte överstiga 20 procent under perioden mellan klockan 6.00 och 18.00 och under perioden mellan klockan 18.00 och 24.00, med undantag för kanaler på vilka endast teleshopping sänds.

Vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas inte på

1) sådana meddelanden från en utövare av televisionsverksamhet eller från andra aktörer som tillhör samma mediegrupp som gäller deras egna audiovisuella program och audiovisuella innehållstjänster,

2) produkter med direkt koppling till program,

3) sponsormeddelanden,

4) produktplacering,

5) ideell och samhällelig reklam som avses i 224 §,

6) i 225 § avsedda sändningsblock som är reserverade för teleshopping,

7) neutrala inramningar mellan redaktionellt innehåll och televisionsreklam eller teleshoppinginslag eller mellan enskilda reklamer.

Betänkande KoUB 16/2020 rd

26 a kap.

Bestämmelser som tillämpas på videodelningsplattformstjänster

226 a §

Tillämpningsområde

Detta kapitel, 214 § 1 mom., 2 kap. 2 § i konsumentskyddslagen, 9 kap. i tobakslagen (549/2016), 7 kap. i alkohollagen (1102/2017) och 91, 91 a—91 c, 92 a och 93 a § i läkemedelslagen (395/1987) tillämpas på videodelningsplattformstjänster som tillhandahålls av leverantörer av videodelningsplattformar som är etablerade i Finland.

226 b §

Etablering

En leverantör av videodelningsplattformar anses vara etablerad i Finland i de situationer som avses i artikel 2 första stycket led c i Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/31/EG om vissa rättsliga aspekter på informationssamhällets tjänster, särskilt elektronisk handel, på den inre marknaden ("*Direktiv om elektronisk handel*").

Bestämmelser om etablering i Finland för leverantörer av videodelningsplattformar i sådana situationer som avses i artikel 28a.1—28 a.4 i rådets och rådets direktiv 2010/13/EU om samordning av vissa bestämmelser som fastställs i medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillhandahållande av audiovisuella medietjänster (*direktiv om audiovisuella medietjänster*) utfärdas genom förordning av statsrådet.

226 c §

Skyldigheter som tillämpas på leverantörer av videodelningsplattformar

Videodelningsplattformstjänster ska ha användningsvillkor. Leverantörer av videodelningsplattformar ska i användningsvillkoren inkludera bestämmelser

1) som förbjuder uppladdning på videodelningsplattformen av sådana program, användargenererade videor eller audiovisuella kommersiella meddelanden som innehåller

a) en offentlig uppmaning till brott i terroristiskt syfte som är straffbar enligt 34 a kap. 1 § 1 mom. 2 punkten i strafflagen,

b) spridning av pornografisk bild som är straffbar enligt 17 kap. 18 § 1 mom. 1 punkten i strafflagen,

c) grov spridning av barnpornografisk bild som är straffbar enligt 17 kap. 18 a § i strafflagen,

d) spridning av våldsskildring som är straffbar enligt 17 kap. 17 § i strafflagen,

e) hets mot folkgrupp som är straffbar enligt 11 kap. 10 § i strafflagen,

f) grov hets mot folkgrupp som är straffbar enligt 11 kap. 10 a § i strafflagen, och

2) enligt vilka kraven i 2 kap. 2 § i konsumentskyddslagen, 9 kap. i tobakslagen, 7 kap. i alkohollagen och 91—94 § i läkemedelslagen ska iakttas i fråga om audiovisuella kommersiella meddelanden som ingår i program och i användargenererade videor.

Betänkande KoUB 16/2020 rd

Leverantörer av videodelningsplattformar ska vidta behövliga åtgärder för att säkerställa att

- 1) det i videodelningsplattformstjänsten används mekanismer med hjälp av vilka användarna kan ange eller rapportera sådant innehåll som avses i 1 mom. 1 punkten,
- 2) det i videodelningsplattformstjänsten används mekanismer med hjälp av vilka det för användarna förklaras hur de angivelser eller rapporter som avses i 1 punkten har beaktats,
- 3) videodelningsplattformstjänsten tillhandahåller en funktion som gör det möjligt för användare att rapportera om videorna innehåller audiovisuella kommersiella meddelanden, och
- 4) användarna av videodelningsplattformstjänsten tydligt informeras om när program eller användargenerade videor innehåller audiovisuella kommersiella meddelanden, om sådana meddelanden har rapporterats i enlighet med punkt 3 eller leverantören av videodelningsplattformen känner till dem.

Den som tillhandahåller en videodelningsplattform ska iaktta kraven i 214 § 1 mom., 2 kap. 2 § i konsumentskyddslagen, 9 kap. i tobakslagen, 7 kap. i alkohollagen och 91, 91 a—91 c, 92 a och 93 § i läkemedelslagen i fråga om sådana audiovisuella kommersiella meddelanden som leverantören marknadsför, säljer eller ordnar.

De åtgärder som avses i 2 mom. ska stå i rätt proportion till det berörda innehållets art och till den potentiella skada som innehållet kan orsaka, med beaktande av videodelningsplattformstjänstens storlek och den tillhandahållna tjänstens art, den potentiella skada som den kan orsaka samt rättigheterna för leverantörer av videodelningsplattformar och användare som skapat eller laddat ned innehållet på videodelningsplattformen. De åtgärder som avses i denna paragraf får inte leda till förhandskontroll eller uppladdningsfiltrering av innehållet på plattformen.

228 §

Kanalplatsnumrering

Teleföretag som är verksamma i ett markbundet masskommunikationsnät samt utövare av televisions- och radioverksamhet är för sin del skyldiga att se till att numreringen av kanalplatserna är tydlig och ändamålsenlig från användarnas synpunkt. De ändringar som görs i kanalplatsnumreringen ska göras i samband med att programkoncessionsperioden byts. För ändringar som genomförs vid en annan tidpunkt ska det finnas särskilt vägande skäl.

Transport- och kommunikationsverket fattar vid behov beslut om kanalplatsnumrering. Vid kanalplatsnumreringen ska Rundradion Ab:s och de i 26 § avsedda programkoncessionshavarnas programutbud prioriteras.

229 §

Teleföretags rätt att placera telekablar, basstationer och radiomaster

För allmänna kommunikationsförbindelser har teleföretag, under de förutsättningar som anges i detta kapitel, rätt att på ett område som ägs eller innehas av någon annan placera

- 1) telekablar med tillhörande utrustning, smärre konstruktioner och stolpar,
- 2) radiomaster med basstationer för mobilnät med tillhörande utrustning, kablar och smärre konstruktioner,
- 3) basstationer för mobiltelefoni som är trådlösa accesspunkter med kort räckvidd och vars överensstämmelse med kraven har säkerställts på det sätt som anges i denna lag och som har de

Betänkande KoUB 16/2020 rd

tekniska och fysiska egenskaper som anges i en sådan genomförandeakt av kommissionen som avses i artikel 57.2 i kodexdirektivet, samt tillhörande utrustning och kablar,

4) andra än i 2 eller 3 punkten avsedda basstationer för mobilnät med tillhörande utrustning och kablar.

För placering eller ibruktagande av i 1 mom. 3 punkten avsedda basstationer behövs inte ett sådant administrativt tillstånd av en myndighet som förutsätts någon annanstans i lag, om inte orsaker som hänför sig till skydd av byggnader, konstruktioner eller platser med ett arkitektoniskt eller historiskt värde eller med ett naturvärde eller till den allmänna säkerheten kräver det.

I 1 mom. 3 och 4 punkten avsedda basstationer samt tillhörande utrustning och kablar får under de förutsättningar som anges i detta kapitel också placeras i byggnader som ägs eller innehas av någon annan. Det finns särskilda bestämmelser om övriga förutsättningar för placering av sådana konstruktioner och delar av nät och sådan utrustning som avses i 1 mom.

Teleföretaget ska avtala om placering enligt 1 mom. med ägaren eller innehavaren av fastigheten, byggnaden eller konstruktionen. Om inget avtal om placering har nåtts med ägaren av en fastighet eller byggnad, kan ett ärende som gäller placeringen föras till kommunens byggnadstillsynsmyndighet för avgörande.

Om en myndighet innehar en fastighet, byggnad eller någon annan konstruktion som tekniskt lämpar sig som värd för basstationer som avses i 1 mom. 3 punkten eller som behövs för att sådana basstationer ska kunna förbindas med ett stamnät, ska myndigheten på förhand göra villkoren för möjligheten att placera basstationer på fastigheten eller i byggnaden eller konstruktionen tillgängliga. Villkoren ska vara rättvisa, skäliga, transparenta och icke-diskriminerande. I villkoren kan de grunder som avses i 2 mom. beaktas. Myndigheten ska göra villkoren tillgängliga via en sådan central informationspunkt som avses i 5 § i lagen om sambyggnad och samutnyttjande av nätinфраstruktur (276/2016). Myndigheten ska tillgodose varje rimlig begäran om tillträde som uppfyller villkoren. Ett i detta moment avsett ärende som gäller placering kan föras för avgörande till kommunens byggnadstillsynsmyndighet.

I 5 mom. avses med myndigheter statliga myndigheter, kommunala myndigheter och statliga affärsverk.

Ett i 1 mom. avsett avtal om placering av telekablar, radiomaster, basstationer och tillhörande konstruktioner och utrustning är bindande också för en ny ägare eller innehavare av fastigheten eller byggnaden.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om fastighetsägare och fastighetsinnehavare gäller också ägare och innehavare av allmänna områden.

234 §

Förutsättningar för placering

Telekablar ska i den utsträckning det är möjligt placeras på sådana vägområden som avses i lagen om trafiksystem och landsvägar (503/2005) eller på sådana allmänna områden som avses i fastighetsbildningslagen (554/1995).

Betänkande KoUB 16/2020 rd

237 §

Ersättningar för placering

Ägaren och innehavaren av en fastighet, ägaren och innehavaren av en byggnad samt kommunen i egenskap av ägare och innehavare av allmänna områden har rätt att få full ersättning för placering som avses i 229 § 1 mom. 2—4 punkten. Bestämmelser om ersättningen finns i lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter (603/1977), nedan *inlösningslagen*.

244 §

Föreskrifter om kommunikationsnät och kommunikationstjänster

Transport- och kommunikationsverket får meddela föreskrifter enligt 243 § om kvalitetskrav på kommunikationsnät och kommunikationstjänster, om informationssäkerhet och om kompatibilitet. Föreskrifterna kan gälla

- 1) klassificering i viktighetsordning, effektmatning, säkrande och reservvägsarrangemang,
- 2) elektroniskt och fysiskt skydd av kommunikationsnät och tillhörande utrustningsutrymmen,
- 3) prestanda, informationssäkerhet och störningsfrihet, underhåll och uppföljning av dessa samt nätverksadministration,
- 4) förfaranden vid fel och störningar samt för upprätthållande av informationssäkerhet och funktionssäkerhet,
- 5) kommunikationsnätets konstruktion samt tekniska egenskaper hos anslutningspunkter i kommunikationsnätet,
- 6) teknisk styrning och säkring av nödkommunikation,
- 7) debiteringens tekniska utförande,
- 8) samtrafik, kompatibilitet, signalering och synkronisering,
- 9) tekniska egenskaper hos antennsystem och centralantennsystem,
- 10) tekniska egenskaper hos televisionsnät som tar emot bredbilds-tv-tjänster och bredbilds-tv-program,
- 11) innehållet i och strukturen hos ingångssidan till en elektronisk programguide,
- 12) teknisk dokumentation och statistik samt utformning av tillhörande dokument och lagring av uppgifter,
- 13) standarder som ska iakttas,
- 14) tillhörande faciliteter och tillhörande tjänster till den del som de är relevanta för de krav enligt 243 § som ställs på kommunikationsnät och kommunikationstjänster,
- 15) teknisk bestämning av täckningsområdet för kommunikationsnätet,
- 16) med kraven i 1—15 punkten jämförbara andra krav på kommunikationsnät och kommunikationstjänster.

Betänkande KoUB 16/2020 rd

244 a §

Utrustning som används i kommunikationsnätens kritiska delar

Nätverksutrustning får inte användas i ett allmänt kommunikationsnätets kritiska delar, om det finns vägande skäl att misstänka att användningen av utrustningen äventyrar den nationella säkerheten eller försvaret på så sätt att det möjliggör utländsk underrättelseverksamhet eller sådan verksamhet som stör, lamslår eller på något annat skadligt sätt påverkar Finlands viktiga intressen, grundläggande samhällsfunktioner eller demokratiska samhällsordning. Som ett kommunikationsnätets kritiska delar betraktas dess centrala faciliteter och åtgärder med hjälp av vilka tillgången till nätet och trafiken på det kontrolleras eller styrs på ett väsentligt sätt.

Vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas också på ett sådant till ett allmänt kommunikationsnät anslutet separat nät som hör till ett kärnkraftverk, en hamn, en flygplats eller någon motsvarande aktör som är viktig med tanke på samhällets vitala funktioner.

Transport- och kommunikationsverket kan i 1 mom. avsedda situationer på eget initiativ eller på initiativ av en utomstående ålägga ägaren eller en annan innehavare av ett kommunikationsnät att avlägsna nätverksutrustning från kritiska delar av sitt nät. Innan beslut fattas ska Transport- och kommunikationsverket höra ägaren eller en annan innehavare av kommunikationsnätet och bereda denne möjlighet att avhjälpa upptäckta säkerhetsbrister, utom i det fall att hörandet och korrigerande åtgärder inte kan genomföras så snabbt som ärendets brådskande natur nödvändigtvis kräver.

Transport- och kommunikationsverket ska i enlighet med 8 § i förvaltningslagen ge ägaren eller en annan innehavare av ett kommunikationsnät rådgivning om tolkningen av denna paragraf.

Transport- och kommunikationsverket har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar i fråga om lämnande av uppgifter rätt att lämna ut en handling till och röja sekretessbelagd information för andra myndigheter, om det är nödvändigt för skötseln av en uppgift enligt denna paragraf.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om den tekniska definitionen av kommunikationsnät, särskilt av nätens kritiska delar, med beaktande av rekommendationerna från den delegation för nätsäkerhet som avses i 244 b §.

244 b §

Delegationen för nätsäkerhet

Delegationen för nätsäkerhet, som tillsatts av statsrådet, ska på ett övergripande sätt utvärdera hur den nationella säkerheten förverkligas i kommunikationsnäten. I delegationen ska det finnas representanter för kommunikationsministeriet, inrikesförvaltningen, försvarsförvaltningen, utrikesförvaltningen, arbets- och näringsministeriet och för andra förvaltningsområden som är centrala med tanke på säkerheten i kommunikationsnäten samt representanter för och intressebevakare för de centrala teleföretagen.

Delegationen för nätsäkerhet har till uppgift att till stöd för de behöriga myndigheternas beslutsfattande följa med tillämpningspraxis i fråga om lagstiftningen om utveckling av kommunikationsnät och teknik samt om nätsäkerhet, och att behandla och lägga fram rekommendationer om

Betänkande KoUB 16/2020 rd

- 1) utvecklingen av kommunikationsnät och kommunikationsteknik och definitionen av kritiska delar av kommunikationsnät,
- 2) främjande och skydd av den nationella säkerheten i kommunikationsnäten, särskilt i nätets kritiska delar,
- 3) åtgärder för att avvärja de risker som påverkar kommunikationsnätets säkerhet och förverkligandet av den nationella säkerheten,
- 4) ändring av lagstiftningen i syfte att förbättra nätsäkerheten.

Transport- och kommunikationsverket kan trots sekretessbestämmelserna till ~~en medlem i~~ delegationen lämna ut information som behövs för skötseln av delegationens uppgifter och som hänför sig till verkets lagstadgade uppgifter, om informationen är nödvändig för skötseln av delegationens uppgifter och inte innehåller konfidentiella meddelanden, förmedlingsuppgifter eller lokaliseringssuppgifter.

På delegationens medlemmar ska när de sköter uppgifter som avses i denna paragraf tillämpas det som i 23 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) föreskrivs om tystnadsplikt och förbud mot utnyttjande för den som är anställd hos en myndighet samt bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

253 § (Ny)

Skyldigheter för tillverkare av radioutrustning

En fysisk eller juridisk person som tillverkar eller som låter konstruera eller tillverka radioutrustning och marknadsför denna utrustning, i eget namn eller under eget varumärke, (*tillverkare av radioutrustning*) ska

8) för att skydda hälsa och säkerhet för användarna av radioutrustningen vid behov utföra slumpvis provning av radioutrustning som tillhandahållits på marknaden, granska och registrera inkomna klagomål, radioutrustning som inte överensstämmer med kraven och återkallelser av radioutrustning samt informera distributörerna om all sådan övervakning,

10) på ett språk som lätt kan förstås av användarna av radioutrustningen och Transport- och kommunikationsverket ange namn, registrerat firmanamn eller registrerat varumärke och en postadress som anger en kontaktpunkt där tillverkaren kan kontaktas; uppgifterna ska anges på radioutrustningen eller, om detta inte är möjligt på grund av radioutrustningens storlek eller något annat motsvarande skäl, på radioutrustningens förpackning eller i ett dokument som följer med radioutrustningen,

253 b § (Ny)

Skyldigheter för importörer av radioutrustning

En fysisk eller juridisk person som är etablerad inom Europeiska unionen och släpper ut radioutrustning från ett tredjeland på unionsmarknaden (*importör av radioutrustning*) ska

Betänkande KoUB 16/2020 rd

5) på ett språk som lätt kan förstås av användarna av radioutrustningen och Transport- och kommunikationsverket ange namn, registrerat firmanamn eller registrerat varumärke och en postadress på radioutrustningen eller, om detta inte är möjligt, på förpackningen eller i ett dokument som medföljer radioutrustningen,

7) för att skydda hälsa och säkerhet för användarna av radioutrustningen vid behov utföra slumpvis provning av radioutrustning som tillhandahållits på marknaden, granska och vid behov registerföra inkomna klagomål, utrustning som inte överensstämmer med kraven och återkallelser av radioutrustning samt informera distributörerna om all sådan övervakning,

260 § (Ny)

Hantering av radioutrustning som utgör en risk

Om Transport- och kommunikationsverket vid bedömningen konstaterar att radioutrustningen inte uppfyller kraven i denna lag och de övriga åtgärderna inte anses tillräckliga, kan verket ålägga den berörda ekonomiska aktören att utan dröjsmål vidta alla lämpliga korrigerande åtgärder för att få radioutrustningen att uppfylla kraven, dra tillbaka utrustningen från marknaden eller återkalla den inom en rimlig tid som verket sätter ut. Med tillbakadragande avses åtgärder för att förhindra att radioutrustning i leveranskedjan tillhandahålls på marknaden. Med återkallelse avses åtgärder för att dra tillbaka produkter som redan tillhandahållits användaren av radioutrustningen samt i stället ge en produkt som överensstämmer med kraven eller häva köpet.

Om en ekonomisk aktör inte vidtar tillräckliga korrigerande åtgärder inom den tid som satts ut enligt 2 mom., kan Transport- och kommunikationsverket vidta lämpliga tillfälliga åtgärder för att förbjuda den ekonomiska aktören att på marknaden släppa ut, att på den nationella marknaden tillhandahålla eller att överlåta radioutrustning med bristande överensstämmelse, eller åtgärder för att dra tillbaka radioutrustningen från marknaden. Transport- och kommunikationsverket kan bestämma om andra kompletterande åtgärder som behövs för att begränsa tillhandahållandet av produkten på marknaden. Den ekonomiska aktören kan ytterligare åläggas att vidta åtgärder för att återkalla radioutrustningen som utgör en risk genom att dra tillbaka den från användarna av radioutrustningen, och i stället ge en överensstämmande produkt eller häva köpet, om åtgärderna för tillbakadragande är otillräckliga. Det tillfälliga förbudet gäller tills ärendet är slutligt avgjort efter ett sådant förfarande som avses i 261 §.

264 §

Radioutrustning för specialändamål

Vad som föreskrivs i 251–253, 253 a–253 e och 254–263 § gäller inte

1) radioutrustning som används endast av radioamatörer och som inte har tillhandahållits på marknaden,

2) marin utrustning som avses i lagen om marin utrustning (1503/2011),

Betänkande KoUB 16/2020 rd

3) luftfartsutrustning som anges i artikel 138 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1139 om fastställande av gemensamma bestämmelser på det civila luftfartsområdet och inrättande av Europeiska unionens byrå för luftfartssäkerhet, och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 2111/2005, (EG) nr 1008/2008, (EU) nr 996/2010, (EU) nr 376/2014 och direktiv 2014/30/EU och 2014/53/EU, samt om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 552/2004 och (EG) nr 216/2008 och rådets förordning (EEG) nr 3922/91,

4) individuellt avpassade byggsatser för professionellt bruk som används enbart vid forsknings- eller utvecklingsanläggningar för ändamål som avser deras verksamhet,

5) radioutrustning som används uteslutande för säkerställande av allmän säkerhet, försvaret, statens säkerhet i övrigt eller statens verksamhet inom straffrättens område.

265 §

Påvisande av behörighet

— — — — —
För erhållande av behörighetsbevis ska behörighetsexamen avläggas. Den som deltar i examen ska visa att han eller hon känner till reglerna, anvisningarna och utrustningen inom det slag av radiokommunikation som är i fråga och har de språkkunskaper som behövs. Om behörighetsbevis för sjöradiokommunikation söks för att sökanden ska vara användare av en radiosändare som är avsedd för radiokommunikation i säkerhetssyfte ombord på handelsfartyg i internationell trafik, ska sökanden dessutom vara minst 18 år gammal och visa att han eller hon uppfyller de hälsokrav som avses i 4 § i lagen om läkarundersökning av fartygspersonal (1171/2010) för att få behörighetsbevis. Transport- och kommunikationsverket bestämmer om examensfordringarna och fattar beslut om godkännande av de vid Transport- och kommunikationsverket anställda personer som ska fungera som examensmottagare. På ansökan kan också någon som inte är anställd vid verket godkännas som examensmottagare. Examensmottagaren ska ha den skicklighet och erfarenhet som uppgiften kräver.
— — — — —

266 §

Upprätthållande av kompetens

— — — — —
Transport- och kommunikationsverket beviljar på ansökan ett kompetensbevis till en person som i enlighet med 1 mom. visar upprätthållande av kompetensen samt visar att han eller hon i fråga om hälsa och ålder uppfyller de krav som ställs för erhållande av kompetensbevis. Som bevis på upprätthållande av kompetensen kan Transport- och kommunikationsverket också godkänna ett intyg av behörig myndighet i ett annat land om att kompetensen upprätthållits.

Betänkande KoUB 16/2020 rd

270 §

Skyldigheter för företag som använder avkodningssystem

Företag som använder avkodningssystem är skyldiga att på rättvisa, skäliga och icke-diskriminerande villkor tillhandahålla andra företag sådana tekniska tjänster som ovan nämnda distribution kräver.

Transport- och kommunikationsverket kan genom sitt beslut undanröja en skyldighet enligt 1 mom., om det företag som använder avkodningssystemet inte har betydande marknadsinflytande enligt 52 § och, om ändringen eller undanröjandet av skyldigheterna inte hindrar fullgörandet av distribueringsskyldigheten enligt 227 §, och inte heller hämmar konkurrensen på detaljmarknaden för digitala televisionstjänster och digitala radiotjänster och på marknaden för avkodningssystem eller tillhörande faciliteter.

275 §

Störningsanmälningar till Transport- och kommunikationsverket

Ett teleföretag ska utan dröjsmål göra en anmälan till Transport- och kommunikationsverket om dess tjänster utsätts för eller hotas av betydande kränkningar av informationssäkerheten eller av någonting annat som gör att en kommunikationstjänst inte fungerar eller väsentligen stör den. Teleföretaget ska också utan obefogat dröjsmål anmäla hur länge störningen eller hotet beräknas pågå, om vilka verkningar störningen eller hotet har, om avhjäljande åtgärder samt om åtgärder för att förhindra att störningen upprepas. Transport- och kommunikationsverket ska årligen sända kommissionen och Europeiska unionens cybersäkerhetsbyrå en sammanfattande informationsrapport om anmälningarna.

En i 247 a § avsedd aktör som tillhandahåller en internetbaserad marknadsplats, en internetbaserad sökmotortjänst eller en molntjänst ska utan dröjsmål göra en anmälan till Transport- och kommunikationsverket om dess tjänster utsätts för en betydande informationssäkerhetsrelaterad störning.

Om det ligger i allmänt intresse att det görs en anmälan om en störning kan Transport- och kommunikationsverket ålägga teleföretaget eller den som tillhandahåller tjänsten att informera om saken eller, efter att ha hört den anmälningspliktiga, självt informera om saken.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om när en störning som avses i 1 mom. är betydande samt föreskrifter om innehållet i de anmälningar som avses i 1 och 2 mom. samt anmälningarnas utformning och hur de lämnas in.

Transport- och kommunikationsverket ska bedöma om en sådan störning som avses i 1 och 2 mom. berör de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen och vid behov underrätta de berörda medlemsstaterna. En sådan störning som avses i 1 mom. ska också vid behov anmälas till Europeiska unionens cybersäkerhetsbyrå.

Betänkande KoUB 16/2020 rd

278 §

Allmänt nödnummer

Teleföretag är skyldiga att för sin del se till att användarna per telefon, textmeddelande och på andra sätt som anges i lagen om nödcentralverksamhet (692/2010) avgiftsfritt får kontakt med det allmänna nödnumret 112.

Teleföretagen ska utan dröjsmål till **nödcentralen**, sjöräddningscentralen och sjöräddningsundercentralen anmäla sådana fel och störningar i kommunikationsnäten, nättjänsterna och kommunikationstjänsterna som är av betydelse för förmedlingen av sådana nödmeddelanden som avses i 1 mom.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om tekniska åtgärder som är nödvändiga för att skyldigheten enligt 1 mom. ska kunna fullgöras.

279 §

Skyldighet att förmedla varningsmeddelanden

Teleföretag och den som har programkoncession enligt 34 § för radioverksamhet eller programkoncession enligt 26 § för televisionsverksamhet som tjänar allmänintresset, är skyldiga att utan dröjsmål till allmänheten förmedla varningsmeddelanden enligt lagen om varningsmeddelanden (466/2012). För mottagande av varningsmeddelanden får ingen separat ersättning tas ut av användaren.

En i 1 mom. avsedd verksamhetsutövare ska se till att varningsmeddelanden kan förmedlas också vid störningar under normala förhållanden och under sådana undantagsförhållanden som avses i beredskapslagen. Verksamhetsutövaren ska också delta i regelbunden testning på myndighetsinitiativ av systemet för förmedling av varningsmeddelanden.

Bestämmelser om Rundradion Ab:s skyldighet att förmedla varningsmeddelanden och ha beredskap för att sköta televisions- och radioverksamheten under undantagsförhållanden finns i 7 § 2 mom. 7 punkten i lagen om Rundradion Ab.

Varningsmeddelandens innehåll får inte ändras medan de förmedlas.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om förmedling av i 1 mom. avsedda varningsmeddelanden och om responstiderna samt om den beredskap för förmedling som avses i 2 mom.

280 §

Teleföretags skyldighet att förmedla riktade myndighetsmeddelanden

Med riktade myndighetsmeddelanden avses meddelanden för att skydda människor eller egendom och som förmedlas i mobilnät i form av textmeddelanden eller andra meddelanden till terminaler eller abonnemang som befinner sig på ett visst område eller vissa områden i en situation där det på grund av hot mot människors liv, hälsa eller egendom är nödvändigt att informera befolkningen under andra förhållanden än sådana förhållanden som förutsätter varning genom varningsmeddelande enligt 4 § i lagen om varningsmeddelanden.

Betänkande KoUB 16/2020 rd

Teleföretag är skyldiga att förmedla riktade myndighetsmeddelanden om de kommer från Nödcentralsverket.

Beslut om förmedling av riktade myndighetsmeddelanden fattas av det behöriga ministeriet.

Riktade myndighetsmeddelanden ska förmedlas på de språk som myndigheten bestämmer och till de terminaler och abonnemang som vid förmedlingstillfället befinner sig på områden som myndigheten angett. Teleföretagen får inte ändra på innehållet i riktade myndighetsmeddelanden.

Riktade myndighetsmeddelanden ska förmedlas så fort det är möjligt utan att orsaka oskäligen störningar i de normala nät- och kommunikationstjänsterna.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om förmedling av riktade myndighetsmeddelanden samt om svarstider och beredskap för förmedling.

283 §

Återbördande till Finland av kritiska system i kommunikationsnätet

Teleföretag ska se till att sådana system i kommunikationsnätet som är kritiska för tillhandahållandet av teleföretagets internetaccess-tjänster, telefonitjänster, textmeddelandetjänster och distribution av programutbud som avses i 227 §, samt styrningen, underhållet och administreringen av systemen, kan återbördas till Finland utan dröjsmål när befogenheter enligt 60 § 1 mom. 8 punkten i beredskapslagen utövas, och att de tjänster eller system som teleföretaget tillhandahåller kan upprätthållas på en viss plats som utses i enlighet med 1 mom. i den paragrafen. Denna skyldighet gäller inte kommunikationstjänster som är av mindre betydelse.

287 §

Koncessionsavgift

Koncessionsavgiften ska betalas i poster under koncessionsperioden. Den första posten av koncessionsavgiften kan dock tas ut redan innan koncessionsperioden börjar. Bestämmelser i övrigt om betalningsfrekvensen utfärdas genom förordning av statsrådet. Avgiften påförs genom beslut av Transport- och kommunikationsverket.

288 §

Marknadsbaserad frekvensavgift

Av innehavarna av sådana nätkoncessioner för tele- och televisionsverksamhet som statsrådet beviljat med stöd av 6 § 1 mom. utan vederlag, av innehavarna av nätkoncessioner som förlängts med stöd av 17 a §, av innehavarna av nätkoncessioner som förnyats med stöd av 17 b § och av försvarsmakten ska Transport- och kommunikationsverket årligen ta ut en marknadsbaserad frekvensavgift till staten. Avgiften tas ut för frekvenser som

- 1) i ett radiotillstånd enligt 39 § har anvisats en innehavare av nätkoncession,
- 2) i ett radiotillstånd enligt 39 § har anvisats en nätkoncessionshavares nät, vilket används för annan televisionsverksamhet än televisionsverksamhet som tjänar allmänintresset,

Betänkande KoUB 16/2020 rd

3) har anvisats försvarsmakten med stöd av ett radiotillstånd enligt 39 § eller en föreskrift som Transport- och kommunikationsverket har meddelat enligt 96 §.

289 §

Informationssamhällsavgift

Informationssamhällsavgiften utgör 0,12 procent av omsättningen för den televerksamhet som teleföretaget bedrivit i Finland under räkenskapsperioden före bestämmandet av avgiften. Om omsättningen dock understiger 300 000 euro, föreligger ingen betalningsskyldighet.

293 §

Tillsynsavgift för televisions- och radioverksamhet

Rundradion Ab samt utövare av televisions- eller radioverksamhet som har programkoncession enligt 22 § 1 mom. eller 34 § 1 mom. är skyldiga att betala tillsynsavgift för televisions- och radioverksamhet.

Avgiftsskyldigheten inträder det kalenderår under vilket det har förflutit sex månader från det att utövaren av televisions- eller radioverksamhet fick koncessionen. Tillsynsavgiften för televisions- och radioverksamhet återbetalas inte ens i det fall att verksamhetsutövaren upphör med sin verksamhet under kalenderåret.

301 a §

*Ersättning för **avlägsnad** nätverksutrustning ~~som ska avlägsnas~~*

Ägaren eller en annan innehavare av ett kommunikationsnät har rätt att av statens medel få full ersättning för nätverksutrustning som med stöd av 244 a § **1 mom. inte får användas eller med stöd av 3 mom. i den paragrafen** ålagts att bli avlägsnad, om nätverksutrustningen har tagits i bruk före ikraftträdandet av denna lag. Grunden för ersättningen är de faktiska kostnaderna för avlägsnande och ersättande av nätverksutrustningen och andra ekonomiska förluster. Ägaren eller en annan innehavare av ett kommunikationsnät ska sörja för att kostnaderna för avlägsnande och ersättande av utrustningen **eller för andra åtgärder** blir så små som möjligt. Beslut om ersättning fattas av Transport- och kommunikationsverket. Ett beslut om ersättning ska meddelas i samband med ett åläggande om avlägsnande enligt 244 a § **3 mom.** eller senast inom fyra månader från **åläggandet eller, om ett åläggande inte meddelats, senast inom fyra månader från det att en separat ansökan om ersättning har lämnats.**

Ersättning enligt 1 mom. kan också fås för nätverksutrustning som tagits i bruk efter ikraftträdandet av lagen, om grunden för **användningsförbudet eller** åläggandet att avlägsna utrustningen är en sådan betydande och väsentlig förändring i förhållandena eller någon annan orsak som ägaren eller en annan innehavare av kommunikationsnätet inte rimligen har kunnat förutse.

Betänkande KoUB 16/2020 rd

304 §

Transport- och kommunikationsverkets särskilda uppgifter

Utöver vad som föreskrivs någon annanstans i denna lag ska Transport- och kommunikationsverket

13) vara den nationella kontakt- och informationspunkt som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1807 om en ram för det fria flödet av andra data än personuppgifter i Europeiska unionen,

14) fungera som kontaktpunkt i frågor som gäller tillgängligheten i fråga om audiovisuella innehållstjänster,

15) vara nationell myndighet för cybersäkerhetscertifiering enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/881 om Enisa (*Europeiska unionens cybersäkerhetsbyrå*) och om cybersäkerhetscertifiering av information- och kommunikationsteknik och om upphävande av förordning (EU) nr 526/2013 (*cybersäkerhetsakten*),

16) övervaka de unionsomfattande maximipriser för samtalsterminering som anges i kommissionens delegerade akt som antas med stöd av artikel 75 i kodexdirektivet. Transport- och kommunikationsverket kan kräva att teleföretaget ändrar priserna för samtalsterminering, om prissättningen inte överensstämmer med kraven i den delegerade akten,

17) vid behov upprätthålla ett sådant oberoende jämförelseverktyg som avses i artikel 103.2 i kodexdirektivet samt på ansökan av dem som tillhandahåller *jämförelseverktyget* godkänna sådana oberoende jämförelseverktyg som uppfyller kraven i artikel 103.3 första stycket i kodexdirektivet.

308 §

Myndighetssamarbete

Kommunikationsministeriet, Transport- och kommunikationsverket, dataombudsmannen, konkurrensmyndigheterna, konsumentmyndigheterna, marknadskontroll- och produktsäkerhetsmyndigheterna samt Nationella audiovisuella institutet ska vid skötseln av uppgifter enligt denna lag samarbeta med varandra på ett ändamålsenligt sätt.

310 §

Särskild skyldighet att höra parter

Utöver vad som i förvaltningslagen föreskrivs om myndigheters skyldighet att höra parter, ska företrädare för teleföretag och användare innan beslut eller föreskrifter meddelas ges tillfälle att inom 30 dagar yttra sig om på kommunikationsmarknaden på ett betydande sätt inverkan

- 1) meddelanden om att koncessioner är lediga att sökas,
- 2) föreskrifter om teleområden,
- 3) numreringsbeslut,

Betänkande KoUB 16/2020 rd

- 4) beslut enligt 7, 7 a och 8—10 kap.,
- 5) beslutsförslag enligt 82 § 3 mom. som ändrats,
- 6) ändringar av koncessionsvillkoren,
- 7) återkallanden av koncession,
- 8) förnyanden av koncession,
- 9) beslut enligt 270 § 4 mom.

I undantagsfall får avvikelser göras från tidsfristen på 30 dagar.

Koncessionshavare och företrädare för teleföretag och användare ska innan ett beslut enligt 17 a § fattas ges tillfälle att yttra sig inom tre månader.

311 §

Transport- och kommunikationsverkets och statsrådets skyldighet att offentliggöra beslut och annan information

Transport- och kommunikationsverket ska offentliggöra geografiska kartläggningar och prognoser som avses i 51 a § till den del som de inte innehåller företagshemligheter, samt beslut som avses i 7, 7 a och 8—10 kap., föreskrifter om indelning i teleområden, numreringsbeslut och avgöranden i tvister mellan teleföretag så att de är tillgängliga för teleföretag och användargrupper.

Statsrådet ska offentliggöra meddelanden om att koncessioner är lediga att sökas samt koncessionsbeslut på det sätt som avses i 1 mom.

314 §

Transport- och kommunikationsverkets avgörande av tvister mellan företag

Transport- och kommunikationsverket ska avgöra tvister som med stöd av 7, 7 a och 8—10 kap. eller 304 § 2 mom. har inletts av teleföretag och andra företag senast fyra månader efter det att ärendet blev anhängigt. Tidsfristen gäller inte exceptionellt omfattande ärenden och inte heller tvister som annars har inletts under exceptionella förhållanden. De skyldigheter som i samband med beslutet åläggs parterna ska stämma överens med bestämmelserna i denna lag.

Om en tvist påverkar handeln mellan medlemsstaterna, ska Transport- och kommunikationsverket underrätta Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation om tvisten för att det ska ge ett yttrande. Om organet har underrättats om en gränsöverskridande tvist, får Transport- och kommunikationsverket inte avgöra ärendet förrän yttrandet har kommit in eller tidsfristen för att lämna yttrandet har löpt ut. Transport- och kommunikationsverkets avgörande ska ges senast en månad efter det att organets yttrande har inkommit.

Betänkande KoUB 16/2020 rd

315 §

Myndigheternas allmänna rätt att få information

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om uppgifter som regelbundet samlas in och lämnas ut till verket och om uppgifternas digitala form och sändandet av uppgifterna. Föreskrifterna kan gälla uppgifter som behövs för

- 1) tillsyn över efterlevnaden av villkoren för nätkoncession enligt 16 §,
- 2) att bereda en marknadsanalys eller ett beslut om betydande marknadsinflytande enligt 52 § eller för att övervaka fullgörandet av skyldigheterna enligt beslutet,
- 3) att bereda ett beslut om att utse en leverantör av samhällsomfattande tjänster som avses i 85 § eller övervaka efterlevnaden av skyldigheterna i beslutet,
- 4) att samla in information eller att informera enligt 304 § 1 mom. 6 punkten,
- 5) utarbetande av den geografiska kartläggning som avses i 51 a § 1 mom. och den prognos som avses i 51 a § 2 mom. samt för mottagande av meddelanden som avses i 51 a § 4 mom.

318 §

Utlämnande av information från myndigheter

Kommunikationsministeriet, Transport- och kommunikationsverket, dataombudsmannen, Konkurrens- och konsumentverket, marknadskontroll- och produktsäkerhetsmyndigheterna samt Nationella audiovisuella institutet har, trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller utlämnande av uppgifter, rätt att till varandra lämna ut dokument som de fått eller upprättat i samband med skötseln av sina uppgifter enligt lag samt att för varandra röja sekretessbelagd information, om det är nödvändigt för skötseln av deras lagstadgade uppgifter.

Kommunikationsministeriet och Transport- och kommunikationsverket har rätt att lämna ut sekretessbelagda dokument till och röja sekretessbelagd information för kommissionen, Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation och för tillsynsmyndigheterna i andra EES-stater, om det är nödvändigt för tillsynen över kommunikationsmarknaden. Transport- och kommunikationsverket har rätt att lämna ut en sekretessbelagd handling som det har fått med stöd av 170 § 1 mom. 7 punkten, 171 § samt 275 § 1 och 2 mom., och att röja sekretessbelagd information för tillsynsmyndigheten i en annan EES-stat och för den samarbetsgrupp som avses i artikel 11 i direktivet om nät- och informationssäkerhet, om det är nödvändigt med tanke på övervakningen av nät- och informationssäkerheten, och utlämnandet inte äventyrar intressen gällande säkerhet och företagshemligheter för de aktörer som avses i de paragrafer som nämns ovan eller konfidentialiteten i fråga om de uppgifter som lämnas ut.

Betänkande KoUB 16/2020 rd

321 §

Rätt för myndigheter som tar emot nödmeddelanden att få information

Teleföretag är skyldiga att till **nödcentralen**, sjöräddningscentralen, sjöräddningsundercentralen och polisen för behandling lämna ut

1) lokaliseringssuppgifter om det abonnemang eller den terminalutrustning som ett nödmeddelande har sänts från samt uppgifter om abonnemangets identifieringssuppgifter, abonnent, användare och installeringsadress, och

2) lokaliseringssuppgifter om det abonnemang eller den terminalutrustning som använts av den person som är föremål för nödmeddelandet samt uppgifter om abonnemangets identifieringssuppgifter, abonnent, användare och installeringsadress, om den myndighet som tagit emot nödmeddelandet har grundad anledning att anta att personen i fråga befinner sig i uppenbar nöd eller i omedelbar fara.

325 §

Transport- och kommunikationsverkets inspektionsrätt

Transport- och kommunikationsverket kan låta en oberoende expert utföra tekniska säkerhets- och funktionsinspektioner samt inspektioner av satellittjänstteknik. På en sådan expert ska bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas när han eller hon sköter uppgifter enligt denna paragraf. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen. Det teleföretag som är föremål för en teknisk säkerhets- och funktionsinspektion som utförs av en oberoende expert svarar för kostnaderna för inspektionen.

333 §

Påföljdsavgift för teleföretag

Ett teleföretag som bryter mot en skyldighet som ålagts företaget med stöd av 53, 53 a, 54 eller 55 § eller mot ett åtagande som har bestämts vara bindande enligt 81 a § och som trots uppmaning inte inom en skälig tid, minst tre månader, rättar sitt förfarande, kan påföras påföljdsavgift. Påföljdsavgift kan också påföras ett företag som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet lämnar vilseledande, felaktiga eller bristfälliga uppgifter i samband med ett förfarande som avses i 51 a § och som trots uppmaning inte inom en skälig tid, minst tre månader, rättar sitt förfarande.

Betänkande KoUB 16/2020 rd

336 §

Förbud mot oskäligen avtalsvillkor vid tillhandahållande av kommunikationstjänster

Transport- och kommunikationsverket får, om det behövs för att skydda konsumenterna, förbjuda fortsatt användning av avtalsvillkor som strider mot 107 § eller förbjuda upprepade användning av sådana eller jämförbara avtalsvillkor.

339 §

Avbrytande av vidareändring av televisionsprogramutbud och programutbud i beställ-tv

Statsrådet får för högst en månad bestämma att vidareändring av televisionsprogramutbud och programutbud i beställ-tv med ursprung utanför Finland ska avbrytas, om man i programutbudet på ett uppenbart sätt och upprepade gånger

- 1) gör sig skyldig till hets mot folkgrupp enligt 11 kap. 10 § i strafflagen eller till grov hets mot folkgrupp enligt 11 kap. 10 a § i strafflagen,
- 2) grovt bryter mot bestämmelserna i 6 § i lagen om bildprogram,
- 3) gör sig skyldig till offentlig uppmaning till brott i terroristiskt syfte enligt 34 a kap. 1 § 1 mom. 2 punkten i strafflagen.

Om en utövare av televisionsverksamhet som är ansvarig för ett i 1 mom. avsett televisionsprogramutbud eller en leverantör av beställ-tv som är ansvarig för i 1 mom. avsett programutbud i beställ-tv har etablerat sig i en EES-stat, ska det förfarande som anges i artikel 3.2 och 3.3 i direktivet om audiovisuella medietjänster iakttas när det bestäms att vidareändringen av televisionsprogrammet ska avbrytas. Om utövaren av televisionsverksamhet har etablerat sig i en stat som inte hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet men som är part i Europarådets televisionskonvention, ska det förfarande som föreskrivs i artiklarna 24.1 och 24.2 i den konventionen iakttas när det bestäms att vidareändringen av televisionsprogramutbudet ska avbrytas.

344 §

Ändringssökande i förvaltningsdomstol

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019). Vad som föreskrivs i den lagen ska också iakttas i fråga om sökande av ändring i kommunala myndigheters beslut.

Den beslutsfattande myndigheten eller det anmälda organet får i fråga om andra beslut än sådana som avses i 233 och 235 § bestämma att beslutet ska iakttas trots ändringssökande, om inte den myndighet där ändring söktes bestämmer något annat.

Ett i 213 § avsett beslut av Transport- och kommunikationsverket om överlåtelse av sändningsrätt ska med avvikelse från 2 mom. iakttas trots ändringssökande, om inte den myndighet där ändring söktes bestämmer något annat.

Betänkande KoUB 16/2020 rd

345 §

Överklagande hos högsta förvaltningsdomstolen

Med avvikelse från vad som föreskrivs i lagen om rättegång i förvaltningsärenden får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen i beslut som

- 1) statsrådet har fattat med stöd av denna lag,
 - 2) Transport- och kommunikationsverket har fattat med stöd av 52, 53, 53 a, 54 § eller 55 § eller som gäller tillsynen över att sådana beslut följs,
 - 3) Transport- och kommunikationsverket har fattat med stöd av 85 §,
 - 4) Transport- och kommunikationsverket har fattat med stöd av 314 § och som gäller tillsynen över att EU:s roamingförordning följs,
 - 5) marknadsdomstolen har fattat med stöd av denna lag, med undantag för sådana beslut enligt 336 och 337 § som överklagas på det sätt som anges i lagen om rättegång i marknadsdomstolen.
- Sådana beslut av statsrådet och Transport- och kommunikationsverket som avses i 2 mom. 1—3 punkten ska iakttas trots ändringssökande, om inte den myndighet där ändring söks bestämmer något annat. Besvären ska behandlas skyndsamt.

Denna lag träder i kraft den 2020.

Bestämmelserna i 3 § 1, 2, 20, 26, 36 a och 36 b punkten, 6 § 4 mom., 25 § 1 mom. 3 punkten, 28 § 1 mom., 30 § 5 mom., 32 § 1 mom. 1 punkten, 206 §, 209 § 4 mom., 211, 216, 217 a, 220, 221 § 1 mom. 1 punkten, 222 §, 26 a kap., 304 § 1 mom. 14 punkten och 339 § träder dock i kraft ~~re-~~ den 2020.

Bestämmelserna i 17 a och 17 b § i denna lag tillämpas endast på nätkoncessioner som beviljas efter ikraftträdandet av denna lag.

Bestämmelserna i 56 och 59 §, 61 § 3 mom., 61, 65 och 67—69 §, 71 § 4 mom., 71 § 5 mom. 5 punkten, 74 §, 75 § 1 mom., 77 §, 80 § 1 mom. och 81 a—81 c § i denna lag tillämpas först efter det att Transport- och kommunikationsverket första gången har fattat ett beslut om betydande marknadsinflytande enligt 52 § och till följd av detta för teleföretag eller andra företag fastställt rättigheter och skyldigheter enligt denna lag.

Bestämmelserna i 26 § 3 mom. 8 punkten i denna lag tillämpas på programkoncessioner som beviljas efter ikraftträdandet av denna lag.

Bestämmelserna i 65 § 1 mom. i denna lag tillämpas från och med den 31 december 2023.

Bestämmelserna i 108 a § 1 och 2 mom. i denna lag tillämpas på avtal som ingås efter ikraftträdandet av denna lag.

Bestämmelserna i 109 § 2 mom. i denna lag tillämpas på avtal som ingås efter ikraftträdandet av denna lag.

Bestämmelserna i 134 a § i denna lag tillämpas på avtal som ingås efter ikraftträdandet av denna lag.

Bestämmelserna i 244 a § i denna lag tillämpas också på nätverksutrustning som tagits i bruk före ikraftträdandet av denna lag.

Bestämmelserna i 289 § 3 mom. tillämpas från och med den 1 mars 2021.

2.

Lag

om ändring av 25 § i fordonslagen

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 25 § i fordonslagen (1090/2002), sådan den lyder i lagarna 1042/2014, 321/2017 och 130/2019, ett nytt 7 mom. som följer:

25 §

Fordons konstruktion, manöverorgan och utrustning

Om det i ett nytt fordon i kategori M som **släppts ut** på marknaden finns en fast installerad bilradiomottagare, ska mottagaren kunna ta emot och återge digitala och analoga markbundna radiosändningar.

Denna lag träder i kraft den 20 . Lagen tillämpas på nya fordon i kategori M som **släppts ut på marknaden den 1 mars 2021** eller därefter.

3.

Lag

om ändring av lagen om bildprogram

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om bildprogram (710/2011) 1 och 2 §, rubriken för 2 kap., 8 §, 20 § 1 mom., 25 §, 26 § 1 och 2 mom. och 27 § 6 punkten, av dem 8 §, 20 § 1 mom., 25 § samt 26 § 1 och 2 mom. sådana de lyder i lag 673/2013, samt
fogas till lagen en ny 7 a och en ny 23 a § samt till 27 § en ny 7 punkt som följer:

Betänkande KoUB 16/2020 rd

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att skydda barn från bildprogram som är skadliga för deras utveckling.

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på tillhandahållande av och tillsyn över tillhandahållande av bildprogram i Finland, om programmen tillhandahålls i sådan televisionsverksamhet eller sådan beställ-TV som omfattas av lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014). På annat tillhandahållande av och tillsyn över tillhandahållande av bildprogram i Finland tillämpas lagen, om

1) programmen tillhandahålls av en sammanslutning eller näringsidkare som är registrerad i Finland eller har ett verksamhetsställe i Finland,

2) programmen tillhandahålls av en person som är finsk medborgare eller är varaktigt bosatt i Finland, eller

3) beslutet om tillhandahållande av programmet har fattats i Finland.

På ett bildprogram som ingår i ett utanför Finland producerat programutbud och som tillhandahålls i Finland samtidigt som den ursprungliga sändningen tillämpas endast 4 § 1—3 mom. samt 7 och 25—29 §.

Därtill tillämpas på sådana i 3 § 36 a punkten i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation avsedda videodelningsplattformstjänster vars leverantör enligt 226 b § i den lagen anses vara etablerad i Finland bestämmelserna i 7 a, 8, 19, 20, 23 a och 25—28 § i denna lag.

2 kap.

Tillhandahållande av bildprogram och videodelningsplattformstjänster

7 a §

Skydd av barn från skadliga bildprogram i videodelningsplattformstjänster

Leverantörer av videodelningsplattformar ska vidta lämpliga åtgärder för att skydda barn från sådana bildprogram som kan vara skadliga för barns utveckling. Åtgärderna ska stå i proportion till de berörda bildprogrammets art och den potentiella skada som de kan orsaka, med beaktande av videodelningsplattformens storlek och den tillhandahållna tjänstens art. Åtgärderna får inte leda till förhandskontroll eller uppladdningsfiltrering av innehållet på plattformen.

Betänkande KoUB 16/2020 rd

8 §

Uppförandekoder

Leverantörer av bildprogram och videodelningsplattformar kan ta fram uppförandekoder för att skydda barn från skadligt innehåll och för att främja medieföstran. Nationella audiovisuella institutet kan kontrollera att uppförandekoderna stämmer överens med denna lag.

20 §

Reaktioner från allmänheten

Nationella audiovisuella institutet tar emot reaktioner från allmänheten kring tillhandahållandet av bildprogram som är skadliga för barns utveckling och kring lämpligheten hos de åtgärder som avses i 7 a §.

23 a §

Informationsskyldighet för leverantörer av videodelningsplattformar

Leverantörer av videodelningsplattformar ska på begäran lämna till Nationella audiovisuella institutet sådana uppgifter som behövs för tillsynen över efterlevnaden av denna lag.

25 §

Anmärkning och vite

Om en leverantör av bildprogram försummar sina skyldigheter enligt 6 § 2—5 mom. eller 7 § eller en leverantör av videodelningsplattformar försummar sina skyldigheter enligt 7 a eller 23 a §, kan Nationella audiovisuella institutet uppmana leverantören att fullgöra sina skyldigheter. Institutet kan förena uppmaningen med vite. Bestämmelser om vite finns i viteslagen (1113/1990).

26 §

Tillsynsavgift

För att täcka kostnaderna för tillsynen över tillhandahållandet av bildprogram och videodelningsplattformstjänster tas det ut en tillsynsavgift till Nationella audiovisuella institutet.

Skyldiga att betala tillsynsavgift är sammanslutningar och personer som omfattas av anmälningsskyldigheten enligt 4 § och sådana leverantörer av videodelningsplattformar på vilka lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation tillämpas.

Betänkande KoUB 16/2020 rd

27 §

Tillsynsavgiftens storlek

De årliga tillsynsavgifterna för tillhandahållande av bildprogram är följande:

-
- 6) riksomfattande televisionsprogramutbud 600 euro,
 - 7) videodelningsplattformstjänster 400 euro.

Denna lag träder i kraft den 20.

4.

Lag

om ändring av lagen om varningsmeddelanden

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om varningsmeddelanden (466/2012) 1 och 3—8 §, av dem 5 § sådan den lyder i lag 1008/2018, som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på varningsmeddelanden som myndigheterna utfärdar för förmedling i radio, television och annan teleterminalutrustning.

Bestämmelser om riktade myndighetsmeddelanden finns i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014).

Bestämmelser om myndigheternas skyldighet att informera och ge handledning och råd på annat sätt än genom varningsmeddelanden utfärdas separat.

Betänkande KoUB 16/2020 rd

3 §

Behöriga myndigheter

- Varningsmeddelanden får utfärdas av
- 1) räddningsmyndigheter som avses i 26 § i räddningslagen (379/2011),
 - 2) polisinsrättningar,
 - 3) gränsbevakningsmyndigheter som avses i 4 § i lagen om gränsbevakningsväsendets förvaltning (577/2005),
 - 4) Nödcentralsverket,
 - 5) Polisstyrelsen,
 - 6) riksomfattande enheter under Polisstyrelsen enligt 1 § 2 mom. i polisförvaltningslagen (110/1992),
 - 7) Strålsäkerhetscentralen,
 - 8) Meteorologiska institutet,
 - 9) Trafikledsverket,
 - 10) Transport- och kommunikationsverket,
 - 11) Livsmedelsverket,
 - 12) Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården,
 - 13) Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet,
 - 14) ett ministerium,
 - 15) Statens ämbetsverk på Åland.

4 §

Utfärdande av varningsmeddelanden

Ett varningsmeddelande kan utfärdas om det är nödvändigt för att varna allmänheten när det har inträffat en farlig händelse som kan innebära fara för människors liv eller hälsa eller omfattande skada eller förstörelse av egendom.

Den behöriga myndigheten ska när den utfärdar ett varningsmeddelande besluta om hur meddelandet ska riktas geografiskt till riksomfattande nivå eller regionalt utifrån farans art och andra väsentliga omständigheter med tanke på varningen för faran.

Ett varningsmeddelande kan dessutom utfärdas när den farliga situation som gett upphov till utfärdandet av ett varningsmeddelande är över.

Närmare bestämmelser om innehållet i ett varningsmeddelande och om utfärdande av varningsmeddelanden får utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 §

Förmedling av varningsmeddelanden till allmänheten

Varningsmeddelanden förmedlas till allmänheten i radio och till den applikation för teleterminalutrustning som tillhandahålls av Nödcentralsverket.

Varningsmeddelanden kan dessutom förmedlas i television, om den utfärdande myndigheten beslutar det.

Betänkande KoUB 16/2020 rd

Varningsmeddelanden ska förmedlas till allmänheten omedelbart.

Varningsmeddelandens innehåll får inte ändras vid förmedlingen.

Bestämmelser om skyldigheten för teleföretag och utövare av televisions- eller radioverksamhet att förmedla meddelanden från myndigheterna finns i 243 § 1 mom. 15 punkten och 279 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014) samt i 7 § 2 mom. 7 punkten i lagen om Rundradion Ab (1380/1993).

6 §

De språk som ska användas i varningar till allmänheten

Varningsmeddelanden ska i enlighet med 32 § i språklagen (423/2003) utfärdas på både finska och svenska.

Om en sådan farlig händelse som avses i 4 § 1 mom. har inträffat eller fått följder inom det område som enligt 4 § i sametingslagen (974/1995) är samernas hembygdsområde, ska varningsmeddelandet inom det området dessutom utfärdas på samiska.

7 §

Processen med att utfärda varningsmeddelanden

Den behöriga myndigheten översänder varningsmeddelandet till Nödcentralsverket.

Nödcentralsverket förmedlar varningsmeddelandet till **applikationen** för teleterminalutrustning samt till Rundradion Ab för distribution i radio och television.

Närmare bestämmelser om översändande av varningsmeddelanden till Nödcentralsverket och om förmedling av varningsmeddelanden till Rundradion Ab samt till **applikationen** för teleterminalutrustning får utfärdas genom förordning av statsrådet.

8 §

Översättning av varningsmeddelanden

Nödcentralsverket ska vid behov bistå de myndigheter som avses i 3 § 1—3 och 15 punkten vid översättningen av varningsmeddelanden till det andra nationalspråket. Den myndighet som utfärdar ett varningsmeddelande svarar för att innehållet i meddelandet och dess översättning är korrekt.

Närmare bestämmelser om översättning av varningsmeddelanden får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag

om ändring av 161 § i markanvändnings- och bygglagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i markanvändnings- och bygglagen (132/1999) 161 § 6 mom., sådant det lyder i lag 918/2014, som följer:

161 §

Placeringen av samhällstekniska anordningar

Bestämmelser om placeringen av telekablar, basstationer och radiomaster på en fastighet som ägs eller innehas av någon annan finns i 28 kap. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014). Bestämmelser om placeringen av telekablar på vägområde finns i 42 a § i lagen om trafiksystem och landsvägar (503/2005).

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag

om ändring av 2 kap. 14 § i konsumentskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i konsumentskyddslagen (38/1978) 2 kap. 14 §, sådan den lyder i lag 1211/2013, som följer:

Betänkande KoUB 16/2020 rd

2 kap.

Marknadsföring samt förfaranden i kundrelationer

14 §

Kostnader för telefonkommunikation

Vid telefonkommunikation som gäller ett avtal om konsumtionsnyttigheter som näringsidkaren har ingått får näringsidkaren inte anlita en tjänst för vars användning konsumenten orsakas kostnader som överstiger taxan i konsumentens anslutningsavtal.

Om näringsidkaren bryter mot bestämmelserna i denna paragraf, har konsumenten rätt att få ersättning av näringsidkaren för de telefonkostnader som överstigit taxan i konsumentens anslutningsavtal.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors 26.11.2020

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Suna Kymäläinen sd
vice ordförande Ari Torniainen cent
medlem Sandra Bergqvist sv
medlem Seppo Eskelinen sd
medlem Juho Kautto vänst
medlem Jouni Kotiaho saf (delvis)
medlem Johan Kvarnström sd
medlem Joonas Könttä cent
medlem Sheikki Laakso saf
medlem Matias Marttinen saml
medlem Jenni Pitko gröna (delvis)
medlem Mirka Soinikoski gröna
medlem Kari Tolvanen saml
medlem Paula Werning sd (delvis)
ersättare Jari Ronkainen saf.

Sekreterare var

utskottsråd Juha Perttula.

Betänkande KoUB 16/2020 rd
Reservation 1

RESERVATION 1

Motivering

I propositionen föreslås det att lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation ändras. Genom propositionen genomförs nationellt direktivet om en europeisk kodex för elektronisk kommunikation (teledirektivet) och ändringarna i direktivet om audiovisuella medietjänster (AVMS-direktivet). I samband med genomförandet av direktiven föreslås också enskilda ändringar i lagstiftningen till följd av andra EU-rättsakter och nationella behov. Propositionen innehåller flera ändringar bland annat i bestämmelserna om koncessioner för mobilnät, betydande marknadsinflytande och överlåtelse av nyttjanderätt, samhällsomfattande kommunikationstjänster, användarnas och abonnenternas rättigheter, kommunikationsnätets säkerhet, varningsmeddelanden, audiovisuella medietjänster och myndigheternas verksamhet.

Likaså föreslås det i propositionen att lagen om bildprogram, lagen om varningsmeddelanden, markanvändnings- och bygglagen samt konsumentskyddslagen ändras. Propositionen hänför sig också till det strategiska målet om ett livskraftigt Finland i statsminister Marins regeringsprogram. I enlighet med regeringsprogrammet är målet en fungerande kommunikation och informationsförmedling samt tryggnad av en hög konsumentskyddsnivå. En del av de förslag som nu lagts fram hänför sig till rent nationella behov och nationell reglering. Till de förslag som utgår från rent nationella behov hör till exempel bestämmelserna om bedrivande av lokal televerksamhet i liten skala inom ett avgränsat område utan koncession av statsrådet, koncessionsvillkoren om nätteknisk överföringshastighet, bestämmelserna om spärrning av tillgång till information, slopande av separat prissättningen för riksomfattande abonnentnummer samt bestämmelserna om textningskvalitet.

Utöver detta har det nationella handlingsutrymmet använts bland annat i fråga om längden på tidsbegränsade telefonabonnemang, där teledirektivet endast fastställer en maximilängd på 24 månader. Det nationella handlingsutrymmet har också utnyttjats i fråga om tillämpningsområdet för samhällsomfattande tjänster. När det gäller varningsmeddelanden har man kommit fram till en applikationsbaserad lösning. Direktivet möjliggör också centraliserade lösningar som baserar sig till exempel på textmeddelanden.

Sannfinländarnas utskottsgrupp stöder ett flertal av målen med lagförslaget eftersom de åtminstone delvis är ett sätt att möta dagens utmaningar och de förändringar som allmänt sker i fråga om cybersäkerheten och den nationella säkerheten. Det ser vi som positivt. Likaså anser vår utskottsgrupp att tillgången till bredband och kommunikationstjänster samt tjänsternas tillgänglighet har gått i rätt riktning och att ändringarna ytterligare förbättrar konsumenternas rättigheter. Ett bra exempel på detta är inte minst längden på tidsbegränsade telefonabonnemang (max. 24 månader).

Vår utskottsgrupp är också nöjd med att hastigheten för samhällsomfattande tjänster genom förordning höjs till 5 mbit/s jämfört med nuvarande 2 mbit/s. Likaså är vi som grupp nöjda med att FM och digitala DAB-radio blir obligatoriska utrustningar om radioutrustning installeras i en bil i kategori M. Då förbättras bland annat tillgängligheten för varningsmeddelanden bland medborgarna jämfört med nuläget.

Betänkande KoUB 16/2020 rd

Reservation 1

Sannfinländarnas utskottsgrupp anser dock att det största hotet i reformen är att lagarna ändras just till de delar det är meningen att propositionen ska skapa begränsningar i fråga om yttrandefriheten. Bestämmelsen om vanlig hets mot folkgrupp är otydlig och har lett till en politisk jakt på enskilda personer också när de utövat grundläggande rättigheter som omfattas av religionsfriheten. Den ifrågavarande bestämmelsen skiljer inte mellan ett sanningsenligt eller ett falsk påstående, och offentliggörandet av sanningsenlig information kan tolkas som kränkning eller förtal. I praktiken har bestämmelsen nästan uteslutande använts för att fördöma kritik av muslimer och islam. Likväl har det framgått att till exempel en riksdagsledamot i oppositionsläget har blivit utsatt för en hetsjakt med stöd av bestämmelsen i fråga efter att ha citerat Bibeln. Detta kan således leda till en situation där till exempel en tv-kanal kan förlora sin koncession genom att sända ett diskussionsprogram där deltagarna diskuterar tolkningen av Bibeln. Det står i skarp kontrast med yttrandefriheten, den grundläggande pelaren i västvärldens fria samhälle. Med tanke på yttrandefriheten är det bästa alternativet att begränsa kriminaliseringen enligt 11 kap. 10 § i strafflagen så att den endast gäller hot eller spridning av falsk information. Eftersom detta uppenbarligen inte kommer att ske, bör propositionen preciseras så att hänvisningarna till grundformen av hets mot folkgrupp stryks ur lagförslaget och att endast hänvisningarna till den grova gärningsformen och till offentlig uppmaning till brott i terroristiskt syfte bibehålls.

Förslag

Vi föreslår

att riksdagen godkänner lagförslagen enligt betänkandet, men 25 § 1 mom. 3 punkten, det inledande stycket i 28 § 1 mom., 32 § 1 mom. 1 punkten, 36 § 1 mom. 3 punkten, 40 § 8 mom., 226 c § 1 mom. 1 punkten underpunkt e och 339 § 1 mom. 1 punkten i lagförslag 1 med ändringar (*Reservationens ändringsförslag*).

Reservationens ändringsförslag

25 §

Beviljande av programkoncession

Transport- och kommunikationsverket ska bevilja sökande programkoncession enligt 22 § 1 mom. om

3) det inte finns uppenbar anledning att misstänka att sökanden bryter mot denna lag eller bestämmelserna i 6 § i lagen om bildprogram (710/2011) om iakttagande av åldersgränser för bildprogram, eller att sökanden gör sig skyldig till ~~hets mot folkgrupp enligt 11 kap. 10 § i strafflagen (39/1889)~~, grov hets mot folkgrupp enligt 11 kap. 10 a § i ~~det kapitlet~~ strafflagen (39/1889) eller offentlig uppmaning till brott i terroristiskt syfte enligt 34 a kap. 1 § 1 mom. 2 punkten i strafflagen, och

Betänkande KoUB 16/2020 rd
Reservation 1

28 §

Kortvarig programkoncession

Transport- och kommunikationsverket ska bevilja programkoncession för kortvarig televisions- och radioverksamhet i ett digitalt markbundet masskommunikationsnät utan sådant förfarande som anges i 23 och 25 §, om det inte finns uppenbar anledning att misstänka att sökanden bryter mot denna lag eller bestämmelserna i 6 § i lagen om bildprogram om iakttagande av åldersgränser för bildprogram, eller att sökanden gör sig skyldig till ~~hets mot folkgrupp enligt 11 kap. 10 § i strafflagen~~, grov hets mot folkgrupp enligt 11 kap. 10 a § i ~~det kapitlet~~ strafflagen eller offentlig uppmaning till brott i terroristiskt syfte enligt 34 a kap. 1 § 1 mom. 2 punkten i strafflagen och verksamheten

- 1) pågår högst tre månader, eller
 - 2) per vecka pågår högst tolv timmar.
-

32 §

Återkallande av programkoncession

Koncessionsmyndigheten kan återkalla en koncession helt eller delvis, om

- 1) koncessionshavaren upprepade gånger och allvarligt har brutit mot denna lag, mot bestämmelserna i 62 § 2 mom. 1 punkten i lotterilagen (1047/2001) om försäljning eller förmedling av lotter, mot bestämmelserna i 6 § i lagen om bildprogram om iakttagande av åldersgränser för bildprogram eller mot de koncessionsvillkor som avses i 27 eller 37 § i denna lag, eller har gjort sig skyldig till ~~hets mot folkgrupp enligt 11 kap. 10 § i strafflagen~~, grov hets mot folkgrupp enligt 11 kap. 10 a § i ~~det kapitlet~~ strafflagen eller offentlig uppmaning till brott i terroristiskt syfte enligt 34 a kap. 1 § 1 mom. 2 punkten i strafflagen,
-

36 §

Beviljande av programkoncession för analog radioverksamhet

Transport- och kommunikationsverket ska bevilja en sökande programkoncession enligt 34 §, om

- 3) det inte finns uppenbar anledning att misstänka att sökanden bryter mot denna lag eller gör sig skyldig till ~~hets mot folkgrupp enligt 11 kap. 10 § i strafflagen~~, grov hets mot folkgrupp enligt 11 kap. 10 a § i ~~det kapitlet~~ strafflagen eller offentlig uppmaning till brott i terroristiskt syfte enligt 34 a kap. 1 § 1 mom. 2 punkten i strafflagen.
-

Betänkande KoUB 16/2020 rd
Reservation 1

40 §

Beviljande av radiotillstånd

Radiotillstånd beviljas av Transport- och kommunikationsverket. I ansökan ska de uppgifter lämnas som Transport- och kommunikationsverket begär och som behövs för handläggningen av ansökan.

Radiotillstånd för radiofrekvenser som har anvisats för att användas av elektroniska kommunikationstjänster ska beviljas inom sex veckor från det att Transport- och kommunikationsverket fått in alla dokument som behövs för att avgöra ärendet. Transport- och kommunikationsverket kan förlänga tidsfristen på sex veckor med högst åtta månader, om det behövs för att säkerställa att ansökningsförfarandet är opartiskt, skäligt, klart och öppet för insyn, för komplettering av ansökningarna eller av andra särskilda skäl. En förlängning av tidsfristen ska meddelas offentligt.

Om beviljandet av ett enskilt radiotillstånd kan påverka den allmänna utvecklingen av kommunikationsmarknaden, ska Transport- och kommunikationsverket höra och samarbeta med kommunikationsministeriet när det bereder tillståndsbeslutet. Om beviljandet av radiotillståndet kan få avsevärda följder för den allmänna utvecklingen av kommunikationsmarknaden eller uppenbart avsevärda följder för den nationella säkerheten ska radiotillståndet beviljas av statsrådet.

Radiotillstånd beviljas för högst tio år åt gången. Radiotillstånd för radiosändare som används för televerksamhet som kräver nätkoncession enligt 6 § eller för utövande av digital televisions- och radioverksamhet enligt 22 § eller analog radioverksamhet enligt 34 § beviljas dock för högst 20 år åt gången.

En aktör som fått koncession i ett auktionsförfarande enligt 11 § eller som fått en sådan koncession genom överföring beviljar Transport- och kommunikationsverket på ansökan radiotillstånd efter det att koncessionshavaren har betalat den första posten av den koncessionsavgift som avses i 287 §.

Radiotillstånd för i 34 § 2 mom. avsedd verksamhet som pågår i högst tre månader får beviljas på nytt för samma eller delvis samma täckningsområde och till samma verksamhetsutövare eller för tillhandahållande av huvudsakligen samma programutbud tidigast två månader från det att det föregående radiotillståndet upphörde att gälla. Vad som föreskrivs ovan gäller dock inte verksamhet som är tillfällig eller av annan orsak inte är fortlöpande eller regelbunden.

För sådan i 34 § 2 mom. avsedd radioverksamhet i liten skala som utövas på ett begränsat område beviljas radiotillstånd för högst ett år åt gången.

Radiotillstånd för i 34 § 2 mom. avsedd verksamhet ska beviljas om det inte finns uppenbar anledning att misstänka att sökanden bryter mot denna lag eller att sökanden gör sig skyldig till ~~hets mot folkgrupp enligt 11 kap. 10 § i strafflagen eller~~ grov hets mot folkgrupp enligt 11 kap. 10 a § i ~~det kapitlet~~ strafflagen eller offentlig uppmaning till brott i terroristiskt syfte enligt 34 a kap. 1 § 1 mom. 2 punkten i den lagen.

226 c §

Skyldigheter som tillämpas på leverantörer av videodelningsplattformar

Videodelningsplattformstjänster ska ha användningsvillkor. Leverantörer av videodelningsplattformar ska i användningsvillkoren inkludera bestämmelser

Betänkande KoUB 16/2020 rd
Reservation 1

1) som förbjuder uppladdning på videodelningsplattformen av sådana program, användargenererade videor eller audiovisuella kommersiella meddelanden som innehåller

a) en offentlig uppmaning till brott i terroristiskt syfte som är straffbar enligt 34 a kap. 1 § 1 mom. 2 punkten i strafflagen,

b) spridning av pornografisk bild som är straffbar enligt 17 kap. 18 § 1 mom. 1 punkten i strafflagen,

c) grov spridning av barnpornografisk bild som är straffbar enligt 17 kap. 18 a § i strafflagen,

d) spridning av våldsskildring som är straffbar enligt 17 kap. 17 § i strafflagen,

~~e) hets mot folkgrupp som är straffbar enligt 11 kap. 10 § i strafflagen,~~

e) grov hets mot folkgrupp som är straffbar enligt 11 kap. 10 a § i strafflagen, och

2) enligt vilka kraven i 2 kap. 2 § i konsumentskyddslagen, 9 kap. i tobakslagen, 7 kap. i alkohollagen och 91—94 § i läkemedelslagen ska iaktas i fråga om audiovisuella kommersiella meddelanden som ingår i program och i användargenererade videor.

Leverantörer av videodelningsplattformar ska vidta behövliga åtgärder för att säkerställa att

1) det i videodelningsplattformstjänsten används mekanismer med hjälp av vilka användarna kan ange eller rapportera sådant innehåll som avses i 1 mom. 1 punkten,

2) det i videodelningsplattformstjänsten används mekanismer med hjälp av vilka det för användarna förklaras hur de angivelser eller rapporter som avses i 1 punkten har beaktats,

3) videodelningsplattformstjänsten tillhandahåller en funktion som gör det möjligt för användare att rapportera om videorna innehåller audiovisuella kommersiella meddelanden, och

4) användarna av videodelningsplattformstjänsten tydligt informeras om när program eller användargenererade videor innehåller audiovisuella kommersiella meddelanden, om sådana meddelanden har rapporterats i enlighet med punkt 3 eller leverantören av videodelningsplattformen känner till dem.

Den som tillhandahåller en videodelningsplattform ska iaktta kraven i 214 § 1 mom., 2 kap. 2 § i konsumentskyddslagen, 9 kap. i tobakslagen, 7 kap. i alkohollagen och 91, 91 a—91 c, 92 a och 93 § i läkemedelslagen i fråga om sådana audiovisuella kommersiella meddelanden som leverantören marknadsför, säljer eller ordnar.

De åtgärder som avses i 2 mom. ska stå i rätt proportion till det berörda innehållets art och till den potentiella skada som innehållet kan orsaka, med beaktande av videodelningsplattformstjänstens storlek och den tillhandahållna tjänstens art, den potentiella skada som den kan orsaka samt rättigheterna för leverantörer av videodelningsplattformar och användare som skapat eller laddat ned innehållet på videodelningsplattformen. De åtgärder som avses i denna paragraf får inte leda till förhandskontroll eller uppladdningsfiltrering av innehållet på plattformen.

339 §

Avbrytande av vidareändring av televisionsprogramutbud och programutbud i beställ-tv

Statsrådet får för högst en månad bestämma att vidareändring av televisionsprogramutbud och programutbud i beställ-tv med ursprung utanför Finland ska avbrytas, om man i programutbudet på ett uppenbart sätt och upprepade gånger

1) gör sig skyldig till ~~hets mot folkgrupp enligt 11 kap. 10 § i strafflagen eller till~~ grov hets mot folkgrupp enligt 11 kap. 10 a § i strafflagen,

2) grovt bryter mot bestämmelserna i 6 § i lagen om bildprogram,

Betänkande KoUB 16/2020 rd
Reservation 1

3) gör sig skyldig till offentlig uppmaning till brott i terroristiskt syfte enligt 34 a kap. 1 § 1 mom. 2 punkten i strafflagen.

Om en utövare av televisionsverksamhet som är ansvarig för ett i 1 mom. avsett televisionsprogramutbud eller en leverantör av beställ-tv som är ansvarig för i 1 mom. avsett programutbud i beställ-tv har etablerat sig i en EES-stat, ska det förfarande som anges i artikel 3.2 och 3.3 i direktivet om audiovisuella medietjänster iaktas när det bestäms att vidareändningen av televisionsprogrammet ska avbrytas. Om utövaren av televisionsverksamhet har etablerat sig i en stat som inte hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet men som är part i Europarådets televisionskonvention, ska det förfarande som föreskrivs i artiklarna 24.1 och 24.2 i den konventionen iaktas när det bestäms att vidareändningen av televisionsprogramutbudet ska avbrytas.

Helsingfors 26.11.2020

Sheikki Laakso saf
Jari Ronkainen saf

Betänkande KoUB 16/2020 rd
Reservation 2

RESERVATION 2

Motivering

I 6 § 4 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation föreskrivs följande: "Med avvikelse från vad som föreskrivs i 1 mom. krävs nätkoncession inte för tillhandahållande av lokala nättjänster i liten skala i ett sådant mobilnät där det bedrivs allmän televerksamhet inom ett begränsat område, om nättjänsten tillhandahålls inom det frekvensområde som anvisats för sådan användning i en statsrådsförordning som utfärdats med stöd av 95 § 1 mom."

Syftet med bestämmelsen är att möjliggöra lokal televerksamhet i liten skala inom ett avgränsat geografiskt område enbart med stöd av ett radiotillstånd som Transport- och kommunikationsverket beviljat. Villkoren för beviljande av radiotillstånd är betydligt lättare än villkoren för nätkoncessioner. De kan inte heller förenas med tillståndsvillkor som styr verksamheten och ställer olika krav.

Enligt försvarsministeriet och inrikesministeriet samt skyddspolisen kan tillhandahållandet av en lokal nättjänst utan nätkoncession och utan tillräcklig övervakning utgöra en säkerhetsrisk. Nättjänstverksamhet skulle kunna bedrivas utan koncession exempelvis i närheten av hamnområden och myndighetsobjekt. Även småskalig verksamhet kan vara betydelsefull med tanke på säkerheten, om den bedrivs på eller nära en plats som är kritisk med tanke på samhällets funktion. Dessutom bör det noteras att om ett nät som är verksamt inom ett avgränsat område är kopplat till ett utomstående telenät, så är det fråga om en del av ett större nät.

Med tanke på informationssäkerheten är det också i fortsättningen viktigt att säkerställa var näten finns och vem som de facto innehar dem. Om en aktör endast med stöd av radiotillstånd och utan tillräckliga bakgrundsutredningar kan erbjuda en lokal nättjänst, ökar risken för att tjänsterna används på ett fientligt sätt.

Förslag

Vi föreslår

att riksdagen godkänner lagförslaget enligt betänkandet, men 6 § 4 mom. och 95 § 3 mom. 1 punkten i lagförslag 1 med följande ändringar: (*Reservationens ändringsförslag*):

Reservationens ändringsförslag

6 § (*Utesl.*)

Verksamhet som kräver nätkoncession

Betänkande KoUB 16/2020 rd Reservation 2

~~Med avvikelse från vad som föreskrivs i 1 mom. krävs nätkoncession inte för tillhandahållande av lokala nättjänster i liten skala i ett sådant mobilnät där det bedrivs allmän televerksamhet inom ett begränsat område, om nättjänsten tillhandahålls inom det frekvensområde som anvisats för sådan användning i en statsrådsförordning som utfärdats med stöd av 95 § 1 mom.~~

95 §

Statsrådsförordning om frekvensanvändningen och om en frekvensplan

De allmänna principerna för användning av frekvenser enligt 3 mom. fastställs genom förordning av statsrådet. Vid utfärdandet av bestämmelser om användningen av frekvenser för tillhandahållande av kommunikationstjänster ska teknik- och tjänsteneutralitet iakttas.

I en förordning som avses i 1 mom. får emellertid avvikelse göras från nät- och kommunikationstjänsternas

- 1) teknikneutralitet,
 - a) för att undvika skadliga störningar,
 - b) för att skydda folkhälsan mot elektromagnetiska fält,
 - c) för att säkerställa tjänsternas tekniska kvalitet, gemensamt utnyttjande av radiofrekvenser eller mål av allmänt intresse, samt
- 2) tjänsteneutralitet,
 - a) för att garantera säkerhet för människors liv,
 - b) för att främja social, regional eller geografisk sammanhållning,
 - c) för att undvika ineffektivt utnyttjande av frekvenser,
 - d) för att främja kulturell och språklig mångfald samt mediemångfald.

Genom statsrådsförordning enligt 1 mom. fastställs en frekvensplan för

- 1) ~~frekvensområden för~~ televerksamhet som kräver nätkoncession enligt 6 § 1 och 2 mom. ~~och för allmän televerksamhet enligt 6 § 4 mom.,~~
- 2) frekvensområden för sådan koncessionspliktig televisions- och radioverksamhet som avses i 22 och 34 §,
- 3) frekvensområden som avses i 96 § 5 mom.,
- 4) frekvensområden för verksamhet som avser produktutveckling, testning och undervisning, samt
- 5) frekvensområden för sådan allmännyttig televisions- och radioverksamhet som avses i 7 § i lagen om Rundradion Ab (1380/1993).

Innan statsrådet fastställer frekvensplanen ska teleföretag, Rundradion Ab och användargrupper inom frekvensområdena ges tillfälle att yttra sig om planen. Statsrådet ska se över planen, om fler frekvensområden kan anvisas för sådan allmännyttig eller koncessionspliktig verksamhet som avses i 3 mom. eller om en aktör som avses i detta moment framställer en motiverad begäran om översyn.

Kommunikationsministeriet ska underrätta kommissionen och Europeiska unionens medlemsstater om det genom en sådan förordning av statsrådet som avses i 1 mom. tillåts en alternativ användning som avviker från användningsändamålet för de radiofrekvenser som harmoniserats inom Europeiska unionen inom det frekvensområde som avses i 3 mom.

Användningen av harmoniserade radiofrekvenser inom Europeiska unionen ska möjliggöras så snart som möjligt och senast 30 månader efter de tekniska genomförandeåtgärderna på frekvensområdet enligt radiospektrumbeslutet. Statsrådet kan avvika från denna tidsfrist, om

Betänkande KoUB 16/2020 rd
Reservation 2

1) den alternativa användningen av frekvensområdet grundar sig på det mål av allmänt intresse som avses i 2 mom. 2 punkten underpunkt a eller d,

2) frekvenserna inte har samordnats med ett tredjeland och användningen av frekvenserna skulle leda till skadliga störningar, eller

3) den nationella säkerheten, försvaret eller ett oöverstigligt hinder kräver det.

Den tidsfrist som avses i 6 mom. kan skjutas upp med högst 30 månader, om

1) frekvenserna inte har samordnats med en medlemsstat i Europeiska unionen och användningen av frekvenserna skulle leda till skadliga störningar, eller

2) det föreligger behov att säkerställa teknisk migrering av befintliga användare av frekvenserna.

Statsrådet ska se över sådana avvikelser som avses i 6 mom. minst vartannat år. Statsrådet ska lämna en underrättelse om sådana avvikelser som avses i 6 och 7 mom. till kommissionen och till sådana medlemsstater i Europeiska unionen vars frekvensanvändning kan påverkas.

Helsingfors 26.11.2020

Kari Tolvanen saml

Matias Marttinen saml